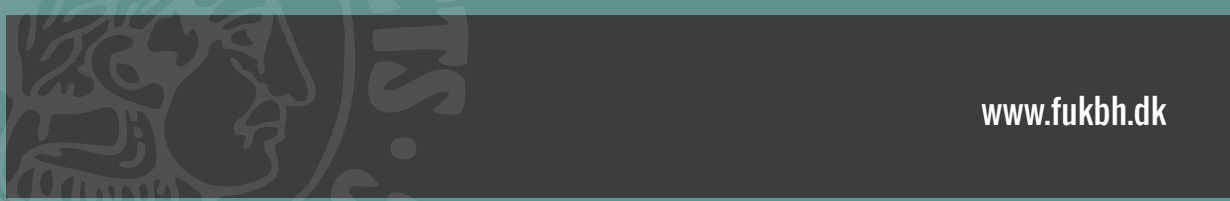


FOLKEUNIVERSITETET  
I KØBENHAVN



# PROGRAM FORÅR 2015



[www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk)

# OVERVÅGNING

En gennemsnitlig dansker sætter hver dag hundredvis af digitale fingeraftryk. Vores mobiltelefoner afslører, hvor vi er og har været, hvem vi er venner med, og hvad vi interesserer os for. Overvågningssamfundet er ikke længere et skrækszenarie. Det er den virkelighed, vi lever i. Men hvem overvåger os – og med hvilke formål?

Vær med, når Folkeuniversitetet i samarbejde med Det Kongelige Bibliotek og Information inviterer til debatarrangement om overvågning.

## Oplægsholdere:

- Christian Jensen, chefredaktør på Information (ordstyrer)
- Andreas Marklund, historiker og forskningskoordinator ved Post og Tele Museum
- Peter Lauritsen, forsker i overvågning og lektor ved Aarhus Universitet
- Jacob Mchangama, cand.jur. og direktør i tænketanken Justitia
- Pernille Tranberg, stifter af Digital Identitet, der er specialiseret i big data og privacy
- Sebastian Gjerding, journalist på Information
- Anton Geist, journalist på Information

Tilmelding:  
100 kr. på [www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk)



# Folkeuniversitetet i København – også i dit nærområde



Ved Folkeuniversitetets spæde start i 1898 foregik al undervisning i Københavns Universitets smukke auditorier i Studiestræde 6. Det var en del af attraktionen ved at gå på Folkeuniversitetet, at man mødte professorer og lektorer i deres daglige undervisningslokaler. Sådan er det stadig. Langt hovedparten af vores undervisning er på Københavns Universitets mange forskellige adresser i Stor-københavn.

Vi udvider hele tiden vores samarbejder, og vi kan i større og større omfang tilbyde undervisning i vores kursisters nærområder. Her i forårssemestret er det især forskellige steder på Amager, jeg vil fremhæve, nemlig SundhedsCenter Tårnby, Filips Kirke, Dragør og Tårnby Bibliotek og ikke mindst Amagers nye flagskib; Den Blå Planet. At flytte undervisningen ud af universitetet betyder kortere afstand og lettere transport for dem, der bor i nærheden. Vi håber, at alle vores kursister vil tage godt imod de nye undervisningssteder, som også omfatter bibliotekerne i Herlev og Hvidovre, samt Zoologisk Have og Apostelkirken.

Også på KVINFO har vi denne gang en forelæsningsrække; her fejrer vi 100-året for kvinders valgret. Desuden markerer vi grundlovsændringen med to seminarer om henholdsvis store kvinder i Danmarks historie og om kvinder og islam, samt en forelæsnings- og rundvisning med fokus på grundloven og Christiansborg. Se mere på side 18-19.

Velkommen til et forårssemester med masser af ny viden.

Bente Hagelund  
Rektor





# TILMELDING

Du kan tilmelde dig på to måder:

1. Tilmeld dig på [www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk), hvor du kan betale med Dankort, Visa og Masterkort. Du modtager en mail med ordrebekræftelse.
2. Henvend dig på sekretariatet, der har åbent mandag-fredag kl. 10-16. Her kan du betale kontant og med Dankort og Visa. Eller ring på tlf. 35 32 87 10, så tilmelder vi dig via hjemmesiden.

Vi sender et tilmeldingsbevis, så snart vi har modtaget din betaling.

Alle holdoplysninger bliver løbende opdateret på vores hjemmeside. Tjek derfor altid dit hold på hjemmesiden, inden du melder dig til. Ændringer i forhold til det trykte katalog kan forekomme.

## TILMELD DIG I GOD TID

Hvis der ikke er tilmeldinger nok til et hold, bliver det aflyst en uge før kursusstart. Det er derfor en god ide at tilmelde sig i god tid.

TILMELDING ÅBNER  
**MANDAG**  
**DEN 15. DEC.**  
**KL. 10**

Vil du have  
seneste nyt om  
Folkeuniversitetet?  
Tilmeld dig vores  
nyhedsbrev på  
[www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk)

Husk, at der på de fleste  
kurser og forelæsninger  
er undervisningsfri i  
uge 14 (påske)

# UNDERVISNINGSFORMER

Alle kurser og forelæsninger er åbne for alle og kræver ingen særlige forkundskaber.

## GRUNDKURSER OG EMNEKURSER

Grund- og emnekurser kalder vi samlet for linjestudier. **Grundkurser** indfører i videnskabelige metoder, hoveddisciplinerne og bibliografien inden for de enkelte fag eller fagområder. **Emnekurser** indfører i enkeltdiscipliner eller præsenterer særlige studieområder.

Kurserne kan følges som selvstændige kurser uafhængigt af hinanden eller som led i et flerårigt studieforløb, evt. med sigte på erhvervelse af et linjebevis. Deltagerne må være indstillet på aktiv deltagelse i undervisningen og forberedelse af begrænset omfang fra gang til gang.

## LINJEBEVIS

Efter gennemførelse af mindst seks kurser på linjestudiet inden for samme eller beslægtede fag

og et samlet timetal på mindst 60 dobbelttimer kan du afprøve det, du har lært ved at udarbejde en linjeopgave under vejledning af en af linjestudiets lærere. Efter udarbejdelse af opgaven udstedes et linjebevis. Tilmelding til linjeopgave sker på et særligt skema – kontakt sekretariatet.

## FORELÆSNINGSRÆKKER

Forelæsningsrækker giver en alment tilgængelig, afrundet fremstilling af et videnskabeligt emne og er typisk lidt kortere end kurserne.

## SOMMERKURSER

Et sommerkursus er et intensivt kursusforløb mandag til fredag i juni og juli. Se side 100.

## SÆRARRANGEMENTER

Særarrangementer varer kun en enkelt aften og er en oplagt mulighed for at snuse til forskellige fagområder – se dem alle på side 16-21.

# INDHOLD

- 16 Særrangementer
- 22 Kurser og forelæsningsrækker
- 100 Sommerkurser
- 102 Kurser på fremmedsprog /  
Courses in foreign languages
- 104 Folkeuniversitetskomitéer på Sjælland
- 109 Find vej og praktiske oplysninger

## LINJESTUDIER

Antikken .....	26
Antropologi .....	87
Arkitektur og design .....	23
Astronomi .....	82
Filmvidenskab .....	77
Filosofi .....	44
Fysik .....	83
Geologi .....	84
Historie .....	27
Idéhistorie .....	45
Jura .....	88
Kulturhistorie .....	38
Kunsthistorie .....	54
Litteraturvidenskab .....	69
Musikvidenskab .....	79
Nærorienten .....	43
Psykologi .....	94
Religionshistorie .....	96
Retorik .....	75
Sociologi .....	89
Sprogvidenskab .....	76
Statskundskab .....	90
Sundhedsvidenskab .....	95
Teatervidenskab .....	81
Teologi .....	97
Zoologi .....	86
Økonomi .....	92



## SÆRARRANGEMENTER

### Stjernestunder

Hold 1101	Videnskaben om vin .....	17
Hold 1102	"Robotterne kommer!" .....	17
Hold 1103	Krigsbytte i danmarkshistorien .....	17
Hold 1104	Danske soldater – forventet trauma og modstandskraft .....	17
Hold 1105	Fra Birte Wilke og Gustav Winckler til Conchita Wurst – Melodi Grand Prixet som kulturhistorisk begivenhed .....	17

### Grundlovsjubilæet

Hold 1106	Grundloven 100 år – forelæsning og rundvisning .....	19
Hold 1103	100-året for kvinders stemmeret .....	19
Hold 1107	Kvinder i danmarkshistorien .....	19
Hold 1108	Kvinder i islam – før og nu .....	19

### SundhedsCenter Tårnby

Hold 1109	Sund aldring – hvad kan du selv gøre? .....	20
Hold 1110	Er vi danskere verdens lykkeligste folk? .....	20
Hold 1111	Kan de varme hænder erstattes af plastic og teknologi? .....	20

### Folkeuniversitetet på bibliotekerne

Hold 1112	Nye tyske romaner .....	21
Hold 1113	Bjørn Nørgaards gobeliner: Danmarkshistorien i billeder .....	21
Hold 1114	Ægypten – fra pyramiderne til Kleopatra .....	21

## KURSER OG FORELÆSNINGSRÆKKER

### ARKITEKTUR OG DESIGN

#### Grundkurser

Hold 4000	Europæisk arkitekturhistorie: Antikken-1400 .....	23
Hold 4001	Arkitekturens ismer og stilperioder .....	23

#### Emnekurser

Hold 5000	Dekorative manifestationer .....	23
Hold 5001	Fra mission til produkt: Fra August Welby Pugin til Verner Pantón .....	23
Hold 5002	Bedre Byggeskik: Bagstræb eller avantgarde i dansk arkitektur omkring 1. Verdenskrig? .....	24
Hold 5003	Dansk design – fra fortid til fremtid .....	24
Hold 5004	Venedig: Adriaterhavets dronning .....	24

#### Forelæsninger

Hold 1000	Stol på mig! Stolens placering som designikon og stolens kulturhistorie .....	24
Hold 1001	Portugal: Arkitektur og kunst .....	25
Hold 1002	Ny arkitektur i Europa .....	25

## HISTORIE

### Antikken

Hold 4002

#### Grundkurser

Rom ..... 26

#### Emnekurser

Hold 5005 Krig og krigere ..... 26  
Hold 5006 Etruskerne – stadig gådefulde? ..... 26  
Hold 5007 På sporet af antikken på de danske museer ..... 26  
Hold 5008 De livskraftige græske og romerske myter ..... 27

### Historie

Hold 4003

#### Grundkurser

Fagets metode, teori og kildekritik ..... 27

#### Emnekurser

Hold 5009 Mellemøstens moderne historie ..... 27  
Hold 5010 Israels moderne historie ..... 28  
Hold 5011 Hæren: 400 års danmarkshistorie ..... 28  
Hold 5012 Pioneren Nina Bang ..... 28  
Hold 5013 Besættelsen ..... 28  
Hold 5014 Den Kolde Krig ..... 29  
Hold 5015 En nation finder sig selv: USA's historie 1800-1900 ..... 29  
Hold 5016 En nation som verdensmagt: USA's historie 1945 til Obama ..... 29  
Hold 5017 Danmark fra revolution til genforening 1848-1920 ..... 29  
Hold 5018 Hvordan England skabte den moderne verden:  
Det Britiske Imperiums historie fra ca. 1600 til i dag ..... 30  
Hold 5019, 5020 Dansk middelalderhistorie: Kong Christoffer af Bayern og Christian 1. .... 31  
Hold 5021 Romersk historie: Dagligt liv ved Napolibugten ..... 31  
Hold 5022 Det gode liv i dansk senmiddelalder ..... 31  
Hold 5023 Det armenske folkedrab ..... 31  
Hold 5024 Fugl Fønix: Tysklands historie efter 2. Verdenskrig ..... 31  
Hold 5025 Roms historie – set med modstandernes øjne ..... 32  
Hold 5026 Vikingernes verden ..... 32  
Hold 5027 Kirke og kongemagt ..... 32

#### Forelæsninger

Hold 1003, 1004 Fra middelalderens magt til tugthuslaverne på Christianshavn:  
Historiske byvandring ..... 33  
Hold 1005, 1006 Gader og mennesker i København – historiske byvandring ..... 33  
Hold 1007, 1008 Vesterbros historie ..... 33  
Hold 1009 Kina og verden ca. 1500-2000 ..... 34  
Hold 1010 Waterloo: Slaget som ændrede verdenshistorien ..... 34  
Hold 1011 Vietnamkrigens internationale historie: 1945-1975 ..... 34  
Hold 1012 Auschwitz: Stedet og symbolet ..... 34  
Hold 1013 100-året for kvinders stemmeret ..... 35  
Hold 1014 Forstaden – elsket og udskældt ..... 35  
Hold 1015 Danmarks byer, sognekirker og klostre i den tidlige middelalder ..... 36  
Hold 1016 Thorvaldsen og kongehuset ..... 36

### Særrangementer

Hold 1017

Monarkiet gennem 75 år:  
Festforelæsning på H.M. Dronningens 75-års fødselsdag ..... 37



Hold 1018, 1019, 1020	Københavns Rådhus: Københavns historie.....	37
Hold 1021, 1022, 1023	Københavns Rådhus: Arkitekturen.....	37
Hold 1024, 1025, 1026	Natmændenes København.....	37
Hold 1027, 1028, 1029, 1030	Rundvisninger på Københavns Universitet.....	38

## Kulturhistorie

Hold 5028	<b>Emnekurser</b> History of Yoga in Denmark.....	38
Hold 5029	Erdoğan's nye Tyrkiet: Rollemodel eller skræmmeeksempel?.....	38
Hold 5030	Den Arabiske Rejse 1761-1767.....	38

### Forelæsninger

Hold 1031	Danmark i <i>Matadors</i> spejl.....	39
Hold 1032	Den russiske hærs historie.....	39
Hold 1033	Den Transsibiriske Jernbane – bindeleddet mellem folk og kultur i Rusland, Mongoliet og Kina.....	39
Hold 1034	Ruslands kultur: Skt. Petersborg og Moskva.....	40
Hold 1035	Israel og Palæstina – nutid og fortid.....	40
Hold 1036	Islam i Vesten: En historisk introduktion.....	40
Hold 1037	Efter imperiet: Britisk identitet i globalt perspektiv.....	40
Hold 1038	Asiens århundrede.....	41
Hold 1039	Balkan.....	41
Hold 1040	Tibetansk buddhisme.....	42

## Nærorienten

Hold 4004	<b>Grundkurser</b> Islams kultur.....	43
Hold 4005	Fra pyramiderne til Kleopatra.....	43

### Emnekurser

Hold 5031	Fra Sakkara til Theben: Udvalgte embedsmandsgrave fra Arkaisk Tid til Persertiden (2800-350 f.Kr.).....	43
Hold 5032	De sidste Ramses-konger.....	43
Hold 5033	Moderne arabisk litteratur: Et spejl for historie, kultur og samfund.....	44

### Forelæsninger

Hold 1041	Islamiske byer: Kunst og kultur.....	44
-----------	--------------------------------------	----

## ■ IDÉHISTORIE OG FILOSOFI

### Filosofi

Hold 5034	<b>Emnekurser</b> Stoicismen i antikken og i dag.....	44
Hold 5035	Hinsides sprogets grænser: Udsigeligheids idéhistorie.....	44
Hold 5036	Michel Foucault.....	45

### Idehistorie

Hold 4006, 4007, 4008	<b>Grundkurser</b> Fra Homer til Aristoteles: Antikkens idehistorie (grundmodul 1).....	45
Hold 4009, 4010	Mellem Athen og Jerusalem: Europæisk idehistorie fra Aristoteles til Augustin (grundmodul 2).....	45
Hold 4011, 4012	Fra Augustin til Luther og Machiavelli: Middelalderens, renæssancens og reformationens idehistorie (grundmodul 3).....	46
Hold 4013, 4014	Fra Descartes til Kant: Europæisk idehistorie fra reformationen til oplysningstiden (grundmodul 4).....	46

Hold 4015, 4016	Fornuftstroen til debat: Europæisk idehistorie fra romantikken til Nietzsche (grundmodul 5).....	46
Hold 4017	Fra Nietzsche og Freud til Wittgenstein og Heidegger: Europæisk idehistorie 1900-1945 (grundmodul 6).....	47
Hold 4018	Fra Sartre og Adorno til Foucault og Habermas: Europæisk idehistorie fra 1945 til i dag (grundmodul 7).....	47
<b>Emnekurser</b>		
Hold 5037	Nietzsches <i>Moralens oprindelse</i> .....	48
Hold 5038	Havens idehistorie: et sted for sansning og tænkning.....	48
Hold 5039	Preussen: Myte og virkelighed.....	48
Hold 5041	Bibelen: Eksistensfilosofiske perspektiver.....	49
Hold 5042	Fra Kant til Hegel.....	49
Hold 5043	Udgangs idehistorie.....	49
Hold 5044	Krise eller befrielse: Nihilisme problemet fra Dostojevskij og Nietzsche til i dag ..	50
Hold 5045	Wien omkring år 1900: Tradition og modernitet.....	50
Hold 5046	Hannah Arendt og Carl Schmitt: Politik som frihed eller fjendskab.....	50
Hold 5047	Den naive læser: Inger Christensens forfatterskab.....	51
Hold 5048	Det handler om frihed! Frihedsbegrebets idehistorie.....	51
Hold 5049	Fra Machiavelli til Montesquieu: De politiske ideers historie fra renessancen til oplysningstiden.....	51
Hold 5050	Platons dialog <i>Faidros</i> .....	51
<b>Forelæsninger</b>		
Hold 1042	Arbejde, forbrug og pluralisme: Hannah Arendts politiske tænkning.....	52
Hold 1043	Hvad er det moderne?.....	52

## ■ KUNSTHISTORIE

<b>Grundkurser</b>		
Hold 4019	Grundmodul 1: Fra antikken til renessancen (600 f.Kr.-1400).....	54
Hold 4021, 4022, 4023	Grundmodul 2: Fra den italienske renessance til nyklassicismen.....	54
Hold 4024, 4025	Grundmodul 3: Fra romantik til modernisme (1800-1920).....	54
Hold 4026, 4027	Grundmodul 4: Fra modernismen til samtidskunsten (1920-2010).....	55
Hold 4028	Grundmodul 5: Hvad er kunsthistorie?.....	55
<b>Emnekurser</b>		
Hold 5051	Hans Henrik Lerfeldt og det surrealistiske erotiske.....	56
Hold 5052	Kender du typen?.....	57
Hold 5053	Eget atelier: Kvindekunstnere fra renessancen til det 20. århundrede.....	57
Hold 5054	Store danskere: C.W. Eckersberg og P.S. Krøyer.....	57
Hold 5055	Landskabshaven.....	57
Hold 5056	Kunstens skildringer af det evige og det forgængelige.....	58
Hold 5057	La pomme à travers l'Art.....	58
Hold 5058	Paris, Louvre, Versailles og kunsten og slottene omkring de franske konger og kejsere 1500-1870.....	58
Hold 5059	Bjørn Nørgaards gobeliner: Danmarkshistorien i billeder.....	59
Hold 5060	Lys og farve i et kunsthistorisk og et videnskabeligt perspektiv.....	59
Hold 5061	Kunstværket i kontekst: Fem danske billedkunstnere.....	59
Hold 5062	Rend mig i finkulturen – ungdomsoprør og de unge vilde: Dansk malerkunst 1960-1990.....	59

Hold 5063	Skagensmalere og symbolister: Brudflader i dansk kunst 1880-1920 .....	60
Hold 5064	Bidsk bæst eller blidt lam: Dyremotivet i kunsthistorien fra hulemaleriet til performancekunsten .....	60
Hold 5065	Den tyske renæssancemester Albrecht Dürer .....	60
Hold 5066	Store danske samtidskunstnere .....	60
Hold 5067	Billedkunsten som symbolsk sprog .....	61
Hold 5068	Billedanalyse .....	61
Hold 5069	Jews and Muslims in the Christian Imagination from the Middle Ages to the Renaissance .....	61
Hold 5070	Teknisk kunsthistorie – hvad, hvordan og hvorfor? .....	62
Hold 5071	Skulpturen i fem perioder på fem museumsbesøg .....	62
Hold 5072	Nederlandsk barok: Ikke bare blomster .....	62
Hold 5073	På Tegneskole .....	62
Hold 5074	Kvinden i kunsten 1915-2015 .....	63
Hold 5075	De store fortællinger: Rumdekorationer fra antikken til i dag .....	63
Hold 5076	Kunsten i Rom under Kejser og Pave .....	63
Hold 5077	På et hængende hår Civilisationshistorie, Irland 400-900 .....	63
Hold 5079	Barcelona i fokus .....	64
Hold 5080, 5081	Fra dødens ø til Cabaret Voltaire: Alpelandet som kraftcenter .....	64
Hold 5084	Renæssancens forår: Kunsten i Firenze 1410-60 .....	64
Hold 5085	Pis i kog: kunst og provokation .....	65
Hold 5086	Det postmoderne maleri: genopstandelsen i 1980'erne .....	66
Hold 5087	Store malere og deres teorier: fra renæssancen til Asger Jorn .....	66
Hold 5088	Dansk og international samtidskunst .....	66
Hold 5089	Tegneserien – og hvordan den kan redde verden .....	66
Hold 5090	Det intime i Hammershøis, Anna Anchers, Degas' og Bonnard's billeder .....	67
Hold 5091	Mæcenernes museer .....	67
Hold 5092	Fransk impressionisme i København .....	67
Hold 5093	Mesterværker på Københavns museer – fem museumsbesøg .....	67
Hold 5094	Perspektiv, farvelære og det gyldne snit .....	68
	<b>Forelæsninger</b>	
Hold 1044	Andy Warhol – hvad havde han gang i!? .....	68
Hold 1045	Mindesmærker i dag .....	68
Hold 1046	Guds død? Det moderne gennembrud i europæisk malerkunst .....	68

## LITTERATUR OG SPROG

### Litteraturvidenskab

Hold 4029	Grundkurser	
Hold 4030	Europæisk litteratur 1: Antikken .....	69
Hold 4031	Dansk litteratur 1: 1800-1835: Fra Oehlenschläger til H.C. Andersen .....	69
Hold 4032	Dansk litteratur 6 (1980-2014): Fra Michael Strunge til Ida Jessen .....	69
	Litterær analyse .....	70

### Emnekurser

Hold 5095	Fjodor Dostojevskij: Russisk verdenslitteratur .....	70
Hold 5096	Moderne udenlandsk novellekunst .....	70
Hold 5097	Krimiens mestre – gamle som nye .....	71
Hold 5098	Tomas Espedal og essensen .....	71
Hold 5099	Feminisme i flertal .....	71
Hold 5100	Da modernismen kom til Danmark: Sophus Claussens forfatterskab .....	71

Hold 5101	Blixen-fortællinger fra forskellige perioder og tidsaldre.....	72
Hold 5102	Genskrivninger i dansk litteratur.....	72
Hold 5103	Hvad sker der med os, når vi læser litteratur?.....	72
Hold 5104	Nye tyske romaner.....	72
Hold 5105	Den usandsynligste af alle byer: Venedig i europæisk litteratur.....	73
Hold 5106	Engelsk tekstlæsning: Three Novels by Women Writers.....	73
Hold 5107	Fransk tekstlæsning. L'angoisse du roi Salomon. Romain Gary (Emile Ajar). Folio 1979.....	73
Hold 5108	Tysk tekstlæsning: Hans Fallada: <i>Jeder stirbt für sich allein</i> .....	73

### Forelæsninger

Hold 1047	Bastarden, som kom ind fra kulden: Krimiens verdenslitteratur.....	74
Hold 1048	Kvinder i forvandling.....	74
Hold 1049	Eventyr, magi og fantasi i litteraturen.....	74
Hold 1050	Karen Blixens pagt med Thorkild Bjørnvig.....	74
Hold 1051	Autentiske øjebliksbilleder – i udvalgte værker af Herman Bang og Helle Helle ...	75

## Retorik

Hold 4033	<b>Grundkurser</b> Mundtlig retorik.....	75
-----------	---	----

### Emnekurser

Hold 5109	Hvad husker du? Retorikkens hukommelseskunst og erindringens politiske retorik.....	75
Hold 5110	Stemme og krop.....	76

### Forelæsninger

Hold 1052	De svarer ikke.....	76
-----------	---------------------	----

## Sprogvidenskab

Hold 4034	<b>Grundkurser</b> Retskrivning og udtale – eller hvordan siger man bogstaverne på dansk, og hvordan skriver man lydene?.....	76
-----------	--	----

### Emnekurser

Hold 5111	Sprogforandring og udtalesjusk.....	76
Hold 5112	Hvor kommer vores sprog fra?.....	77

## MUSIK, FILM OG TEATER

### Filmvidenskab

Hold 4035	<b>Grundkurser</b> Filmens historie og æstetik.....	77
-----------	--	----

### Emnekurser

Hold 5113, 5114	Fra Scarface til Scarlett: Hollywood i 1930'erne.....	77
Hold 5115	Brødrene Coen.....	78
Hold 5116	Burt Lancaster.....	78
Hold 5117	Filmens surrealistiske drømmere.....	78
Hold 5118	Undervejs: Køreture på film.....	78
Hold 5119	Venedig på film – dødsdrift, romantik og action.....	79

Hold 1053	<b>Forelæsninger</b> Pærløb – legendariske møder mellem instruktører og skuespillere.....	79
<b>Musikvidenskab</b>	<b>Grundkurser</b>	
Hold 4037	Lær 10 Jazzklassikere at kende .....	79
	<b>Emnekurser</b>	
Hold 5120	Rued Langgaard – skønhed og undergang!.....	80
Hold 5121	10 klassikere du bør kende.....	80
Hold 5122	Torsdagskoncerterne i DR's Koncerthus .....	80
Hold 5123	Moderne klassikere.....	80
Hold 5124	Fyraftensopera .....	81
Hold 5125	Udviklingen i Verdis operaer .....	81
<b>Teatervidenskab</b>	<b>Emnekurser</b>	
Hold 5126	Moderne teater live .....	81
Hold 5127	Historien om dansk teater: Et møde på stedet med dansk teaters kulturarv .....	81
<b>■ NATUR OG UNIVERS</b>		
<b>Astronomi</b>	<b>Grundkurser</b>	
Hold 4038	Astronomiske grundbegreber .....	82
	<b>Emnekurser</b>	
Hold 5128	Universets tidligste udvikling.....	82
	<b>Forelæsninger</b>	
Hold 1055	Supernovaer, mørkt stof og mørk energi .....	82
Hold 1056	Universets naturkræfter .....	83
<b>Fysik</b>	<b>Emnekurser</b>	
Hold 5129	Klimaforskning i Arktis.....	83
Hold 5130	Relativitetsteori .....	83
	<b>Forelæsninger</b>	
Hold 1057	News from the Technical University of Denmark.....	84
<b>Geologi</b>	<b>Grundkurser</b>	
Hold 4039	Processer og materialer: Bjergarter, mineraler – deres dannelse og udbredelse... ..	84
	<b>Emnekurser</b>	
Hold 5131	Grundfjeldet i Skandinavien .....	84
Hold 5132	Østjyllands geologi.....	85
Hold 1058	Geologi og landskaber på Djursland og Mols (ekskursion).....	85
<b>Zoologi</b>	<b>Forelæsninger</b>	
Hold 1059, 1060	Den Blå Planet.....	86
Hold 1061	Zoologisk Have bag kulisserne.....	86

## SAMFUND

### Antropologi

Hold 4040	<b>Grundkurser</b> Kulturel mangfoldighed ..... 87
Hold 5133	<b>Emnekurser</b> Fra hverdagsliv til Wall Street: Økonomi som kulturelt fænomen ..... 87
Hold 1062	<b>Forelæsninger</b> Mennesket og de store dyrearter: Jagt og ritualer i verdens nordlige kulturer .... 87

### Jura

Hold 4041	<b>Grundkurser</b> International ret ..... 88
Hold 5134	<b>Emnekurser</b> Person-, familie- og arveret ..... 88
Hold 5135	Islamisk ret ..... 88
Hold 5136	Socialret ..... 88

### Sociologi

Hold 4042	<b>Grundkurser</b> Sociologiens klassiske tænkere ..... 89
Hold 5137	<b>Emnekurser</b> Bourdieu for begyndere ..... 89
Hold 1063	<b>Forelæsninger</b> Oprør og forandring – nutidens socialbevægelser ..... 89

### Statskundskab

Hold 5138	<b>Emnekurser</b> Magt, demokrati og legitimitet ..... 90
Hold 5139	Stærk, stærkere, statsminister: Styrkebegreber i politisk ledelse ..... 90
Hold 1064	<b>Forelæsninger</b> Konservatisme i Danmark ..... 90
Hold 1065	Politisk psykologi ..... 91

### Økonomi

Hold 5140	<b>Emnekurser</b> Aktuel økonomi ..... 92
Hold 1066	<b>Forelæsninger</b> Fremtidens Danmark ..... 92
Hold 1067	Moderne økonomisk teori og dens forudsætninger ..... 92

## SUNDHED OG PSYKOLOGI

### Psykologi

Hold 4043	<b>Grundkurser</b> Udviklingspsykologi ..... 94
Hold 5141	<b>Emnekurser</b> Positiv psykologi ..... 94
Hold 5142	Der var jeg jo! ..... 94
Hold 5143	Dødsdriftens hærgen ..... 94

## Sundhedsvidenskab

Hold 5144

Hold 5145

Hold 1068

Hold 1069

### Emnekurser

Kritisk tænkning og hjernens udfordringer ..... 95

Fup og fakta om overvægt ..... 95

### Forelæsninger

Løb med videnskaben ..... 95

Kroppen – vores fantastiske maskine ..... 95

## ■ TEOLOGI OG RELIGION

### Religionshistorie

Hold 4044

Hold 5146

Hold 5147

Hold 5148

Hold 1070

### Teologi

Hold 4045

Hold 5149

Hold 1071

Hold 1072

Hold 1073

### Grundkurser

Asiens religioner ..... 96

### Emnekurser

Jødedom, kristendom og islam: Tvang eller tolerance? ..... 96

Islamiske stater – dengang og nu ..... 97

Den teosofiske bevægelse: Forestillingen om tidløs visdom i moderne tid ..... 97

### Forelæsninger

Liv efter døden? Efterlivsforestillinger i forskellige religioner ..... 97

### Grundkurser

Kirkehistorie og systematisk teologi ..... 97

### Emnekurser

Introduktion til K.E. Løgstrups tænkning ..... 98

### Forelæsninger

Livet efter døden ..... 98

Hvis usynlige hånd? Markedet og den kristne etik ..... 99

Lykke og lidelse ..... 99

# STJERNESTUNDER

Stjernestunderne er en række enkeltstående arrangementer, som er blevet til i et samarbejde mellem Folkeuniversitetet i København, Københavns Universitet og Det Kongelige Bibliotek.

Anerkendte forskere og formidlere holder en forelæsning i en af Det Kongelige Biblioteks afdelinger, og i forbindelse med forelæsningen byder biblioteket på et glas vin.



## Videnskaben om vin

**Hold 1101:** 17/2 kl. 17.15-19

*Ved ønolog Anne Juel Christensen*

Med vinen i glasset diskuteres fremstillingsmetoden af fire forskellige vine. Vin er et kulturrelt fænomen, som alle har en mening om. Kun få har en dybere indsigt i selve processen, og det prøver denne smagning at råde bod på. En gang om året står vinbonden med en råvare, som altid er forskellig fra alle de andre år. Der er et virvar af beslutninger, som skal tages på kort tid, alle sammen med en overordnet idé om, hvordan den færdige vin skal smage. Jo mere vin man laver, jo bedre bliver man til det, men man kan aldrig være helt sikker på, hvilke tiltag, der gav det endelige resultat. Det er denne skabelsesproces, forelæsningsen dykker ned i. Vi skal også se på tilsætningsstoffer, propper, emballage og alle de andre ting, der har betydning for vinen liv.

**Sted:** KUB Nord, Nørre Allé 49  
**Pris:** 150 kr.

## "Robotterne kommer!"

**Hold 1102:** 12/3 kl. 17.15-19

*Ved lektor Kasper Støj, IT-Universitetet*

Robotterne er på vej ind i vores hverdag. Der er selvkørende robotbiler, robotstøvsugere, humanoide robotter, droner mv. I denne forelæsning vil baggrunden for denne robotteknologiske udvikling blive dækket og vi vil kigge på de typer af kunstig intelligens, som bliver brugt i robotterne i dag. Vi vil også kigge på nogle af de nyeste forskningsresultater inden for robotteknologi og hvad de siger om, hvad vi kan forvente os i den nærmeste fremtid af denne spændende teknologi.

**Sted:** IT-Universitetet, Rued Langgaards Vej 7  
**Pris:** 50 kr.

## Krigsbytte i danmarkshistorien

**Hold 1103:** 9/4 kl. 17.15-19

*Ved direktør, Det Kgl. Bibliotek, adj. professor, Københavns Universitet, formand, Statens Kulturværdival, Erland Kolding Nielsen*

Er Danmark en krigsbytteland som fx Sverige var det under 30-årskrigen og krigene i Øst- og Nordeuropa i det 17. århundredes anden halvdel? Ja, det er vi faktisk – men de færreste ved det!

På baggrund af en kort oversigt over krigsbyttereguleringen i folkeretten fra det 17. til det 20. århundrede fortælles om både Sveriges plyndringer under Svenskekrigene i det 17. århundrede og Danmarks revanche i det 18., herunder hvad der befinder sig i danske museer, biblioteker og samlinger.

**Sted:** Det Kongelige Bibliotek, Kulturarsalen  
**Pris:** 50 kr.

## Danske soldater – forventet trauma og modstandskraft

**Hold 1104:** 30/4 kl. 18.15-20

*Ved ekstern lektor, psykolog Faezeh Zand, Københavns Universitet*

Kan mennesker, der udsættes for alvorlige hændelser, gennemleve traumatet og komme styrket ud af oplevelsen? Kan modstandsdygtighed (resiliens) læres? I forelæsningsen besvares disse spørgsmål ud fra en undersøgelse af danske kampsoldaters reaktioner under udstationering. Inden udsendelse til Afghanistan bliver danske soldater opfordret til at skrive et afskedsbrev til deres familie, hvori de specifikt skal angive deres særlige ønsker i forbindelse med deres eventuelle begravelse, hvis de bliver dræbt i krigen. Soldaters bevidsthed om potentiel dødsfare under udsendelse (forventet traume) er en stresskilde, som de håndterer på forskellige måder. Forelæsningsen vil bl.a. give

eksempler på soldaters forskellige handlestrategier og håndteringsfærdigheder.

**Sted:** Det Samfundsvidenskabelige Fakultetsbibliotek, Gothersgade 140  
**Pris:** 50 kr.

## Fra Birte Wilke og Gustav Winckler til Conchita Wurst – Melodi Grand Prixet som kulturhistorisk begivenhed

**Hold 1105:** 13/5 kl. 17.15-19

*Ved forskningsbibliotekar Henrik Smith-Sivertsen, Det Kgl. Bibliotek*

Det internationale Melodi Grand Prix har i mange år været et yndet forskningsobjekt. Det er kult og kitch, men også en politisk, teknologihistorisk og musikhistorisk vigtig begivenhed, som har fundet sted siden 1956. Konkurrencen blev født i direkte sammenhæng med fjernsynets gennembrud og var i mange år en vigtig årlig begivenhed, hvor man hørte musik på andre sprog end ens eget. De bedst placerede sange dukkede efterfølgende op på de andre sprog. I det 21. århundrede har konkurrencen fået ny aktualitet med internettets og især de sociale mediers gennembrud. Alt dette vil Henrik Smith-Sivertsen, som i en årrække har forsket i Melodi Grand Prix-relaterede emner, fortælle om i sin forelæsning. Der vil blive spillet masser af video- og musikklip.

**Sted:** Det Humanistiske Fakultetsbibliotek, Njalsgade 112  
**Pris:** 50 kr.



# GRUNDLOVSJUBILÆET 1915-2015



## Grundloven 100 år - forelæsning og rundvisning

**Hold 1106:** 2 tirsdage kl. 15.15-17  
(5/5 og 12/5)

*Ved rektor, cand.jur., Bente Hagelund, Folkeuniversitetet i København og cand.polit., MF Eva Kjer Hansen*

I 2015 er det 100 år siden, at rammerne for det demokrati, vi kender i dag, blev lagt. Frem til 1915 var det kun ca. 14 % af den samlede befolkning, der havde stemmeret, men med grundloven fra 1915 fik alle – uanset køn og stand – ret til at stemme. Derfor betegnes 1915 også som året, hvor demokratiet reelt blev indført i Danmark. Men hvad betyder grundloven for os i dag?

I den første del ser vi på grundlovens historie og udvikling frem til i dag. Hvilken betydning har de gamle regler for den aktuelle virkelighed i Folketinget, i forvaltningen og ved domstolene? Hvordan spiller grundlovens regler sammen med internationale regler som fx menneskerettighederne og EU's regulering? Har grundloven en berettigelse og en fremtid?

I anden del viser Eva Kjer Hansen (MF for Venstre) rundt på Christiansborg og holder efterfølgende et oplæg i Venstres gruppe lokale. På rundvisningen ser vi bl.a. Vandrehallen, Landstingssalen og ikke mindst grundlovene.

**Sted:** City Campus og Christiansborg  
**Pris:** 200 kr.

## 100-året for kvinders stemmeret

**Hold 1013:** 5 torsdage kl. 17.15-19  
(16/4-21/5, ikke 14/5)

*Ved seniorkonsulent, cand. mag. Jytte Larsen, KVINFO, forskningsbibliotekar, cand.phil. Jytte Nielsen, KVINFO, professor Drude Dahlerup, Stockholm Universitet, professor Anette Borchorst, Aalborg Universitet og professor Jørgen Goul Andersen, Aalborg Universitet*

1. Dansk ligestillingspolitik 1857-1915 (JL)
2. Stemmeretskampen 1886-1915 (JN)
3. Kvinder i politik; de politiske partier og kønskvotering (DD)
4. Ildsjæle, fodslæbere og arge modstandere mod ligestilling (AB)
5. Hvad betød kvinders valgret for politikens indhold? (JGA)

Se mere på side 35.

**Sted:** KVINFO, Christians Brygge 3, Kbh. K

**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

## Kvinder i danmarkshistorien

**Hold 1107:** Lørdag 14/3 kl. 10.15-16

*Ved professor emeritus Brian Patrick McGuire, museumsinspektør Vivian Etting, Nationalmuseet, ph.d. Torben Svendrup, lektor emeritus Karl-Erik Frandsen og fhv. kulturminister, civilingeniør Jytte Hilden*

I 2015 fejres 100-året for kvinders stemmeret. På Folkeuniversitetet i København afholder vi i den anledning en temadag om kvinder i danmarkshistorien.

Bliv klogere på alt fra nonner, dronninger, elskerinder, kvindeskæbner til kvindelige pionerer gennem historien.

**Kl. 10.15:** Velkomst

**Kl. 10.30:** Historiens glemte

deltagere: Danske nonner

*Ved Brian Patrick McGuire*

**Kl. 11.15:** Pause

**Kl. 11.30:** Dronning Margrete 1.

og vejen til Kalmarunionen

*Ved Vivian Etting*

**Kl. 12.30:** Frokostpause

**Kl. 13:** Moder Sigbrit og et glimt

af Dyveke

*Ved Torben Svendrup*

**Kl. 13.45:** Pause

**Kl. 14:** Smukke Mette og andre

kvindeskæbner i København

i 1650'erne

*Ved Karl-Erik Frandsen*

**Kl. 14.45:** Pause

**Kl. 15:** 99 lyserøde elefanter

*Ved Jytte Hilden*

**Kl. 15.45:** Opsamling og spørgsmål

**Sted:** KUA1, Njalsgade 120-148, auditorium: 23.0.50 (bygning 23)  
**Pris:** 310 kr. (prisen er inkl. en sandwich, vand og kaffe/the)

## Kvinder i islam - før og nu

**Hold 1108:** Lørdag 25/4 kl. 10.15-14

*Ved professor, dr.phil. Jakob Skovgaard-Petersen, Københavns Universitet, cand.mag., religionssociolog, Sherin Khankan og seniorforsker, ph.d. Mona Kanwal Sheikh, DIIS. Ordstyrer: Lektor Sune Haugbølle, Roskilde Universitet. Tilrettelægger: Cand.mag., religionssociolog, Sherin Khankan, Kritiske Muslimer og Exitcirklen.dk*

Hvem er de store kvinder i islam, og er Koranens budskab foreneligt med demokrati og kvinders rettigheder?

På denne temadag sætter vi islams kvinder i fokus. Vi skal se på glemte muslimske kvindelige ledere, reformister, tænkere og filosoffer. Vi skal drøfte koranfortolkning i forhold til islam og sekularisme, kvindelige imamer, polygami, arveret, vidnesudsagn og ægteskab. Vi skal også se på de kvindelige islamister – hvem er de og hvad er deres mål?

**Kl. 10.15:** Velkomst

**Kl. 10.30:** Opdagelsen af de store

kvinder i islam i det 20. århundrede

*Ved Jakob Skovgaard-Petersen*

**Kl. 11.15:** Pause

**Kl. 11.30:** Islam og sekularisme,

herunder kvinders stilling og

nye koranfortolkninger

*Ved Sherin Khankan*

**Kl. 12.15:** Frokostpause

**Kl. 13:** De kvindelige islamister

– hvem er de?

*Ved Mona Kanwal Sheikh*

**Kl. 13.45:** Opsamling og spørgsmål

**Sted:** KUA1, Njalsgade 120-148, auditorium: 23.0.49 (bygning 23)  
**Pris:** 260 kr. (prisen er inkl. en sandwich, vand og kaffe/the)

# SUNDHEDSCENTER TÅRNBY

## Sund aldring – hvad kan du selv gøre?

**Hold 1109:** Tirsdag 24/2  
kl. 16.30-18.30

Sund aldring er på dagsordenen i disse år og ældre opfordres til at være aktive og leve sundere. Men i hvor høj grad er vores sundhed noget, som vi selv er herre over? Hvad kan man selv gøre? Og hvilke faktorer kan man ikke gøre så meget ved?



Hør om emnet fra to forskellige vinkler: fra den biomedicinske og fra den antropologiske.

1. Træning og proteinrig kost – og de aspekter af sundhed, vi ikke selv kan gøre så meget ved. *Ved lektor Lars Holm fra Biomedicinsk Institut, Københavns Universitet*
2. Sociale fællesskaber og opfattelsen af, at sundhed er noget, som man kan – og bør – kontrollere. *Ved postdoc Henrik Hvenegaard Mikkelsen fra Institut for Antropologi, Københavns Universitet*

**Sted:** SundhedsCenter Tårnby, Kamillevej 4, 1., 2770 Kastrup

**Pris:** Gratis, men tilmelding nødvendig til foredrag.sc@taarnby.dk (oplys navn og adresse)

## Er vi danskere verdens lykkeligste folk?

**Hold 1110:** Tirsdag 10/3  
kl. 16.30-18.30

Vi kaldes verdens lykkeligste folkefærd – alligevel får flere tusinde danskere medicin for at kunne komme ud af sengen, omgås andre mennesker eller gå på arbejde. Hvornår er medicin den bedste løsning, og hvem skal vurdere det? Hør tre forskere fortælle om stress, personlighedsforstyrrelser og alternativ medicin.

1. De nyeste resultater inden for stressforskning. *Ved ph.d.-stipendiat Malene Friis Andersen, Københavns Universitet*
2. Personlighedsforstyrrelser. *Ved klinichef cand.med. Pia Glyngdal, Psykiatrisk Center Hvidovre*
3. Alternativ medicin. *Ved ph.d. Lasse Skovgaard, Københavns Universitet*

**Sted:** SundhedsCenter Tårnby, Kamillevej 4, 1., 2770 Kastrup

**Pris:** Gratis, men tilmelding nød-

vendig til foredrag.sc@taarnby.dk (oplys navn og adresse)

## Kan de varme hænder erstattes af plastic og teknologi?

**Hold 1111:** Tirsdag 7/4 kl. 16.30-18.30

Kan computere, telefoner og anden teknologi bruges til at skabe mere tryghed, sundhed og livskvalitet i hjemmet? Erstattes de varme hænder af kold teknologi?

Velfærdsteknologi er udstyr og hjælpemidler, der kan hjælpe til med daglige gøremål inden for social- og sundhedsområdet. Det kan hjælpe borgeren til at være 'herre i eget liv' længere. Velfærdsteknologi betyder smartere arbejdsgange eller servicekoncepter, der frigør arbejdsressourcer, og dækker over robotteknologi, telemedicin, it-løsninger og intelligente hjælpemidler.

Det er billigere og kan nå ud til den brede befolkning. Men er det kun et spareråd eller kan det også bruges til at give den enkelte noget ekstra? Og hvad med velfærdsteknologi og etik?

1. Seneste nyt fra teknologiens verden – hvad kan lade sig gøre i dag? *Ved projektleder Sigurd Saaby Mehlum, KMD*
2. Hvordan kan teknologien bruges ude i virkeligheden og er det etisk forsvarligt? *Ved souschef Anne Skjoldan, Trænings- og plejeafdelingen, Gladsaxe Kommune*
3. Hvordan ser fremtiden ud – er de varme hænder helt på vej ud? *Ved ph.d. Kasper Hallenborg, The Maersk Mc-Kinney Møller Institute, SDU*

**Sted:** SundhedsCenter Tårnby, Kamillevej 4, 1., 2770 Kastrup

**Pris:** Gratis, men tilmelding nødvendig til foredrag.sc@taarnby.dk (oplys navn og adresse)

# FOLKEUNIVERSITETET PÅ BIBLIOTEKERNE



## Nye tyske romaner

**Hold 1112:** Mandag 5/1 kl. 17-18.30

*Ved ekstern lektor, cand.mag.  
Morten Dyssel Mortensen,  
Københavns Universitet*

Siden årtusindskiftet har den tyske romanlitteratur nydt stadig større bevågenhed og popularitet – også hos de danske læsere. Hør om fem nye tysksprogede romaner, der hver på sin vis fortæller medrivende og hjertegribende historier om mennesker, hvis liv og levned er uløseligt forbundet med den store, skæbnsvangre historie om Tyskland og Europa i det 19. og 20. århundrede. Forelæsningsen kan følges op af kurset med samme navn, hold 5104, side 72, men det er ikke et krav.

Forelæsningsen er et samarbejde mellem Gentofte Hovedbibliotek og Folkeuniversitetet.

**Sted:** Gentofte Hovedbibliotek  
**Pris:** 60 kr. (50 kr. for medlemmer af Kulturklub Gentofte)

Tilmelding på [www.genbib.dk](http://www.genbib.dk)

## Bjørn Nørgaards gobeliner: Danmarkshistorien i billeder

**Hold 1113:** Tirsdag 27/1 kl. 19.15-21

*Ved mag.art. Helene Lykke Evers*

Få en introduktion til Danmarks historie og kunstens udvikling fra vikingetiden til i dag med dette billedrige foredrag, der tager udgangspunkt i Bjørn Nørgaards gobeliner. I et moderne og farvestrålende billedsprog fortæller gobelinerne om danske konger og dronningers historie. De fortæller også om kunstens udvikling, fordi hver gobelin refererer til kunstværker fra den pågældende periode. Forelæsningsen kan følges op af kurset af samme navn, hold 5059 side 59, men det er ikke et krav.

Forelæsningsen er et samarbejde mellem Dragør Bibliotek og Folkeuniversitetet.

**Sted:** Dragør Bibliotek, Vestgrønningen 18-20, 2791 Dragør  
**Pris:** 50 kr.

Tilmelding på [www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk)

## Ægypten – fra pyramiderne til Kleopatra

**Hold 1114:** Onsdag 28/1 kl. 19-20.45

*Ved mag. art., ph.d. Lise Manniche,  
Dansk Ægyptologisk Selskab*

Ægypten er kendt for sine mange velbevarede grave og templer, hvor monumental arkitektur, relieffer og malerier giver et levende indtryk af en kultur, der fra ca. 3000 f.v.t. til 30 f.v.t. i høj grad fik lov til at leve sit eget liv i den trygge Nildal. Bliv klogere på, hvordan Ægypten ser ud i dag, og hvordan der så ud i oldtiden. Forelæsningsen kan følges op af kurset af samme navn, hold 4005 side 43, men det er ikke et krav.

Forelæsningsen er et samarbejde mellem Tårnby Bibliotek og Folkeuniversitetet.

**Sted:** Tårnby Bibliotek,  
Kamillevej 10, 2770 Kastrup  
**Pris:** 50 kr.

Tilmelding på [www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk)





## ARKITEKTUR OG DESIGN

Studieleder: Lektor, mag.art., ph.d. Nan Dahlkild

### GRUNDKURSER

#### Europæisk arkitekturhistorie: Antikken-1400

**Hold 4000:** 10 onsdage kl. 17.15-17 (11/2-22/4)

Ved eksternt lektor, mag.art. Thyge C. Bro, Danish Institute for Study Abroad og cand.phil. Christina Videbech

Europæisk arkitekturs forudsætninger var den græske og romerske bygningskunst. Akropolis med Parthenon og Erechtheion i Athen satte normen for den klassiske græske søjlearkitektur med den doriske og joniske orden. Pantheon og Colosseum i Rom og romernes infrastruktur med vandforsyning og badeanlæg viser, hvordan man arbejdede med rummets arkitektur og det nye materiale beton, ikke mindst til buer og hvælve. Med Konstantin den Stores østromerske rige som idegrundlag, udvikledes den antikinspirerede byzantinske arkitektur. Ved overgangen til middelalderen kom karolingerne med romersk inspireret arkitektur.

Karl den Store lod rigskapellet i Aachen opføre, hvor udsmykningen også viser arven fra senantikken. Vi går videre med romansk arkitektur, hvis vigtigste træk var kvaderbygninger. Som afslutning gennemgås borgarkitektur og gotikkens gennembrud omkring 1100 med de store katedraler. Kurset afsluttes med en byvandring i den ældste del af København.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

#### Arkitekturens ismer og stilperioder

**Hold 4001:** 10 mandage kl. 15.15-17 (13/4-22/6)

Ved lektor em., arkitekt MAA Karin Skousbøll og cand.mag. Tina Bech Nørregaard

På dette kursus skal vi se på og drøfte de forskellige stilretninger og idealer, som har været fremherskende i arkitekturen siden slutningen af 1900-tallet – fra historicisme over skønvirke, modernisme, funktionalisme, brutalisme, postmodernisme frem til de seneste tiårs forskellige strømninger. Der introduceres til, hvad der karakteriserer de forskellige perioders arkitektoniske udtryk, tænkningen om bl.a. forhold til det givne sted, materialer etc. Samt de arkitekter, som har været banebrydende i de forskellige 'ismer'. Ikke blot i Danmark, men også internationale inspirationer. Forløbet vil være således, at når en/flere stilperioder har været belyst, skal vi den efterfølgende kursusdag se på repræsentative eksempler i det københavnske område.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### EMNEKURSER

#### Dekorative manifestationer

**Hold 5000:** 6 mandage kl. 15.15-17 (16/2-23/3)

Ved cand.mag. Anette Lindbøg Karlsen

Skønvirke og symbolisme havde indgående effekt på livsanskuelsen omkring det 20. århundredes begyndelse. Man skabte dekorationsformer, der skulle sløre grænserne mellem kunst og liv. Idealet var at forene skønhed og åndelighed. På dette kursus vil vi se nærmere på stilretningernes tilkomst, grobund og udvikling, herunder kunstneres, arkitekters og kunsthåndværkeres formeksperimenter, mønstre, abstraktioner. Eksperimenterne kom til udtryk både som fælles stiltræk og som klare personlige udtryksformer, bl.a. hos Thorvald Bindesbøll, Karl Hansen Reistrup, Martin Nyrop, Niels Hansen Jacobsen, Hack Kampmann, Svend Hammershøi og J.F. Willumsen.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 528 kr.

#### Fra mission til produkt: Fra August Welby Pugin til Verner Panton

**Hold 5001:** 6 tirsdage kl. 18.15-20 (3/2-10/3)

Ved mag.art. Anne-Sophie Fischer-Hansen og industriel designer Søren Berg

Designernes forståelse og tolkning af deres samtid afspejles i de produkter, de skaber og de dygtigste formår at stå som ikoner for et værdiskift i samfundet. Gennem produktet taler designeren til os, men hvad er budskabet? I Victoriatidens England fik arkitekten Pugin stor indflydelse, da han efter parlamentets brand påtog sig nybygningens indvendige udsmykning. Pugin traf det dramatiske valg at konvertere til katolicismen, for derved bedre at forstå gotikkens tanker. Arts&Crafts-bevægelsen skulle

frigøre menneskene fra fabrikkernes trælsomme slid og gøre dem lykkeligere.

1. Verdenskrig nulstillede mange værdier, og Bauhausbevægelsen troede på maskinen som menneskets hjælper og skabte demokratisk design, som danske designere lod sig inspirere af. Poul Henningsen, Kaare Klint, Arne Jacobsen og Verner Panton har lagt en rød tråd.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 528 kr.

## Bedre Byggeskik: Bagstræb eller avantgarde i dansk arkitektur omkring 1. Verdenskrig?

**Hold 5002:** 3 torsdage kl. 18.15-20 (9/4-23/4)

*Ved mag.art., arkitekt MAA, Kasper Lægring Nielsen*

Poul Henningsen fordømte den. Andre toneangivende arkitekter sluttede begejstret op om den. I 2015 ville Landsforeningen Bedre Byggeskik kunne have fejret sit 100-årsjubilæum. Den blev grundlagt i 1915 og nedlagt i 1965 og havde rødder i havebybevægelsen, nationalromantikken og nyklassicismen. Utallige danske villakvarterer domineres af huse i den stilart, som foreningen lagde navn til, men hvilket eftermæle bør Bedre Byggeskik tildeles? Var der tale om en nostalgisk bevægelse, som søgte sine idealer i fortiden? Eller var strømmningen tværtimod en frigørelse fra 1800-tallets arkitektursyn?

Kurset vil oprulle Bedre Byggeskiks historiske forudsætninger, tilblivelse og virke. Ikke mindst vil stilarten blive karakteriseret og perspektiveret. Persongalleriet omfatter ikke kun arkitekter, men også vigtige kulturpersonligheder i samtiden såsom Emma Gad og Jeppe Aakjær.

Kurset afsluttes med en ekskursion efter aftale.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 264 kr.

## Dansk design - fra fortid til fremtid

**Hold 5003:** 5 tirsdage kl. 17.15-19 (17/3-21/4)

*Ved arkitekt Thomas Dickson*

Dansk design er succeshistorien, hvor vi normalt fokuserer på møblerne, lamperne, porcelænet og sølvet. Men hvordan blev dansk design så berømt efter 2. Verdenskrig? Det fortælles der en nuanceret og rigt illustreret historie om på dette kursus. Det handler både om de mennesker og skoler, der stod bag, og om de samfundsforhold og tendenser i tiden, som gjorde det muligt. Det handler på den ene side om sublimt håndværk og lækker æstetik, men på den anden side også om netværk og iværksætterlyst og ikke mindst om drømmen om at levere godt design til alle mennesker i det fremvoksende velfærdssamfund. Der sættes også spot på nogle af de mere anonyme personer og firmaer inden for dansk design, som skabte mange af de produkter til velfærdssamfundet, vi nyder godt af i dag, bl.a. legetøj, hospitalsudstyr og byinventar. Endelig kigges der lidt fremad for at se på, hvor dansk design er på vej hen.

**Sted:** Frederiksberg Campus

**Pris:** 440 kr.

## Venedig: Adriaterhavets dronning

**Hold 5004:** 10 mandage kl. 17.15-19 (9/2-27/4)

*Ved ekstern lektor, mag.art. Thyge C. Bro, Danish Institute for Study Abroad*

Venedig har trodset sin skæbne og overlevet kun få meter over dagligt vand i en lagune midt i Adriaterhavets tidevand. Siden sin grundlæggelse har Venedig været tæt forbundet med havet, hvorfra megen af dens rigdom stammer. Centralt i byen står Markuspladsen, Rialtobroen, kirkerne og paladserne langs Canal Grande. Arkitekturen er præget af de mere end 100 småøer i en sumpet lagune, der styrede byplanen og

byggeteknikken i en labyrint af kanaler. Berømte arkitekter satte deres præg på byrummet, bl.a. Palladio og Sansovino. Kendte kunstnere som Canaletto, Tizian og Tintoretto skabte en enestående malerkunst. Venedig kan i dag opfattes som et levende frilandsmuseum. Mange bygninger er opført i gotisk stil, og der er eksempler på Venedigs nære kontakter til Konstantinopel og Orienten. Byen var engang en handelsrepublik ledet af en valgt doge. Det var en effektiv politisk ledelse, der gav købmændene optimale vilkår. Marco Polo var en af mange.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## FORELÆSNINGER

### Stol på mig! Stolens placering som designikon og stolens kulturhistorie

**Hold 1000:** 4 torsdage kl. 10.15-12 (5/3-26/3)

*Ved cand.mag. Helle Laustsen, Øregaard Museum*

Designhistorisk placerer stolen sig som designikonet. På én og samme tid forholder stolen sig direkte til den menneskelige krop og til de æstetiske strømninger gennem tiden. Stil og mode samt skiftende tiders materialevalg og teknologiske landvindinger kan aflæses i stolens formsprog, fra den tidlige industrielle fremstillede stol til dagens højteknologiske stole. Der stilles skarpt på



centrale stolyper, såvel inden for dansk design som internationalt. Gennem analyser af de centrale stolyper i både det private og i det offentlige rum ser vi på stollens kulturhistoriske udvikling.

1. Den industrielle fremmarch
2. Danske designklassikere før og nu, fx Kaare Klint, Hans Wegner, Arne Jacobsen, Finn Juhl, Børge Mogensen, Grete Jalk, Nanna Ditzel, Verner Pantan, Gunnar Aagaard Andersen, Komplot Design, Jacob Berg og Louise Cambell
3. Internationale strømninger og gennemslag, fra funktionalitet til den symbolske kommunikation. Fra fx Windsorstole, Thonet over Bauhaus til Gio Pontis, Charles og Ray Eames og videre til Stiletto, Alessandro Medini, Pedro Gatti, Campana Brothers m.fl.
4. Stolen til arbejde og stolen i det offentlige rum

**Sted:** Øregaard Museum, Ørehøj Allé 2, Hellerup  
**Pris:** 470 kr.

## Portugal: Arkitektur og kunst

**Hold 1001:** 5 mandage kl. 17.15-19 (16/2-16/3)

*Ved lektor em., arkitekt MAA Karin Skousbøll, Kunstakademiets Skoler for Arkitektur, Design og Konservering*

Portugal er én af Europas ældste nationalstater, grundlagt 1139 efter befrielsen fra maurerne, hvis rige kultur også her har sat sig tydelige spor. Portugal kaldes også 'Længslernes land', som bl.a. udtrykkes i Fado-musikken. Det refererer både til den store udlængsel som drivkraft for de fantastiske opdagelsesrejser i 1400-1600-tallet og de emigreredes længsel efter hjemlandet samt efterfølgende længslen efter de gyldne tider, hvor Lissabon var dronning i et verdensomspændende søfarts- og kolonirige. Der refereres bl.a. til H.C. Andersens rejsebeskrivelse fra hans besøg i



landet i 1866, der gives indblik i de mange regionale forskelle i byer og landskaber, og der gives inspiration til også at opleve landets nyeste arkitektur, herunder nye museer og kulturhuse.

1. Portugals oprindelse og kultur frem til opdagelsesrejsernes tid, som begynder i det 15. århundrede
2. Portugal som verdensmagt og den følgende rige udvikling frem til jordskælvet i Lissabon 1755
3. Lissabons og landets genopbygning efter katastrofen og udviklingen i Portugal indtil nellike-revolutionen i 1974
4. Den nyere udvikling i Lissabon og omegn
5. Den nyere udvikling i de øvrige provinser, herunder Porto

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

## Ny arkitektur i Europa

**Hold 1002:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (26/2-26/3)

*Ved lektor em., arkitekt MAA Karin Skousbøll, Kunstakademiets Skoler for Arkitektur, Design og Konservering*

Få præsenteret en række udvalgte projekter, som udtrykker

nye tanksæt og arkitektoniske veje, og som både siger noget om stedernes særlige kultur og traditioner, men også viser nogle fælles europæiske tendenser i arkitekturen. Den vestlige kultur har et fælles afsæt i græsk og romersk kunst og arkitektur, men hele Europa har gennem historien hentet ny inspiration via internationale forbindelser. De enkelte regioner optager de nye strømninger i forskellig takt og tone – hovedrollen går på skift. Den indbyrdes konkurrence, udvælgelsen til europæisk kulturby eller store 'events' skubber godt til udviklingen af nye byrum og bygninger. Bestandigt søges der mod nye udtryk, der kan give prestige og vise, at man kulturelt og miljømæssigt er et besøg værd.

1. Den nye nordiske bølge i arkitekturen
2. Ny arkitektur i vores nabo-regioner: England, Holland-Belgien og Tyskland
3. Mellemuropa: Frankrig, Schweiz, Østrig og Ungarn
4. Den iberiske halvø – Spanien og Portugal
5. Italien, Grækenland og Istanbul – ny arkitektur i samspil/modspil med den arkitektoniske arv

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)



## HISTORIE

### ANTIKKEN

Studieleder: Ekstern lektor, cand. mag. Henrik Fich

### GRUNDKURSER

#### Rom

**Hold 4002:** 10 onsdage kl. 13.15-15 (11/2-22/4)

Ved cand.mag. Hanni Hartmann Hansen, cand.mag. Mathias Manly og mag.art. Ulla Rald

Byen Rom, det naturlige midtpunkt i det vidtstrakte romerske imperium, var oprindeligt blot en samling hytter på en høj ved Tiberen. Roms udvikling fra landsby til stormagt er i sig selv en fængslende fortælling, som også romerne holdt af. Kurset vil ud over Roms historie fokusere på romersk kunst, arkitektur og teknik samt på den litterære, filosofiske og politiske indsats. Deltagerne vil således få et overblik over fagets skriftlige og arkæologiske kilder og de metoder, der er nyttige at kende til, når man beskæftiger sig med de vigtigste perioder i Roms historie: kongetiden, republikken og kejsertiden. Romerne lader sig i vidt omfang inspirere af græsk kultur, navnlig efter erobringen af Grækenland i 2. årh. f.Kr. Endvidere vil Roms rolle i Europas historie som formidler af den samlede antikke kultur blive inddraget.

Museumsbesøg indgår i kurset. Entréudgifterne afholdes af deltagerne.

Tekstsamlingen, *Det antikke Rom*, sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### EMNEKURSER

#### Krig og krigere

**Hold 5005:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (10/2-21/4)

Ved lektor Adam Schwartz, Københavns Universitet, mag.art. Thyge C. Bro, mag.art. Ulla Rald, mag.art. Christina Videbech og cand.mag. Mathias Manly

Krig var en fast bestanddel af dagligdagen i antikken, og var den hyppigste dødsårsag for unge mænd. Vi vil gennemgå det græske og romerske militær og dets berømte sejre og nederlag. Mange af de store hærførere, fx Alexander den Store, Hannibal og Cæsar, kender vi i dag via de skriftlige kilder. En lang række af de militære operationer er gået over i krigshistorien, og en række af disse vil blive gennemgået, fx slagene ved Marathon og Thermopylæ, Alexander den Stores slag mod perserne, Hannibals nedslagtning af romerne ved Cannae, Cæsars erobring af Gallien og Varus' nederlag i Teutoburgerskoven.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

#### Etruskerne – stadig gådefulde?

**Hold 5006:** 7 torsdage kl. 11.15-13 (12/2-26/3)

Ved lektor emerita Annette Rathje, mag.art. Ulla Rald og cand.mag. Mathias Manly

Etruskerne spillede en vigtig rolle i middelhavsregionen blandt grækere, fønikere og romerne. Havet og handelen skabte udveksling af varer og ideer. Etruskerne udgjorde aldrig en nation, men boede i selvstændige bystater med

kerneområdet i Mellemitalien. Gennem dem kom græsk kultur over alperne. De sad desuden på kongemagten i Rom i ca. 100 år.

Vi har ny viden om dette folk, der ikke mere bare kan betegnes som gådefuldt. Vi kan i dag læse etruskisk, men har ikke tekster nok til at rekonstruere sproget. Vi sætter fokus på de arkæologiske levn, men inddrager også græske og romerske kilder.

Kurset dækker en periode på næsten 1000 år, til Rom erobrer den sidste etruskiske by i 40 f.Kr.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 616 kr.

#### På sporet af antikken på de danske museer

**Hold 5007:** 7 torsdage kl. 15.15-17 (12/2-26/3)

Ved mag.art. Thyge C. Bro, mag.art. Ulla Rald, mag.art. Christina Videbech og cand.mag. Mathias Manly

Middelhavsområdet som civilisationens vugge har altid virket dragende. I København findes nogle af Nordeuropas fineste samlinger, der rummer genstande fra antikken, som er blevet bragt til Danmark af fyrster og museer fra oldtiden og frem. Kurset vil synliggøre denne fascination via syv besøg på museer i København med antikken som den røde tråd. Her vil den antikke kultur og kunst blive præsenteret på baggrund af de samlede genstande og de samlinger, som de indgår i.

To gange foregår på Statens Museum for Kunst for at følge sporet fra antikken i den senere kunsthistorie.

1. Introduktion til Nationalmuseets antiksamling (TCB)
2. Sortfigursvaser og græsk mytologi, Nationalmuseet (TCB)
3. Rødfigursvaser og etruskere, Nationalmuseet (UR)
4. Romerske fund i Danmark, Nationalmuseet (UR)
5. Senantik og tidlig kristen kunst, Nationalmuseet (CV)

6. Antikken i senere kunsthistorie, Statens Museum for Kunst (CV)  
 7. Antikken i dansk malerkunst, Statens Museum for kunst (MM)

#### Mødested første gang:

Nationalmuseet, forhallen,  
 Ny Vestergade 10  
**Pris:** 616 kr.

#### De livskraftige græske og romerske myter

**Hold 5008:** 10 torsdage kl. 15.15-17 (12/2-23/4)

*Ved lektor, mag.art. Rune Munk-Jørgensen, mag.art. Thyge C. Bro, mag.art. Ulla Rald, mag.art. Christina Videbech og cand.mag. Mathias Manly*

Den græske og den romerske mytologi rummer en lang række fortællinger, der appellerer umiddelbart til os. Mange af dem er elementært spændende og dramatiske, adskillige er særprægede og tegner et noget andet billede af grækerne og romerne, end det, vi ellers har af dem. De græske og romerske myter har desuden kastet et væld af malerier og skulpturer af sig i samtiden og helt op til vore dage.

Vi vil på kurset diskutere, hvad en myte egentlig er, og hvad antik-

kens mennesker brugte myterne til. Desuden vil vi fokusere på en række myter, som vi i dag møder i ældre og nutidig litteratur, på film, i tv og teatret samt ikke mindst i billedlige fremstillinger. Således vil spørgsmålet om, hvad det moderne menneske bruger eller kan bruge myterne til, også blive behandlet.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## HISTORIE

*Studieledere: Lektor, ph.d. Peter Fibiger Bang og adjunkt Rasmus Mariager*

## GRUNDKURSER

#### Fagets metode, teori og kildekritik

**Hold 4003:** 10 onsdage kl. 15.15-17 (4/2-15/4)

*Ved lektor, cand.mag. Karsten Fledelius, Københavns Universitet og BA Ingela Kyrre*

Kurset giver en forståelse af, hvordan historisk bevidsthed dannes og formidles, hvordan den farver vor nutidsforståelse, og hvordan historien i praksis benyttes som led i politisk og kulturel argumen-

tation. Fagets hjælpemidler vil blive præsenteret. Mens forskningen tidligere ofte fokuserede på den politiske historie forstået som institutionernes forhold, har den almindelige samfundsudvikling medført, at historikere nu stiller andre og mere vidtrækkende spørgsmål til kilderne. Fx er begrebet kultur blevet et centralt begreb i en stor del af forskningen. Kursets første del behandler historieforskningens udvikling fra slutningen af 1800-tallet, da den klassiske kildekritik blev introduceret. Vi gennemgår eksempler på anvendelse af kildekritikken og dens samspil med historieopfattelsen, og hvordan man ud fra kilderne drager slutninger til virkelighedens historiske problemstillinger. Kursets anden del ser på udnyttelsen af nye medier og behandler spørgsmålet om, hvilken indflydelse moderne massekommunikation har på nutidens opfattelse af fortiden, samt hvilke bidrag de yder til den historiske forskning. Deltagerne bedes købe eller låne: Sebastian Olden-Jørgensen (2001): *Introduktion til historisk kildekritik*. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## EMNEKURSER

#### Mellemøstens moderne historie

**Hold 5009:** 10 mandage kl. 17.15-19 (9/2-27/4)

*Ved cand.mag. David Jano*

Howdan ser det ud nu om dage i en af verdens mest omtalte regioner? Fokus er på både baggrundsstoffet og den nuværende udvikling i Mellemøsten. Der vil blive lagt særlig vægt på Israel/Palæstina-konflikten, borgerkrigen i Syrien og den turbulente udvikling i Egypten, Irak og Iran.

Disse pejlemærker er med til at bestemme retningen for hele regionen og dens mange alliancer, fjendskaber og magtbalancer. Også Mellemøstens forhold til resten af verden vil blive diskuteret med fokus på olie, handel og diplomatiske forbindelser, fx USA og dets rolle i Mellemøstens historie. Endelig bliver der set på religiøse og sekteriske modsætninger, både internt og eksternt i de mange stater, der i dag udgør kludetæppet Mellemøsten.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## Israels moderne historie

**Hold 5010:** 10 torsdage kl. 17.15-19 (5/2-16/4)

*Ved cand.mag. David Jano*

Staten Israel har været en fast del af nyhedsdækningen siden landets oprettelse i 1948. Kurset indeholder en gennemgang af Israels historie, fra at ideen om at danne en jødisk stat opstod i slutningen af 1800-tallet frem til vores tid med vedvarende konflikt mellem Israel og Palæstina. Kursets første del analyserer perioden fra Theodor Herzls tanker om en moderne jødisk stat frem til, at Israels første premierminister David Ben Gurion udråber staten Israel og den efterfølgende uafhængighedskrig i 1949. Israel er et land, der altid har søgt efter allierede. Kursets anden del fokuserer på Israels udenrigspolitiske historie, hvor forholdet mellem Israel og dets allierede og mange fjender bliver præsenteret. Der vil blive lagt vægt på forholdet til USA, som altid har haft en særlig plads i israelsk politik. Emner som den israelske lobby i USA, atompolitik og Iran samt Israels voksende dårlige ry i Europa vil blive særligt diskuteret.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Hæren: 400 års danmarkshistorie

**Hold 5011:** 5 torsdage kl. 18.15-20 (26/2-26/3)

*Ved seniorforsker, ph.d. Jens Ole Christensen, Tøjhusmuseet*

Hærens historie er en vigtig del af danmarkshistorien, måske en af de vigtigste. Hærens historie er også fortællingen om dannelsen af det moderne Danmark. Hør hvordan militære behov førte til dannelsen af de moderne stater, og hvordan forandrede militære behov har formet staten til og med velfærdsstaten i dag. Og dermed formet rammerne om og vilkårene for befolkningens liv. Hør også om det dramatiske 1600-tal,

hvor Danmark med nød og næppe overlevede krigene mod Sverige, om 1800-tallets forbitrede opgør med Tyskland, om verdenskrigene, Den Kolde Krig og nutidens fjerne krige. Krig og militær har i meget høj grad formet den historiske udvikling, og uden det militære aspekt forstår vi næppe centrale sider heraf. Kurset bygger på bogen: Jens Ole Christensen og Rune Holmeå Iversen: *Hæren – 400 års danmarkshistorie* (2014).

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## Pioneren Nina Bang

**Hold 5012:** 3 mandage kl. 15.15-17 (13/4-27/4)

*Ved cand.mag. Karsten Faurholdt*

I 2014 markeredes 200-året for folkeskolen i Danmark. I 2015 er det 100 år siden, at kvinder og tyende fik stemmeret. En af de markante kvinder som utrættelig arbejdede for mål inden for begge områder, var socialdemokraten Nina Bang. Nina Bang var uddannet historiker og arbejdede en stor del af sit liv som journalist. Nina Bang engagerede sig stærkt i datidens samfundsforhold.

Hendes politiske arbejde som medlem af Københavns Borgerrepræsentation, medlem af Landstinget og endelig posten som den første kvindelige minister i Danmark – undervisningsminister 1924-26 – fortæller om en altid hårdtarbejdende person med ønsket om at give stemmeret til kvinder og reformere skolen og seminarierne. Kurset berører de

politiske emner, hvor Nina Bang fik succes og opnåede resultater, men kommer også ind på hendes svagheder med at agere i det politiske system i en brydningstid.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 264 kr.

## Besættelsen

**Hold 5013:** 10 fredage kl. 15.15-17 (13/2-24/4)

*Ved cand.mag. Kenneth Kølle*

Da de tyske tropper tidligt om morgenen den 9. april 1940 rykkede ind i Danmark blev det begyndelsen på fem års besættelse, 'de fem onde år'. Besættelsen kom til at påvirke den enkelte danskers hverdag, som der med ét blev vendt op og ned på med rationeringsmærker og mørklægning. Det blev en tid, hvor nogle anerkendte den officielle samarbejds politik, mens andre gik til modstand.

På kursets første del analyserer vi tiden fra 1933 til august 1943: Kanslergadeforliget, Forsvarsordningen 1937, 9. april 1940, samarbejds politikken, knapheds samfundet, de første modstandsgrupper og Augustoprøret. I kursets anden del analyserer vi tiden fra august 1943 til befrielsen i maj 1945: Jødeaktionen i oktober 1943, Frihedsrådet, internering af hæren og politiet, Hipokorpsset, folkestrejken, modstandsbevægelsen, Frøslevlejren og befrielsen. Tekstmateriale udleveres på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## Den Kolde Krig

**Hold 5014:** 10 torsdage kl. 9.15-11 (12/2-23/4)

*Ved cand.mag. Kenneth Kølle*

Den Kolde Krig er betegnelsen for det anspændte forhold mellem øst og vest i perioden fra 2. Verdenskrig til Sovjetunionens opløsning. Konflikten var flerdimensional, og involverede et voldsomt våbenkapløb, som ikke resulterede i en direkte militær konfrontation mellem hovedaktørerne, men som blev udkæmpet som stedfortræderkrige. Desuden var Den Kolde Krig en ideologisk kamp mellem to systemer, en kamp om sjælene. I den første del behandler vi emner som Truman-doktrinen, Berlin, oprettelsen af NATO og Warszawa-pagten, Korea-krigen, terrorbalancebegrebet samt Cuba-krisen.

I kursets anden del bevæger vi os ind i détente-perioden. Her vil vi bl.a. beskæftige os med kapløbet om rummet, Vietnam-krigen samt SALT- og CSCE-forhandlingerne. Endelig vil vi på kursets tredje del analysere Den Kolde Krigs sidste fase frem mod 1991. Her vil vi bl.a. behandle Reagans stjernekrigsprojekt, Gorbatsjov, nedrustning og Berlinmurens fald.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## En nation finder sig selv: USA's historie 1800-1900

**Hold 5015:** 10 tirsdage kl. 15.15-17 (3/2-14/4)

*Ved eksternt lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet*

I 1800-tallet formgiver USA sig som nation. Thomas Jeffersons administration, krigen i 1812, det folkelige demokrati under Andrew Jackson, slaget ved Alamo og krigen mod Mexico tegner første halvdel af 1800-tallet. Antebellum-periodens 'Cotton Kingdom' og slaveriet i Syd, abolitionsbevægelsen i nord og Lincolns karriere

danner optakt til borgerkrigen. Borgerkrigen 1861-65 er en konflikt mellem to samfundsformer og forestillinger om nationens fremtid. Lincoln myrdes, og den efterfølgende rekonstruktion bliver en hadets tid. Indianerkrige, 'Custer's Last Stand' og Buffalo Bill bliver mytologi. I en 'förgyldt tidsalder' skaber Vanderbilt og Rockefeller kæmpeformuer, mens Jacob Riis foreviger immigranternes elendige forhold. Efter krigen 1898 mod Spanien er USA blevet en ny verdensmagt.

Deltagerne bedes købe eller låne Erling Bjøl: *USA's historie*, seneste udgave.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## En nation som verdensmagt: USA's historie 1945 til Obama

**Hold 5016:** 10 tirsdage kl. 13.15-15 (3/2-14/4)

*Ved eksternt lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet*

Med afslutningen af 2. Verdenskrig stod USA som verdens ubetinget stærkeste nation. Trumans præsidentperiode indvarsler Den Kolde Krig med Koreakrigen og McCarthyismen. Under Eisenhower indledes de sortes borgerrettighedskamp og ungdomskulturen. Med Kennedys New Frontier får progressivismen nyt liv, og man oplever Cubakrisen, Camelot og rumkapløb, mens Johnsons 'Great Society' afspores af Vietnamkrigen. Oven i denne krige kommer Nixon med Water-

gate og Carter med Camp David og Iran-gidslerne. Vandt USA Den Kolde Krig takket være Reagan og i så fald hvordan? Troen på en ny orden med USA som eneste supermagt afbrydes af 9/11 og George W. Bushs krig mod terror. Desillusionen afløses af nyt håb under den første sorte præsident, Obama, som står over for vanskelige inden- og udenrigspolitiske udfordringer med bl.a. finanskrise og forholdet til Kina, Rusland og Iran.

Deltagerne bedes låne eller købe: Erling Bjøl: *USA's historie*, seneste udgave.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Danmark fra revolution til genforening 1848-1920

**Hold 5017:** 10 mandage kl. 13.15-15 (2/2-20/4)

*Ved eksternt lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet*

I årene efter enevældens fald oplevede Danmark to krige og politisk, økonomisk og social modernisering. Vi indleder med Treårskrigen 1848-50, Frederik VII og grevinde Danner og krigen i 1864. Udbredelsen af de folkelige bevægelser grundtvigianisme, Indre Mission, afholdsbevægelsen samt andelsbevægelsen er væsentlige i demokratiets udvikling. Louis Pio og Slaget på Fælleden, Københavns eksplosive vækst og 1880'ernes udvandring, ligesom Estrup, provisorietiden, de blå gendarmere og anlæggelsen af Københavns befæstning præger tiden efter 1864. Vi ser også på industriens frembrud og jernbanernes betydning. 1900-årene omfatter Alberti-skandalen, dansk neutralitetspolitik og krigsøkonomi med gullaschbaronerne under 1. Verdenskrig og salget af de Dansk-Vestindiske Øer. Vi afslutter med genforeningen med Sønderjylland i 1920.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris: 780 kr.)

# HVORDAN ENGLAND SKABTE DEN MODERNE VERDEN: DET BRITISKE IMPERIUMS HISTORIE FRA CA. 1600 TIL I DAG

Hold 5018: 10 mandage kl. 15.15-17 (2/2-20/4)

Ved ekstern lektor, ph.d. Michael Langkjær, Københavns Universitet

Det Britiske Imperium var verdens største globale imperiale projekt nogensinde med en fjerdedel af verdens landområder indfarvet i rødt, som tilkendegav det britiske herredømme over en fjerdedel af verdens befolkning. Vi ser på begyndelsen til dette imperie med de engelske indhug i Spaniens koloniområder, anlæggelsen af de første britiske kolonier i Nordamerika, erobringen af Indien og opbyggelsen af den verdensomspændende flådemagt. I 1880 blev imperiet anset for at være en civiliserende kraft ulig nogen anden. Imidlertid kunne man i 1900-tallet opleve imperiets kulmination, tilbagegang og opløsning, og også dets mere eller mindre fortabelse ude i glemslen, hvor imperialismen var blevet til et ukvemsord. Nyere historikere har set på den britiske globale magts egentlige karakter og signifikans og genoplivet forestillingen om imperiets britiske verdensordens betydning i at fremme, opretholde og forsvare meget af det, som man kender som globalisering.

Sted: Søndre Campus

Pris: 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Dansk middelalderhistorie: Kong Christoffer af Bayern og Christian 1.

**Hold 5019:** 10 tirsdage kl. 10.15-12 (3/2-14/4)

**Hold 5020:** 10 tirsdage kl. 18.15-20 (3/2-14/4)

*Ved ph.d. Torben Svendrup*

I 1436 blev kong Erik af Pommern udsat for et hårdt pres i Sverige. Det danske rigsråd prøvede at mægle, men kongen ville ikke acceptere resultatet. Han forlod Danmark i 1439 og slog sig ned på Gotland. Det danske rigsråd styrede riget til 1440, da Christoffer af Bayern blev indsat som konge. Da han døde barnløs i 1448, måtte rigsrådet igen finde en ny konge i de tyske lande. De danske konger havde i denne periode en række store udfordringer: sociale opstande, kampen for at opretholde Kalmarunionen, problemerne i Nordtyskland, økonomien og striden med Hansaen. Parallelt med den politiske historie vil vi beskæftige os med kultur og mentalitetshistorie. I denne forbindelse spiller de stadigt større byer en vigtig rolle.

**Sted:** (5019) Bibliotekshuset, Rodosvej 4, København S. (5020) Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Romersk historie: Dagligt liv ved Napolibugten

**Hold 5021:** 10 torsdage kl. 10.15-12 (5/2-16/4)

*Ved ph.d. Torben Svendrup*

Gennem de sidste 15 år er vores viden om livet i byerne ved Napolibugten vokset eksplosivt. Med udgangspunkt i Pompeji og Herculanium vil vi undersøge, hvordan det daglige liv har udspundet sig i disse byer. En række udgravninger uden for byerne giver os et godt indtryk af, hvordan det lokale landbrug har fungeret. Dette vil vi sammenholde dels med landbrugsforfatterne, dels med vor viden fra byerne ved Napolibugten. Ved vulkanudbruddet i år 79

blev store dele af området dækket af lava eller aske. Først i 1700-tallet blev disse byer genfundet. Udgravningerne har givet os så mange detaljer, at vi så at sige har et blitzbillede af livet i en romersk provinsby år 79. Det giver os en unik mulighed for at komme tæt på datidens mennesker og danne os et indtryk af, hvordan deres dagligdag har formet sig. Vi vil møde mennesket til hverdag og fest, kvinde og mand, rig og fattig.

**Sted:** Bibliotekshuset, Rodosvej 4, København S.  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Det gode liv i dansk senmiddelalder

**Hold 5022:** 5 lørdage kl. 10.15-14 (14/2, 28/2, 7/3, 28/3, 11/4)

*Ved ph.d. Torben Svendrup*

Ved at anvende de arbejdsredskaber, vi kender inden for sociologien, sammen med vores historiske kilder og metode, vil vi søge at tegne et billede af livet i dansk senmiddelalder. Ved at sammenholde viden derfra med den viden vi får fra kalkmaleriet og andre ikke-skriftlige kilder, vil vi undersøge middelaldermenneskets almindelige daglige liv og tanker om dette.

I det middelalderlige standsamfund var forskellene på livets muligheder og livsformer store. Vi vil derfor også arbejde med de forskellige sociale forskelle i samfundet og i den forbindelse beskæftige os med forholdet mellem mand og kvinde.

Middelaldermennesket havde en helt anden opfattelse af det gode liv, end vi har. Vi vil skyde os ind på, hvad det gode liv var i senmiddelalderen.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Det armenske folkekrab

**Hold 5023:** 10 mandage kl. 15.15-17 (9/2-27/4)

*Ved cand.mag. Matthias Bjørnlund*

En af det 20. århundredes største forbrydelser fandt sted i Osmanerriket – det nuværende Tyrkiet og omegn – da landets armenske befolkning blev delvist udryddet under 1. Verdenskrig, mens nationalismen spredte sig under mottoet ”Tyrkiet for tyrkerne”. Begivenheden havde særlig bevågenhed i Danmark og resten af Skandinavien blandt intellektuelle, græsrodsorganisationer og i den almindelige befolkning – særligt pga. de missionærer, diplomater og hjælpearbejdere, der på helt tæt hold bevidnede folkekrabet.

Folkekrabet er stadig et stort sår for det armenske folk og anledning til hadefuld debat i og uden for Tyrkiet. Kursets formål er at gennemgå og analysere begivenhederne fra begyndelsen – hvem er armenierne, hvorfor endte de som mindretal i Osmanerriket? – over udryddelsesprocessen til folkekrabets humanitære, diplomatiske og politiske efterspil i dag.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Fugl Fønix: Tysklands historie efter 2. Verdenskrig

**Hold 5024:** 10 onsdage kl. 18.15-20 (11/2-22/4)

*Ved mag.art. Wolfgang Karl*

Fugl Fønix – man sagde, at den brændte sig selv i sin rede. Derefter genopstod den af sin egen aske og rejste sig højt på himlen. Tyskland 1945 er brændt og ødelagt, der er ingen stat og ingen regering. Ti år senere er den tyske forbundskansler Adenauer vestmagternes respekterede samarbejdspartner, og den tyske industri producerer det forbausende *Wirtschaftswunder*. Forbundsrepublikken Tyskland

bliver medlem af NATO og er i 1957 med til at grundlægge institutionen, som vi i dag kender som EU. Kurset handler om Tysklands succeshistorie, men også om de store kriser og udfordringer: forholdet til den jødiske verden efter Holocaust; forsoning med de europæiske naboer efter overfald og hensynsløs udplyndring; opbygning af et demokrati efter Weimarrepublikkens eksempel; og ikke mindst forholdet mellem den vestlige stat og den uelskede kommunistiske lillebror DDR.

Historien byder på drama: Berlinmuren, Willy Brandts fald som kansler, Baader-Meinhof-terrorisme, Helmut Kohls robuste genforening af de to Tysklande i 1989/1990, Angela Merkels overraskende karriere.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Roms historie

– set med modstandernes øjne

**Hold 5025:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (7/2-8/2)

*Ved mag.art. Wolfgang Karl*

Romerriget voksede langsomt i løbet af cirka 300 år, men det etablerede imperium gav den antikke verden stabilitet i næsten et halvt årtusinde. Vi ser denne altid fascinerende historie på en usædvanlig måde: med modstandernes øjne. Ikke kontrafaktisk, men næsten – historien om Romerriget og dem, der ville noget helt andet. Vi fortæller om dramatiske episoder som ligner Shakespeares kongedramaer (om kong Pyrrhos af Epiros eller den geniale karthager Hannibal); om modstandsfolk, som vækker vores sympati (ørkensønnen Jugurtha, gladiatoren Spartacus, jødernes leder Bar Kokhba). Indimellem ligner historien en Verdi-opera, når farverige damer, som Kleopatra eller Zenobia af Palmyra, optræder. Det afsluttende kapitel kunne være skrevet af Tolkien: Rigets mere og mere desperate kamp mod barbarerne (Alarik og

goterne eller Attila og hunnerne), med en paradoksal og tragisk epilog om Roms virkelige undergang: hvor østgoterne forsvarede Rom mod østromerne, en kamp over hundrede år, som afslutter den antikke kulturs historie.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 616 kr.



## Vikingerne verden

**Hold 5026:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (bemærk: sidste gang kl. 15-17) (3/2-21/4 (ikke 7/4))

*Ved ph.d., mag.art. Iben Skibsted Klæsøe, museumsinspektør Lisbeth Imer, Nationalmuseet, museumsinspektør Morten Søvsø, Sydvestjyske Museer, seniorforsker Marika Mägi, Tallinn Universitet, museumsinspektør Mogens Bo Henriksen, Odense Bys Museer, mag.art. Anne Hedeager Krag, seniorforsker, Anne Pedersen, Nationalmuseet, lektor, cand.mag. Karsten Fledelius, Københavns Universitet og museumsinspektør Morten Ravn, Vikingeskibsmuseet*

*Tilrettelæggere: ph.d., mag.art. Iben Skibsted Klæsøe og mag.art. Anne Hedeager Krag*

I de senere år har der været store internationale udstillinger om vikingetiden, der varede fra omkring 800 til 1050 e.Kr. Disse godt 200 år var en central periode i store dele af Nordeuropa. Det var en brydningstid og en dynamisk tid. Vikingerne efterlod sig et varigt aftryk – i både praktisk, historisk og ideologisk forstand – hos mange af de folkeslag, der udgør vores verden i dag. Nye

udgravninger, både i Danmark og i Østersøområdet vil blive inddraget i kurset, og det samme vil nye analyser af vikingernes vigtigste transportmiddel, skibet. Endelig vil en række nye arkæologiske fund og skriftlige kilder blive belyst.

1. Vikingerne på Kontinentet (ISK)
2. Runer – vikingernes skriftsprog (LI)
3. Kristne vikinger i Ribe (MS)
4. Vikinger i Austerverg; Baltikums rolle i vikingetidens kommunikation (MM)
5. Nye fund fra vikingetidens Fyn (MBH)
6. Vikinger i Rusland og Byzans (AHK)
7. Nyt om Jellingeprojektet (AP)
8. Historiens vikingetid (KF)
9. Vikingetidens skibe (MR)
10. Vikingetiden på Nationalmuseet (ISK+ AHK) (kl. 15-17)

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## SOMMERKURSER

### Kirke og kongemagt: Dansk historie fra Karl den Store til drabet på Knud Lavard 1131

**Hold 5027:** man-fre kl. 10.15-14.45 (15/6-19/6)

*Ved ph.d. Torben Svendrup*

På dette sommerkursus vil vi beskæftige os med den ældre danske middelalderhistorie. Udgangspunktet henter vi uden for vores grænser med Karl den Stores kroning til kejser i år 800. Gennem ikke mindst tyske kilder følger vi skabelsen af en samlet kongemagt i Danmark. Ud fra kildematerialet søger vi at vurdere Danmarks afhængighed af den tyske kejser. Et meget vigtigt punkt er kristningen af Danmark. Da Harald Blåtand omkring 965 rejste den store Jellingsten, fortalte han, at han havde gjort danerne kristne. Men er det nu sandt? Vi trækker linjen op til



drabet på Knud Lavard i 1131 for at undersøge forholdet mellem kirke og konge i tidlig middelalder. I undervisningen vil der blive lagt vægt på den sociale historie. Det er i denne periode, at hjulploven indføres i det danske landbrug. Vi vil se på livsforskelle mellem trælle, frie bønder og storbønderne, og ikke mindst på kvindens situation.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

## FORELÆSNINGER

### Fra middelalderens magt til tugthusslaverne på Christianshavn: Historiske byvandring

**Hold 1003:** 5 tirsdage kl. 10.15-12 (24/3-21/4)

**Hold 1004:** 5 onsdage kl. 10.15-12 (18/3-22/4)

*Ved cand.phil. Hanne Fabricius*

Helt op til cirka 1600 lå den senmiddelalderlige kystlinje langs med havnegaderne Snaregade og Magstræde og henover Vandkunsten og Løngangsstræde, hvor der gennem tiden bl.a. stod vandmøller, vandkunsten og en række andre anlæg med forbindelse til vand. Forelæsningsrækken afvikles som fem byvandring og begynder ved Magstræde, der blev opkaldt efter byens vestre mag (lokum) i 1500-årene. Vi bevæger os gennem de gamle, københavnske gader til Nyhavn, hvor vi skal se nogle flotte baggårde med bindingsværkshuse. Herfra går turen rundt på Slotsholmen og Frederiksholm Kanal, hvor vi bl.a. skal se Christian den 4.s Tøjhus-havn og en gammel ridekaserne. Vi fortsætter ud i Sankt Annæ By eller Ny-København, som Christian 4.s nye bydel også hedder, og ser operaen fra 1703 og Nyboder. Vi slutter på Christianshavn, hvor vi bl.a. skal se Vor Frelser Kirke, gå på befæstningen og høre om Tugt- Rasp og Forbedringshuset.

Bemærk forskellige mødesteder.

Bilag kan downloades på [www.tyra.dk](http://www.tyra.dk). Eller ved at skrive til [hanne@tyra.dk](mailto:hanne@tyra.dk).

1. Fra byens magt til Roskildebispens gård i Nørregade. Mødested: Vandkunsten ved springvandet.
2. Rundt om Nyhavn. Mødested: Mindeankeret foran Nyhavn
3. Omkring Slotsholmen og Frederiksholm. Mødested: Pladsen foran Thorvaldsens Museum
4. Christian 4.s Ny-København. Mødested: Hjørnet af Bredgade og Fredericiagade
5. Christianshavn: Tugthusslaver, hovedløse lig og Christian den 4.s befæstning. Mødested: Hjørnet af Mikkel Vibes Gade og Overgaden Oven Vandet

**Mødested første gang:** Vandkunsten ved springvandet.

**Pris:** 500 kr.

### Gader og mennesker i København - historiske byvandring

**Hold 1005:** man-fre kl. 10.15-12 (1/6-5/6)

**Hold 1006:** man-fre kl. 10.15-12 (8/6-12/6)

*Ved cand.phil. Hanne Fabricius*

Hele to gange i 1700-tallet brændte København. Ved genopbygningen efter den første store brand i 1728 blev det middelalderlige gadenet reguleret og rettet ud. Hermed forsvandt mange af de gamle stræder og gange, mens nye gader og torve kom til. Kombinerer man de skriftlige og arkæologiske kilder, er det dog muligt at rekonstruere et billede af gadenettet frem til renæssancens slutning, og via fem byvandring følger vi i sporene på de tidlige københavnere. For hvem boede i disse gader? Hvordan lugtede her og hvordan så der ud?

Vi begynder i middelalderbyen og hører bl.a. om det ældste København, om middelalderhavnen, befæstningen, Kong Hans' Vingård, kirkerne, 1500-tals skibsværftet på Bremerholm og Kronens tjenesteboliger. Herefter

vandrer vi ud af middelalderbyen til Christian den 4.s Børs og hans nye bydel Christianshavn. Vi slutter af med en tur på Vesterbro, hvor vi går langs med den gamle landevej og frem til den rørlagte Rosenå, der er en rest af kongens voldgrav fra Retrenchementet.

Bemærk forskellige mødesteder.

Bilag kan downloades på [www.tyra.dk](http://www.tyra.dk). Eller ved at skrive til [hanne@tyra.dk](mailto:hanne@tyra.dk).

1. Søfolk, handel og byens havn. Mødested: Kongens Nytorv foran Magasins hovedindgang
2. Skipperboderne og orlogsværftet på Bremerholm. Mødested: Nikolaj Plads ved tårnet
3. Fra Sankt Nikolaj til middelalderens Østervold. Mødested: Nikolaj Plads ved tårnet
4. Fra Børsen til Strandgade. Mødested: Børsens indgang
5. Vesterbro: fra Halmtorv mod Halmtorvet. Mødested: Rådhuspladsen foran Rådhuset

**Mødested første gang:** Kongens Nytorv foran Magasins hovedindgang

**Pris:** 500 kr.

### Vesterbros historie

**Hold 1007:** 5 onsdage kl. 16.15-18 (18/2-18/3)

**Hold 1008:** 5 onsdage kl. 11.15-13 (18/2-18/3)

*Ved cand.phil. Hanne Fabricius*

Allerede fra 1200-årene beretter de skriftlige kilder, at der var liv ude på Vester Fælled. Byens borgere satte deres kvæg på græs, der blev opført en Sankt Jørgens gård og senere i middelalderen kom borgernes kålhaver, møllerne og rebslagerne til. I 1577 blev slagterne af sundhedsmæssige årsager sendt ud på Vesterbro for at slagte deres dyr, og i kølvandet på slagterne fulgte bl.a. garverne, skinderne, skomagerne og især værtshusholderne. Og Vesterbro fik status af et slagter- og fra 1700-tallet et forlystelsesområde.

I 1620'erne opførte Christian 4. en ydre befæstningslinje. Voldgra-

ven fik senere navnet Rosenåen og eksisterede frem til 1880'erne. Fra midten af 1800-tallet tog udbygningen af Vesterbro fart. Årsagerne var flytningen af den militære demarkationslinje, sløjfningen af fæstningen og industrialiseringens massive indvandring fra land til by. Bilag kan downloades på [www.tyra.dk](http://www.tyra.dk). Eller ved at skrive til [hanne@tyra.dk](mailto:hanne@tyra.dk).

1. Forelæsning: Vesterbros historie
2. Forelæsning: Ind til byen: Fra Valby til Gammel Torv.
3. Byvandring: Det lystige Vesterbro til Sankt Thomas. Mødested: Vesterbros Torv
4. Byvandring: Det lystige Vesterbro til Den Sorte Hest. Mødested: Absalonsgade / Svendsgade
5. Byvandring: Fra Bakkehuset til Kineserbyen. Mødested: Rahbeks Allé ved Bakkehuset.

**Sted:** (1007) City Campus og byvandring (1008) Frederiksberg  
**Pris:** 500 kr.

## Kina og verden ca. 1500-2000

**Hold 1009:** 5 tirsdage kl. 17.15-19 (10/3-14/4)

*Ved lektor emeritus Leif Littrup, Københavns Universitet*

Med udgangspunkt i Kinas større og større internationale rolle i vore dage, gennemgås den kinesiske historie fra omkring år 1500 frem mod vores tid. Det kinesiske territorium og forholdet til omverdenen, herunder kinesernes opfattelse deraf, vil være i fokus, men politiske, økonomiske, sociale og kulturelle forhold og ændringer inddrages, således at det kinesiske folk får en stemme i det omfang, det er muligt. Undervejs vil nogle af myterne om Kinas historie blive udfordret ved at bruge nyere forskning og sund fornuft. Gennemgangen vil tage udgangspunkt i fem årstal: 1500, 1750, 1875, 1937 og 1969, og hvad der skete i de år, men også hvad der var med til at forme tilstanden i netop de

år, og hvad der fulgte. For 1969 vil det være naturligt at slutte af med reformerne i 1980'erne, således at den nyeste udvikling ikke medtages.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

## Waterloo: Slaget som ændrede verdenshistorien

**Hold 1010:** 1 lørdag kl. 10.15-16 (14/2)

*Ved ekstern lektor, cand.mag. Martin Cleemann Rasmussen, Hærens Officersskole*

I 2015 er det 200 år siden, at Napoleon blev besejret i det blodige slag ved Waterloo af Hertugen af Wellington og Feltmarskal Blücher. Slaget betød afslutningen på 25 års krig i Europa og blev efterfulgt af en af de længste fredsperioder, som Europa har oplevet siden middelalderen. Med denne forelæsningsdag markerer vi 200-året ved at se nærmere på dette vigtige slag og på dets samtid. Vi hører om Napoleon og hans modstandere, om selve slaget, dets myter og slagmarkens virkelighed og om de store sociale og kulturelle forandringer, som fandt sted i denne periode. Forelæserne henvender sig bredt til både den krigshistorisk interesserede og til dem, som gerne vil vide mere om denne begivenhed i Europas historie.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 300 kr.

## Vietnamkrigens internationale historie: 1945-1975

**Hold 1011:** 5 mandage kl. 15.15-17 (23/2-23/3)

*Ved lektor Niels Bjerre-Poulsen, Syddansk Universitet*

I denne forlæsningsrække skildres 30 års krig i Vietnam – fra Frankrigs forsøg på at fastholde sine kolonier i Sydøstasien til Saigons fald og Nordvietnams sejr i 1975. I forelæserne belyses krigens årsager, forudsætninger, efter-

mæle og betydning. Vietnam og dets nabolande Laos og Cambodja blev centrale slagmarker i Den Kolde Krigs opgør mellem USA og de kommunistiske magter Sovjetunionen og Kina, men en lang række andre lande var også direkte involveret eller berørte af krigen. Krigen – og modstanden imod den – blev i Danmark som i USA og mange andre lande også en hjemlig politisk og kulturel katalysator. Med udgangspunkt i Niels Bjerre-Poulsens *Vietnamkrigen, 1945-1975 – En International Historie* (Gyldendal, udkommer marts 2015) giver forelæserne det store billede af denne skelsættende krig og dens fortsatte betydning – i USA, i Sydøstasien og for international politik. Spøgelserne fra Vietnam er blandt os endnu!

1. Fransk grandeur og vietnamesisk nationalisme, 1945-1954
2. Amerikansk knowhow og skabelsen af Sydvietnam, 1955-1963
3. Den amerikanske krig – i Vietnam og på hjemmefronten, 1964-1968
4. Ingen fred, ingen ære, 1969-1975
5. Spøgelserne fra Vietnam, 1975-2014

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

## Auschwitz: Stedet og symbolet

**Hold 1012:** 6 tirsdage kl. 17.15-19 (17/2-24/3)

*Ved lektor, cand.mag. Therkel Stræde, Syddansk Universitet og lektor em., cand.mag. Peter Langwithz Smith*

Auschwitz med afdelingerne Birkenau og Monowitz var den største af alle nazistiske koncentrations- og udryddelseslejre. 1,1 mio. mennesker mistede livet her, heraf 1 mio. jøder fra hele Europa. Lejren blev et barbarisk eksempel på, hvad byråkrati og teknologi kan bruges til, og et uhyggeligt forsøg i stor skala i modernitetens sociologi og psykologi. Auschwitz er derfor blevet et symbol i histo-

riereindringen, såvel som i filosofien. I seks forelæsninger vil vi tage deltagere gennem Auschwitz' forudsætninger, funktion og følger samt se på Auschwitz-erfaringens ekko i videnskaberne og kunsten.

1. Auschwitz-komplekset: struktur og udvikling (PLS)
2. Kz-lejrene som nazistisk mikrokosmos: lejrsystemets opgaver, funktioner og faser (TS)
3. Auschwitz i billeder (PLS)
4. Gerningsmændene: fra Rudolf Höss og Josef Mengele til de menige SS-mænd og *Aufseherinnen* (TS)
5. Fange i Auschwitz: nogle portrætter (Primo Levi, Elie Wiesel, Imre Kertesz og andre) (TS)
6. Refleksioner over Auschwitz i filosofi, sociologi og psykologi (TS)

**Sted:** City Campus

**Pris:** 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

### 100-året for kvinders stemmeret

**Hold 1013:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (16/4-21/5, ikke 14/5)

*Ved seniorkonsulent, cand. mag. Jytte Larsen, KVINFO, forskningsbibliotekar, cand.phil. Jytte Nielsen, KVINFO, professor Drude Dahlerup, Stockholm Universitet, professor Anette Borchorst, Aalborg Universitet og professor Jørgen Goul Andersen, Aalborg Universitet*

I år er det 100 år siden, kvinder fik stemmeret til folke- og landstingsvalg. Den nye grundlov i 1915 var kulminationen på en årelang kamp for kvinders og arbejderes inklusion i demokratiet. De første ligestillingslove blev vedtaget i 1857 og blev begyndelsen på et reformprojekt, hvis mål var det ligestillede kvindelige medborgerskab.

Bliv klogere på ligestillingens historie, stemmeretsbevægelserne, kvinder i politik, de politiske partier og kønskvotering.

Hvem og hvad har drevet ligestilling frem på den politiske dagsorden, og hvem har sat foden på bremsen? Hvordan har sam-



spillet været mellem Folketinget og de kollektive overenskomster, og hvilken betydning har kvindeorganisationer og arbejdsmarkedets parter haft for ligestilling, ligeløn og barselsorlov?

I de fleste vestlige samfund opstod der tydelige kønsforskelle i politiske holdninger og partivalg i 1970'erne og 1980'erne – og de er blevet forstærket siden. I Danmark ligger det politiske flertal ofte til forskellig side for mænd og kvinder, men hvad er det, mænd og kvinder er uenige om, og hvad er forklaringen?

1. Dansk ligestillingspolitik 1857-1915 (JL)
2. Stemmeretskampen 1886-1915 (JN)
3. Kvinder i politik; de politiske partier og kønskvotering (DD)
4. Hvad betød kvinders valgret for politikens indhold? (JGA)
5. Ildsjæle, fodslæbere og arge modstandere af ligestilling (AB)

**Sted:** KVINFO, Christians Brygge 3, Kbh. K

**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

### Forstaden – elsket og udskældt

**Hold 1014:** 4 mandage kl. 17.15-19 (16/2-9/3)

*Ved museumsinspektør, mag.art. Peter Dragsbo, Museum Sønderjylland, museumschef, mag.art.*

*Poul Sverrild, Forstads museet, museumsinspektør, cand.mag. & MA Kirsten Egholk, Greve Museum, tidl. leder af Center for Bolig og Velfærd, Københavns Universitet, mag.scient. Hans Kristensen*

*Tilrettelægger: arkivar, cand.mag. Jesper Jørgensen, Arbejdermuseet & Arbejderbevægelsens Bibliotek og Arkiv*

Kender du forstadens historie? Hvem bor der? Hvorfor er forstaden både elsket og udskældt? Hvordan forandrer forstaden sig – og hvad forandrer den?

Forelæsningsrækken ligger i forlængelse af Arbejdermuseets særudstilling *Forstaden – elsket og udskældt*, der handler om de mennesker, som planlagde, lovgav, byggede, var idealistiske, spekulerede, arbejdede, og ikke mindst boede og fik et liv i de nye forstæder. Forelæsningerne vil med forskellige vinkler og fokuspunkter komme ind på forstadens opståen og udvikling, begyndende ved forrige århundredeskifte, hvor industrialiseringen af samfundet fik byerne til at vokse i både størrelse og form. Helt nye livsformer voksede frem i yderkanten af de gamle byer. Efter 2. Verdenskrig fik vi den store 'folkevandring' fra byen til forstaden – til 'velfærdsbyen' – og nu bor halvdelen af os i forstæderne.

1. Hvem opfandt parcelhuskvarteret? Arbejderklassen og den moderne forstad 1900-1970 (PD)
2. På kanten af byen – forstædernes lykkeland (PS)
3. Det gode liv i forstaden Greve – før, nu og i fremtiden (KE)
4. Familien Kristensens boliger i forstaden gennem fire generationer (HK)

**Sted:** Arbejdermuseet, Rømersgade 22, 1362 København K.

**Pris:** 634 kr.



## Danmarks byer, sognekirker og klostre i den tidlige middelalder

**Hold 1015:** 6 mandage kl. 16.15-18 (23/2-13/4)

*Ved leder af arkæologi, mag.art. Morten Søvsø, Sydvestjyske museer, museumsinspektør cand.mag. Jesper Hjerminde, Viborg Stiftsmuseum, overinspektør, museumsleder, cand.mag. Lennart S. Madsen, Museum Sønderjylland, museumsinspektør, cand.mag. Susanne Outzen, Museum Sydøstdanmark, redaktør, cand.mag. Ebbe Nyborg, Nationalmuseet og lektor Hans Krøngaard Kristensen, Aarhus universitet*

I perioden, hvor vi går fra vikingetid ind i middelalderen fandt der i Danmark en omfattende bydannelse sted. Denne bydannelse er en af de vigtigste samfundsændringer i Danmarks historie. Byerne var centre for den fremvoksende konge- og kirkemagt, de var produktionssteder, handelsmæssige centre og lærdomssæder. Vi vil belyse denne udvikling i perioden – ud fra skriftlige og

arkæologiske kilder, hvor der ved siden af klostre og kirkebyggeri i byerne også vil blive gennemgået en række tidligt grundlagte byers historie. Forelæsningsrækken tilrettelægges i samarbejde med *Tværpilen*, Vestegnens amatør-arkæologiske forening.

1. Ribe bys tidlige historie og købstad (MS)
2. Viborg .Sporene af den tidlige bydannelse og købstaden (JH)
3. De middelalderlige købstæder i Slesvig (LSM)
4. Næstved bys tidlige historie (SO)
5. Kirke og sogn i middelalderens by (EN)
6. Klostre i Danmark (HKK)

**Sted:** Tværpilen, Tåstrup Medborgerhus, Tåstrup Hovedgade 71 (lige overfor Tåstrup S-station)  
**Pris:** 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

## Thorvaldsen og kongehuset

**Hold 1016:** 3 tirsdage kl. 16.15-18 (21.4., 28.4., 5.5)

*Ved museumsinspektør, ph.d. Margrethe Floryan, Thorvaldsens Museum og museumsdirektør, mag.art. Stig Miss, Thorvaldsens Museum*

*Tilrettelægger: museumsinspektør, mag.art. Birgit Jenvold, Amalienborgmuseet*

Bertel Thorvaldsen (1770-1844) er Danmarks første internationalt berømte kunstner, og han fik allerede som ung, talentfuld akademieleve relation til kongehuset. Også gennem de mange år, Thorvaldsen virkede i Rom, havde han royal dansk bevågenhed og udførte bl.a. en buste af den senere Christian 8. (1786-1848), der kom på besøg i atelieret. Der var også afgørende kongelig velvilje, da planerne om et museum i København for fædrelandets store søn skulle realiseres. Stadig i dag er Thorvaldsen til stede i de kongelige samlinger, hvor fx to markante ungdomsværker og forgyldte bronzeminiaturer af en række af billedhuggerens hoved-

værker er offentligt tilgængelige.

Forelæsninger og udstillingsbesøg præsenterer billedhuggeren og giver et detaljeret indblik i de talrige relationer mellem kongehuset og Thorvaldsens kunst og person, ligesom de knytter sig til de aktuelle udstillinger på Amalienborgmuseet og Thorvaldsens Museum, der begge tematiserer emnet i anledning af H.M. Dronningens 75-års fødselsdag den 16. april.

1. Amalienborg: Forelæsning: Bertel Thorvaldsen – liv, værk og museum (SM)
2. Amalienborg: Forelæsning og besøg i Thorvaldsen-udstillingen med forgyldte bronzer: Bertel Thorvaldsen og Kongehuset (MF)
3. Thorvaldsens Museum: Rundvisning i særudstillingen: *Kongehuset og Thorvaldsen* (MF og SM)

Deltagerbeviset medbringes alle tre gange og giver adgang til Amalienborgmuseet på forelæsningsdagene i åbningstiden kl. 11-16.

**Sted:** Gallasalen i Christian 8.s Palæ, Amalienborg (indgang Amalienborgmuseet) og Thorvaldsens Museum

**Pris:** 606 kr.



## SÆRARRANGEMENTER

**Monarkiet gennem 75 år:  
Festforelæsning på H.M.  
Dronningens 75-års fødselsdag****Hold 1017:** 1 torsdag kl. 16.15-18.00 (16.4).*Ved lektor, ph.d. Jes Fabricius Møller, Københavns Universitet**Tilrettelægger: Museumsinspektør mag.art. Birgit Jenvold, Amalienborgmuseet*

En prinsesse kom til verden på Amalienborg en uge efter Tysklands besættelse af Danmark i april 1940. Den lille pige, som var det daværende danske kronprinspars førstefødte, blev kaldt for et lys i en mørk tid. Prinsesse Margrethes liv blev fulgt med stor interesse i offentligheden allerede fra den tidligste barndom.

Ingen kunne dog dengang vide, at prinsessen en dag skulle blive Danmarks regerende dronning – og en af landets hidtil længst siddende monarker.

I anledning af H.M. Dronningens runde fødselsdag ser forelæsningen tilbage på det danske monarki gennem de seneste 75 år, fra besættelsestidens stærke bindinger mellem kongehus, regering og rigsdag over grundlovsændringen 1953 og den tilhørende ændring af tronfølgeordenen til vore dage. Med en række eksempler vises, at et konstitutionelt monarki har særlige muligheder, men også særlige problemer, som ikke i samme grad gælder for parlamentariske republikker. Forelæsningen finder sted i palæet på Amalienborg, hvor Christian 10., der blev et nationalt samlingspunkt i besættelsesårene, residerede.

Deltagerbeviset medbringes og giver adgang til Amalienborgmuseet på forelæsningsdagen i åbningstiden kl. 11-16.

**Sted:** Gallasalen, Christian 8.s Palæ, Amalienborg (indgang Amalienborgmuseet).**Pris:** 200 kr.**Rundvisning og forelæsning  
på Københavns Rådhus****Fokus på Københavns historie****Hold 1018:** 1 mandag kl. 16-18 (13/4)**Hold 1019:** 1 mandag kl. 16-18 (4/5)**Hold 1020:** 1 onsdag kl. 16-18 (3/6)*Ved rådhusbetjent Kristoffer Sahlholdt, Københavns Rådhus og museumsinspektør, ph.d.-stipendiat Jakob Ingemann Parby, Københavns Museum***Fokus på arkitektur****Hold 1021:** 1 mandag kl. 16-18 (27/4)**Hold 1022:** 1 mandag kl. 16-18 (18/5)**Hold 1023:** 1 mandag kl. 16-18 (22/6)*Ved rådhusbetjent Kristoffer Sahlholdt, Københavns Rådhus og lektor Martin Dyrbye, IVA, Københavns Universitet*

Københavns Rådhus er noget ganske særligt. Hver mursten, udsækning, symbol og dekoration har sin plads i fortællingen om borgernes rolle i Københavns historie. Rådhuset danner ramme om Københavns politiske liv, men det har også lige fra opførelsen 1892-1905 været tænkt som borgernes slot – smukt dekoreret, rigt på historie og seværdigheder. Få historien om rådhuset og dets betydning for udviklingen af det moderne København. Undervejs kommer vi også ind på overgangen fra enevælde til demokrati, Absalon, arkitekturen og meget mere. Oplev Københavns Rådhus indefra med en forelæsning og en

rundvisning af to eksperter i den smukke, historiske bygning. Turen på i alt to timer indledes med en forelæsning efterfulgt af rundvisningen og slutter i Snapstinget.

**Mødested:** Hovedindgangen, Københavns Rådhus  
**Pris:** 100 kr.**Natmændenes København  
(byvandring)****Hold 1024:** 1 søndag kl. 11-12.30 (1/3)**Hold 1025:** 1 søndag kl. 11-12.30 (12/4)**Hold 1026:** 1 søndag kl. 11-12.30 (3/5)*Ved cand.mag. Nynne Vidgren*

Natmændene udgjorde i 300 år den absolutte bund af det danske samfund. De var født til at udføre arbejde, som ingen respektable borgere eller fattigfolk ville røre ved – fx at partere henrettede forbrydere. Natmændene og deres familier udviklede sig til et paral-

lensamfund, som fungerede efter deres egne regler og udviklede deres eget sprog. Følg natmændenes spor rundt i København og opdag en side af Danmarks historie, som i mange år har været glemt. Tidsrejsen går flere hundrede år tilbage til natmændenes makabre opgaver og magtkamp med de andre indbyggere. Natmændenes historie er en fortælling om en befolkningsgruppes udstødelse, dens trang til hævn, magtesløshed og stolthed.

**Mødested:** Højbro Plads foran statuen af Absalon  
**Pris:** 100 kr.

## Rundvisninger på Københavns Universitet

**Hold 1027:** 1 tirsdag kl. 17.15-19 (24/2)

**Hold 1028:** 1 torsdag kl. 17.15-19 (26/2)

**Hold 1029:** 1 tirsdag kl. 17.15-19 (3/3)

Hold 1030: 1 fredag kl. 16.15-18 (6/3)

*Ved universitetshistoriker, mag. art. Ejvind Slottved*

I hjertet af København ligger Latinerkvarteret, der i mere end 800 år har været centrum for højere lærdom i Danmark. Her ligger Universitetsfirkanten, der rummer en række af byens mest interessante bygninger, heriblandt Københavns ældste hus. På rundvisningen ser vi bl.a. universitetets hovedbygning fra 1836, Konsistoriebygningen fra ca. 1420 med den historiske fangekælder, Munkekælderen og Universitetsbiblioteket fra 1861.

**Mødested:** Hovedtrappen ved Kbh. Universitet, Vor Frue Plads  
**Pris:** 100 kr.



## KULTURHISTORIE

*Studieleder: Lektor, ph.d. Anna Lena Sandberg, Københavns Universitet*

## EMNEKURSER

### History of Yoga in Denmark: 1900 to the present

**Hold 5028:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (7/3-8/3)

*Ved cand.mag. Anusuya Kumar, Aarhus Universitet*

This course is a review of the early history of yoga and meditation practices in Denmark. The period is significant not only for the emergence of alternative and esoteric movements – especially those relating to natural-health, psychology, self-development, occult-sciences, and spirituality – but also yoga and meditation. These early explorations into yoga and meditation reflect a zen-like clarity, freshness, and depth of field: they express understandings of the body/mind/spirit continuum in philosophical and practical terms that could be accessible to people across Scandinavia and Europe.

We will look at five key personalities who wrote extensively on yoga and meditation and developed innovative techniques for such practices: Johannes Hohlenberg (1881-1960), Louis Brinkfort (1881-1958), 'Yogi Raman' / Gunnar Lauritzen (1907-1965), Guni Martin (1936-2011), and Swami Janakananda (1939-). We will review their writings within the cultural and historical contexts of their time and world and explore the unique ways in which each individual approached the subject of yoga and meditation while generating a creative and cross-cultural dialogue that has helped to shape and mould yoga into the global phenomenon it is today.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 616 kr.

### Erdoğan's nye Tyrkiet: Rollemodel eller skræmmeksempel?

**Hold 5029:** 8 mandage kl. 15.15-17 (2/2-23/3)

*Ved ph.d. Jakob Lindgaard*

For få år siden blev Erdoğan Tyrkiet af mange udråbt som rollemodel for det Arabiske Forår. På egyptisk tv bad han ligefrem det Muslimske Broderskab om at acceptere størrelser som sekularisme og demokrati. Siden da er Erdoğan mest blevet kendt for sin hårdhændede behandling af demonstranterne på Istanbuls Taksim plads, korruptionsskandaler, lukninger af Youtube og Twitter, og i det hele taget for sine tiltagende autokratiske tendenser. Hvad skal vi mene? I dette kursus går vi bag om facaden på det, Erdoğan selv har udråbt som sit 'nye Tyrkiet'.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 704 kr.

### Den Arabiske Rejse 1761-1767

**Hold 5030:** 5 tirsdage kl. 18.15-20 (10/3-14/4)

*Ved cand.mag., ph.d. Philippe Provençal*

Den Arabiske Rejse 1761-1767 (også kaldet for Carsten Niebuhr-ekspeditionen, da Niebuhr var den eneste der vendte levende hjem), som havde 250 års jubilæum for tre år siden, var en af de vigtige videnskabelige ekspeditioner i 1700-tallet. Målet med ekspeditionen var oprindeligt at bibringe datidens videnskab et forøget kendskab til det arabiske ordforråd. Dette skulle bruges til en bedre forståelse af Bibelenes sprog. Men i oplysnings-tidens ånd endte ekspeditionen med at blive et multidisciplinært, videnskabeligt foretagende, hvis formål var at øge kendskabet til Mellemøstens natur og kultur generelt. Det bibelvidenskabelige aspekt gled i baggrunden, selv om det ikke blev glemt. Dens videnskabelige personale bestod af en filolog (Frederik C. von Haven), en

naturhistoriker (Peter Forsskål), en landmåler og kartograf (Carsten Niebuhr), en tegner (Georg W. Bau-  
renfeind), en læge (Karl Kramer) og  
en tjener (Berggren).

Selv om der var gnidninger  
mellem ekspeditionsdeltagerne,  
og selv om ikke alle de mål, som  
blev stipuleret i den Kongelige  
Instruks, blev nået, arbejdede eks-  
peditionens medlemmer flittigt.  
Resultaterne fik blivende viden-  
skabelig betydning, og mange er  
stadigvæk særdeles vigtige.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## FORELÆSNINGER

### Danmark i *Matadors* spejl

**Hold 1031:** 4 tirsdage kl. 17.15-19  
(10/2-3/3)

Ved professor Ib Bondebjerg,  
Københavns Universitet, lektor  
Palle Roslyng-Jensen, Københavns  
Universitet, konservator, ph.d. Maj  
Ringgaard, Nationalmuseet og  
professor Gunhild Agger, Aalborg  
universitet

*Matador* er som historisk tv-dra-  
ma nærmest blevet en myte og  
institution i dansk tv-historie og i  
millioner af menneskers bevidst-  
hed. Men hvad er det ved *Matador*  
som fortælling og tv-dramatik,  
der gør, at den er slået så stærkt  
igennem?

Fire forelæsninger sætter fra  
hver sin vinkel fokus på *Matador*.  
Hør om, hvordan de mange  
delfortællinger forbindes til en  
kræftfuld historie, og hvordan den  
lille historie og den store historie,  
familiehistorien, hverdagshisto-  
rien og danmarkshistorien bindes  
sammen.

Se udvalgte klip og få kig ind  
bag kulisserne og processen, der  
førte til *Matador*. Bliv klogere på  
danmarkshistorien 1929-1947, de-  
tailbranchen og kvindernes rolle,  
hvor de tidstypiske begrænsnin-  
ger i kønnenes udfoldelsesmulig-  
heder og relationer er afgørende  
for handlingen gennem hele

historien. Hør også om, hvordan  
senere tv-serier har forvaltet  
arven fra kvinderne i *Matador*.

1. Historien i *Matador* (IB)
2. Historier, fakta og fortællinger i  
*Matador* (PRJ)
3. Påklædning og detailbranchens  
udvikling i *Matador* (MR)
4. Kvinderne i *Matador* (GA)

**Sted:** City Campus

**Pris:** 400 kr.  
**I krig og fred:**



### Den russiske hærs historie

**Hold 1032:** 4 torsdage kl. 17.15-19  
(5/2-26/2)

Ved ekstern lektor, cand.mag.  
Martin Cleemann Rasmussen,  
Hærens Officersskole

Vi stiller skarpt på den historiske  
udvikling fra den tidlige tid, hvor  
hæren var zarens livvagt, henover  
tiden med paladsintriger og frem  
til napoleonstidens røgfylde  
slagmarker. Vi ser på den russiske  
hær som blev sønderrevet under  
1. Verdenskrig og revolutionens og  
borgerkrigens efterfølgende kaos.  
Vi undersøger, hvordan denne  
hær blev forvandlet til den skån-  
selsløse, men effektive militærma-  
skine, som knuste Hitlers armee  
under Den Store Fædrelandskrig.  
Endelig ser vi på hærens rolle  
under Den Kolde Krig og i det  
postsovjetske Rusland – herunder  
på konflikterne i Afghanistan,  
Tjetjenien og i Ukraine. Forelæs-  
ningerne tager deltagerne med

fra generalernes planer til livet  
og døden for den menige russiske  
soldat i krig og fred.

1. Fra zarens livvagt til imperiets  
knytnæve
2. *Krig og Fred* – fra Tolstojs roman  
til slagmarkens virkelighed
3. Revolution, verdenskrig og  
supermagt
4. Magt eller afmagt – det russi-  
ske militær i den postsovjetske  
verden

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 400 kr.

### Den Transsibiriske Jernbane – bindeleddet mellem folk og kultur i Rusland, Mongoliet og Kina

**Hold 1033:** 3 mandage kl. 17.15-19  
(16/2-2/3)

Ved cand.mag. Torben Heuer,  
ekstern lektor, cand.mag. Martin  
Cleemann Rasmussen, Hærens  
Officersskole

At rejse med Den Transsibi-  
riske Jernbane er et af livets  
store eventyr. Men jernbanen er  
også meget mere end det. Den  
forbinder og adskiller på godt og  
ondt de kulturer og folkeslag, hvis  
områder den passerer. I denne  
forelæsningsrække fortæller de  
to foredragsholdere, som begge  
har rejst gentagne gange med  
jernbanen og beskæftiget sig med  
de lande, den går igennem, om  
Den Transsibiriske Jernbanes folk,  
kultur og historie. Fra Ruslands  
store skove, henover verdens  
dybeste ferskvandssø Bajkal, over  
Mongoliets græsgrønne land-  
skaber med tusinder af heste  
og gennem Gobi-ørkenen til det  
både ældgamle og på samme tid  
moderne Kina. Forelæsningsræk-  
ken henvender sig med dets hu-  
mor og viden bredt – til både den  
alment interesserede og til dem,  
som måske går med en jernbane-  
tur i tankerne.

1. Den Transsibiriske Jernbane  
– historien bag verdens længste  
jernbane (MCR)
2. Folk og kulturer langs sporet  
(TH)

### 3. På rejse med Den Transsibiriske Jernbane (MCR)

Der kan følges op med kulturrejser til Rusland med foredragsholderne som rejseledere. Se mere på: [www.akademiskrejsebureau.dk](http://www.akademiskrejsebureau.dk).

**Sted:** City Campus **akademisk rejsebureau**  
**Pris:** 300 kr.

### Ruslands kultur: Skt. Petersborg og Moskva

**Hold 1034:** 6 mandage kl. 17.15-19 (16/2-23/3)

*Ved cand.mag. Rikke Helms, ph.d., journalist, Per Dalgaard, lektor, cand.mag. Karsten Fledelius, Københavns Universitet, cand.mag. Torben Heuer, ekstern lektor, cand.mag. Martin Cleemann Rasmussen, Hærens Officersskole og dr.teol. Christian Gottlieb, Københavns Universitet*

Forelæsningerne indeholder temaer om Ruslands to hovedstæder Moskva og Skt. Petersborg, zarernes paladser og Dostojevskijs baggårde, den stilfærdige russiske provins, hvor det traditionelle liv fortsat leves i dag, Ruslands dramatiske og tragiske historie under bl.a. 2. Verdenskrig, og Putins Rusland, som i denne tid er på alles læber, samt den russisk-ortodokse kirke.

1. Skt. Petersborg – kulturens og musikkens hovedstad (RH)
2. Litteraturens Skt. Petersborg (PD)
3. Sovjetisk og nutidig russisk musik, herunder jazz og rock (TH)
4. Russisk film (KF)
5. Moskva: Centrum for Ruslands politiske kultur (MCR)
6. Den russiske ortodokse kirke – før og nu (CG)

Der kan følges op med kultur- og flodkrydsrejser til Skt. Petersborg og Moskva med forelæserne som rejseledere. Se mere på: [www.akademiskrejsebureau.dk](http://www.akademiskrejsebureau.dk)

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 600 kr.  
(rabatpris 550 kr.) **akademisk rejsebureau**

### Israel og Palæstina – nutid og fortid

**Hold 1035:** 5 onsdage kl. 17.15-19 (8/4-6/5)

*Ved cand.polit. Naser Khader, cand.theol. Poul Joachim Stender, cand.scient. Hanne Foighel og lektor, cand.mag. Karsten Fledelius, Københavns Universitet*

Få steder i verden rummer så store kulturelle og historiske oplevelser på så få kvadratkilometer som områderne Israel og Palæstina. Om man søger kristendommens vugge, gerne vil forstå den moderne jødiske stat eller det palæstinensiske folks situation, kommer man ikke uden om det lille landområde, der i dag dækkes af landene Israel og Palæstina. Forelæserne er på hjemmebane, når de ud fra deres forskellige baggrunde og perspektiver fortæller om Jerusalems vrimmel, ørkenlandskaberne, Tel Avivs moderne kulturliv, kultur og dagligdag i Palæstina, det frugtbare land langs Vestbredden og Det døde Hav.

1. Palæstina – kultur og folk (NK)
2. Det bibelske Israel (PJS)
3. Israel – kan konflikten løses? (HF)
4. Israel – et multikulturelt samfund (HF)
5. Det Hellige Land i dag og i morgen (KF)

Der kan følges op med kulturrejser til Israel, Vestbredden og Jerusalem med foredragsholderne som rejseledere. Se mere på: [www.akademiskrejsebureau.dk](http://www.akademiskrejsebureau.dk)

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr.  
(rabatpris 450 kr.) **akademisk rejsebureau**

### Islam i Vesten: En historisk introduktion

**Hold 1036:** 5 tirsdage kl. 17.15-19 (3/2-3/3)

*Ved ph.d., adjunkt, Kristoffer Damgaard, Københavns Universitet*

Islamisk kultur forbindes ofte med Mellemøsten, men i den

vestlige halvdel af Middelhavet spredte islam sig ligeså hurtigt og effektivt som mod øst. Kulturmødet i denne del af verden fordrede dog, at islamisk civilisation udviklede sig anderledes. Denne forelæsningsrække introducerer den islamiske kultursfære, som den opleves i det vestlige Middelhav. Her mødte araberne ikke kun en række store kristne europæiske kulturer, men også den ofte oversete berber-kultur. Islams vestlige grænser lå langt fra regeringsbyerne, hvor man både så en afviger og en konkurrent.

Sammensmeltningen af islam, det kristne formsprog og berbernes rige traditioner førte til en ny og kraftfuld visuel identitet, som har vist sig så robust og dynamisk, at den fortsat lever i bedste velgående.

1. Islams oprindelse og udbredelse: Hvor, hvornår og hvordan?
2. Til Sansernes Fryd: En introduktion til islamisk kunst
3. Efter Ørkenen: Berberne og islam
4. Det spanske kalifat: Maurisk Andalusien storhed og fald
5. Vestens Periferier: Islamisk Portugal og Sicilien

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

### Efter imperiet: Britisk identitet i globalt perspektiv

**Hold 1037:** 6 onsdage kl. 17.15-19 (18/2-25/3)

*Ved ph.d.-stipendiat Christian Damm Pedersen, Københavns Universitet, ph.d.-stipendiat Ezekiel Mercau, Københavns Universitet, ph.d.-stipendiat Astrid Rasch, Københavns Universitet, professor Peter Harder, Københavns Universitet og professor Stuart Ward, Københavns Universitet. Tilrettelægger: Professor Stuart Ward*

Denne forelæsningsrække undersøger imperiets efterdønninger i Storbritannien i lyset af aktuelle globaliseringsdilemmaer. Den tager udgangspunkt



i en problemstilling, som har domineret den offentlige debat i Storbritannien gennem de sidste 50 år. Mange hævder, at der er en direkte sammenhæng mellem det britiske imperiums fald og Storbritanniens opløsning i dag. Imperiets afvikling og manglen på national sammenhængskraft anskues derfor uden videre som to tæt forbundne fænomener. I dag mener mange, at stort set alle Storbritanniens nutidige udfordringer kan forstås som et symptom på en dyb national krise og intern splittelse, som bunder i imperiets afvikling. Det gælder så forskellige begivenheder som vedtagelsen af krisepakken i 2010, optøjerne i London i august 2011 og den intense debat om skotsk selvstændighed, der kulminerede i folkeafstemningen i september 2014.

**Bemærk, at forelæsning nr. 3 er på engelsk.**

1. Unionens 'Untergang'? Storbritannien efter imperiet (SW)
2. Forandringens vinde: Afrika og britisk identitet (CDP)
3. The Falklands and the Remnants of the British World (EM)
4. Erindringen om imperiet: selvbiografier efter afkoloniseringen (AR)
5. Begrebers rolle i historien: 'britiskhed' i de sidste 100 år (PH)
6. Skotternes skæbne: Efter afstemningen, 2014 (SW)

**Sted:** City Campus

**Pris:** 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

### Asiens århundrede

**Hold 1038:** 6 onsdage kl. 17.15-19 (4/2-11/3)

*Ved redaktør, senior fellow Flemming Ytzen, Nordisk Institut for Asienstudier og Politiken*

Asien er klodens mest mangfoldige kontinent. De store befolkningsstunge vækstøkonomier Kina, Indien og Indonesien har givet anledning til forestillinger om 'Asiens århundrede', men holder det, når man ved, hvor mange



konflikter, der skiller landene? Asien rummer demokratier, der tilsyneladende fungerer, men ofte er præget af stor ustabilitet. Asien rummer også autoritære, stærkt hierarkiske samfund, som økonomisk har gjort det godt, men hvor vestlige normer om menneskerettigheder er trængt. Meget kan forklares med civilisationsværdier, dvs. kultur og religion, men langt fra alt.

1. Folkerepublikken Kina vs. Republikken Kina.
2. Bliver Korea nogensinde genforenet?
3. Er der udsigt til demokrati i Burma/ Myanmar?
4. Militærstyre, kongemagt og demokrati. Hvor er Thailand på vej hen?
5. Krig i Himalaya. Bliver delingen af Kashmir nogensinde ophævet, og hvad handler konflikten mellem Kina og Indien om?
6. Indonesien og Filippinerne: Den muslimske succeshistorie og den kristne fiasko. Hvorfor er det gået sådan?

**Sted:** City Campus

**Pris:** 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

### Balkan

**Hold 1039:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (5/2-5/3)

*Ved cand.mag. Klaus Bjerre*

Få indblik i de kulturelle, religiøse og politiske spændinger,

der har præget området igennem århundreder.

Serbien er ofte blevet fremhævet som skurken på Balkan, men i disse forelæsninger vil vi søge at forstå serbernes opfattelse af sig selv som historiens ofre, der ikke er blevet forstået af omverdenen.

Kroatien fik støtte til sin uafhængighed fra bl.a. Danmark, hvordan skal vi bedømme denne støtte?

Bosnien-Hercegovina var på mange måder et mini-Jugoslavien. Er det en stat, som kan og bør overleve?

Kosovo er en ny stat. Hvilke problemer står denne stat i, og hvad er baggrunden for at nogle lande ikke vil anerkende den? Også Makedoniens og Montenegros kamp for national identitet bliver belyst.

For at forstå de mange nutidige forhold på Balkan er det nødvendigt at gribe fat i den ældre historie.

Der kan følges op med en rejse med Klaus Bjerre som rejseleder i foråret 2015. Yderligere information hos Horisont Rejser.

1. Skuddet i Sarajevo 28.6.1914
2. Serbien, offer for egne myter?
3. Bosnien-Hercegovina, en splittet stat
4. Montenegro og Makedonien
5. Kosovo-perspektiver

**Sted:** City Campus

**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

# TIBETANSK BUDDHISME

Hold 1040: 1 lørdag kl. 10.15-16 (18/4)

Ved cand.mag. Anne Burchardi og cand.scient.anth. Ellen Bangsbo

Tibet og buddhisme hænger uløseligt sammen. For at få indsigt i Tibet, må man søge indsigt i den tibetanske buddhisme, som har haft og stadig har kolossal betydning for landet på verdens tag.

Buddhismen kom til Tibet for 1200 år siden, og først i midten af det 20. århundrede blev den tibetanske buddhisme spredt ud i verden af tibetanere i landflygtighed. Den tibetanske buddhisme – og dens lære om at sætte fokus på andre før én selv og ideen om at give slip på et 'jeg' – nyder i disse år stor opmærksomhed i mange forskellige lande. Få viden, visdom og svar på spørgsmålene: Hvordan har buddhisme udviklet sig i Tibet? Hvad karakteriserer tibetansk buddhistisk sindstræning og bevidsthedsvidenskab? Hvor er tibetansk buddhisme i dag? Og hvilken betydning har buddhismen for tibetansk selvforståelse og nationalitet?

1. Buddhismens historie i Tibet (AB)
2. Det moderne Tibet og buddhismen (EB)
3. Bevidsthedsvidenskab i tibetansk buddhisme (AB)

Sted: Søndre Campus

Pris: 300 kr.



© Ellen Bangsbo

## NÆRORIENTEN

Studieleder: Lektor, mag.art.  
Jørgen Podemann Sørensen

## GRUNKURSER

### Islams kultur

**Hold 4004:** 10 onsdage kl. 15.15-17  
(11/2-22/4)

Ved mag.art. June Dahy,  
Københavns Universitet, lektor, dr.  
phil. Joshua Sabih, Københavns  
Universitet og ekstern lektor Saer  
el-Jaichi, Københavns Universitet

Historisk, kulturelt og religiøst er islam et fænomen med et væld af udtryk og fortolkninger. Vi skal på dette kursus se nærmere på nogle af de elementer, som har været med til at forme det komplekse fænomen, som vi i dag kalder islam. Undervisningen vil sætte fokus på islams ophav; hvordan medvirker koranteksten fx til at forme de sekulære og religiøse videnskaber, som udvikles under den islamiske civilisation? Endvidere vil det blive belyst, hvordan der i islamiske byer udviklede sig en finkultur, der i dag er en del af en islamisk kulturarv, men tillige et rum for et religiøst hverdagsliv, hvis strukturer stadig kan opleves i de mystiske ordener. Kurset vil også beskæftige sig med problemstillinger omkring seksualitet i klassisk og moderne tid, samfundsdebatter og marxistiske og feministiske strømninger i de moderne arabiske samfund.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Fra pyramiderne til Kleopatra

**Hold 4005:** 10 onsdage kl. 15.15-17  
(11/2-22/4)

Ved mag.art., ph.d. Lise Manniche,  
Dansk Ægyptologisk Selskab, ph.d.  
Tine Bagh, Ny Carlsberg Glyptotek  
og cand.phil. Mette Gregersen, Ny  
Carlsberg Glyptotek

Ægypten er kendt for sine mange velbevarede grave og templer, hvor monumental arkitektur, relieffer og malerier giver et levende indtryk af en kultur, der fra ca. 3000 f.Kr. til 30 f.Kr. i høj grad fik lov til at leve sit eget liv i den trygge Nildal. Kurset giver deltagerne et overblik over Det gamle Ægyptens historie og præsenterer vigtige dele af det kæmpemæssige materiale, som arkæologiske fund og udgravninger har bragt for dagen: Pyramiderne, gravene i Kongernes dal, de store templer og meget mere. Samtidig udgør kurset en introduktion til ægyptologien, der også giver en orientering i hieroglyfskriften, i ægyptisk mytologi, religion, litteratur og kunst. Amarnatiden med kong Akhnatons religiøse, sociale og kunstneriske reformer gennemgås mere indgående.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## EMNEKURSER

### Fra Sakkara til Theben: Udvalgte embedsmandsgrave fra Arkaisk Tid til Persertiden (2800-350 f.Kr.)

**Hold 5031:** 10 tirsdage kl. 17.15-19  
(10/2-21/4)

Ved mag.art., ph.d. Lise Manniche,  
Dansk Ægyptologisk Selskab, ph.d.  
Tine Bagh, Ny Carlsberg Glyptotek  
og cand.phil. Mette Gregersen,  
Ny Carlsberg Glyptotek

Den ægyptiske elite, embedsmænd og præster, lod deres gravkapeller udsmykke med en overdådighed af tekster og billeder. Deres grave hører derfor til de bedste kilder til forståelsen af

det gamle Ægyptens kunst, kultur, sociale forhold og dødetro. På kurset præsenteres de tidligste grave med de første tilløb til omhyggeligt udførte bygninger og gravudstyr, fulgt af særligt interessante mastaba-grave fra Gamle Rige omkring pyramiderne og nogle af de vigtigste klippegrave fra Mellemste Rige i Mellemægypten. Fra Ny Rige gennemgås aspekter af de prægtigt dekorerede klippegrave i Theben og Amarna, og sluttelig studeres den senere græsk-ægyptiske udsmykning i Petosiris' grav.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### De sidste Ramses-konger

**Hold 5032:** 1 lør-søn kl. 10.15-16  
(18/4-19/4)

Ved cand.phil. Mette Gregersen,  
Ny Carlsberg Glyptotek og  
cand.mag. Louise Alkjær

De oldægyptiske konger havde det svært i den sidste del af storhedstiden, Ny Rige (ca. 1550-1070 f.Kr.). Familieforholdene var mildt sagt udviklede, og intrigerne florerede ved hoffet, hvor først den ene søn og så den anden gjorde krav på at være den retmæssige arving til tronen. For at gøre det endnu mere indviklet var der også en dronning, der i en ganske kort periode regerede Ægypten. Landets sidste store hersker var Ramses III, og selvom han var en

stærk og viljefast konge, var hans næsten 30 år lange regeringstid fyldt med krige og store interne problemer. Med Ramses III's død begyndte centralmagten langsomt at smuldre, og inden der var gået 100 år, var Ny Rige brudt helt sammen. På kurset belyser vi både de kendte og de mere ukendte herskere i perioden gennem deres grave, templer og andre monumenter samt væsentlige tekster.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 616 kr.

## Moderne arabisk litteratur: Et spejl for historie, kultur og samfund

**Hold 5033:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (14/3-15/3)

*Ved studieledet, cand.mag. Ulla Prien, Københavns Universitet og mag.art. June Dahy, Københavns Universitet*

Arabisk litteratur beskæftiger sig i høj grad med de store historiske, politiske og samfundsmæssige forandringer, der er sket i området de sidste 100 år. Afslutningen på kolonitiden i forrige århundrede og nye ideologier satte nye politiske dagsordner. Gennem læsning af litteraturen får man et særligt perspektiv på livet i den arabiske verden, for i litteraturen, ikke mindst i romanernes omtumlede menneskeskæbner, oplever vi disse forandringer i deres virkning på menneskers følelser, engagement og familieliv. Kurset vil koncentrere sig om litteratur fra tre forskellige områder i den arabiske verden, nemlig Algeriet, Ægypten og Palæstina. Vi vil gå i dybden med en eller to romaner fra hvert område, der er oversat til dansk, men også inddrage andet relevant materiale.

Deltagerne bedes låne/købe: Alaa Al-Aswani: *Den Kongelige Egyptiske Automobilklub* (2014); Ghassan Kanafani: *Mænd i solen* (1990) og Waciny Laredj: *Det Andalusiske Hus* (2013).

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 616 kr.

## FORELÆSNINGER

### Islamiske byer: Kunst og kultur

**Hold 1041:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (5/2-5/3)

*Ved adjunkt, ph.d. Kristoffer Damgaard, Københavns Universitet*

På tværs af den islamiske verdens mange skel er byen et kendetegn for muslimsk identitet. Det var i byerne islams politiske ledere opererede, og det var herfra islamisk civilisation spredte sig. I byen blev filosofi, æstetik og symbolik udviklet og formaliseret, i institutionerne dyrkede man videnskab og litteratur, og på markedspladserne kunne hele verdens varesortiment købes og sælges.

Få indføring i grundbegreberne i islamisk kunst, arkitektur og kultur ved at studere byernes historie. En række metropoler er udvalgt som 'case-studies' med henblik på at identificere forskelle og sammenfald.

Vi skal opleve mangfoldigheden i islamisk kultur, men også se på de overordnede linjer, som binder den sammen over tid og rum.

1. Islams oprindelse og skabelsen af en islamisk visuel identitet (kunst, symbolik og æstetik)
2. Den islamiske by: Hvad, hvor, hvornår og hvordan?
3. Den arabiske metropol: Damaskus
4. Den tyrkiske metropol: Istanbul
5. Den persiske metropol: Isfahan

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)



## IDÉHISTORIE OG FILOSOFI

### FILOSOFI

*Studieleder: Lektor, mag.art. Poul Lübcke*

## EMNEKURSER

### Stoicismen i antikken og i dag

**Hold 5034:** 3 mandage kl. 18.15-20 (2/3-16/3)

*Ved cand.mag. Anders Dræby Sørensen*

Inden for de seneste 10 år er der opstået en fornyet interesse for den stoiske filosofi. Stoicismen var en af de dominerende filosofiske skoler i 500 år frem til omkring år 250. Det er en central idé for stoikerne, at mennesket skal udøve selvkontrol og adskille fornuften fra følelserne. Mennesket kan opnå en stoisk ro ved at undlade følelsesmæssig involvering. Idealet var altså at kunne bevare sit overblik og fastholde sin væremåde, uanset hvad der sker i livet. De stoiske filosoffer var bl.a. Zenon, Seneca og Epiktet. En af de mest berømte stoiske filosoffer var kejser Marcus Aurelius. Kurset gennemgår hovedtrækkene i den stoiske filosofi og kigger på, hvorfor der mon er opstået en fornyet interesse for stoicismen? Hvad er det, de gamle filosofers tanker kan tilbyde det moderne menneske som et relevant svar på livets udfordringer? Hvorfor er den moderne psykoterapi blevet interesseret i de stoiske idéer?

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 264 kr.

### Hinsides sprogets grænser: Udsiglighedens idéhistorie

**Hold 5035:** 5 onsdage kl. 15.15-17 (25/2-25/3)

*Ved cand.mag. Eirik Gjerstad, CBS*

Fra det guddommelige til den personlige sorg og til den sublime

æstetiske oplevelse. Tanken om, at der findes noget, som vores sprog ikke kan udtrykke, er gammel. Den trækker sine spor op gennem vores filosofi- og kulturhistorie og er stadig med os den dag i dag. Med dette kursus vil vi gå til denne tankes rødder og se, hvilke temaer, der er blevet forbundet med den. Det guddommelige har været karakteriseret som uudsigeligt af en række af middelalderens teologer og Kierkegaard. Men hvorfor, på hvilken måde og i hvilken henseende? Ligeledes finder vi ideen, at kunsten kan udtrykke det ellers uudsigelige, som en kerneidé i romantikken. Det indre bevidsthedsliv karakteriseres som principielt uformidligt af den sene Wittgenstein. Og tanken om, at det partikulære og unikke er det, vi ikke har ord for, er også en idé forbundet med tanken om det uudsigelige, som vi vil spore fra oldtidens filosoffer til moderne tid.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 440 kr.

## Michel Foucault

**Hold 5036:** 7 torsdage kl. 18.15-20 (9/4-28/5)

*Ved cand.mag. Anders Dræby Sørensen*

Filosoffen og idéhistorikeren Michel Foucault er en af vor tids mest betydningsfulde intellektuelle. Foucault har da også haft en enorm indflydelse langt ud over filosofi og idéhistorie.

Foucaults forfatterskab kredser omkring spørgsmålet: Hvad er et menneske? Hvem tænker vi egentlig, at vi er som moderne mennesker? Det spørgsmål fører ham gennem historiske og filosofiske analyser af galskaben, sygdommen, døden, livet, seksualiteten, friheden, sproget, kriminaliteten og sikkerheden. Derfor må Foucault også omkring undersøgelser af videnskaberne og de moderne magtforhold. Samtidig kigger han på, hvilken betydning fængslet, retsvidenskaberne, læ-

gevidenskaben, psykiatrien, psykologien, staten og liberalismen har for vores samfund.

Forløbet gennemgår hovedpunkterne i Foucaults forfatter-skab frem til hans død i 1984 og inddrager flere af de efterladte manuskripter, som er ved at blive udgivet.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 616 kr.



## IDEHISTORIE

*Studieleder: Undervisningsadjunkt, mag.art., cand.mag. Peter Busch-Larsen, Københavns Universitet*

## GRUNKURSER

Grundkurset omfatter syv moduler, der så vidt muligt bør følges i kronologisk orden. De tilbydes alle nedenfor.

### Fra Homer til Aristoteles: Antikkens idehistorie (grundmodul 1)

**Hold 4006:** 10 mandage kl. 11.15-13 (2/2-20/4)

*Ved BA Claus Christoffersen*

**Hold 4007:** 10 tirsdage kl. 13.15-15 (3/2-14/4)

*Ved ekstern lektor, mag.art. Martin Pasgaard-Westerman*

**Hold 4008:** 10 torsdage kl. 17.15-19 (5/2-16/4)

*Ved BA Claus Christoffersen*

Det klassiske Grækenland er den europæiske kulturs vugge, og arven fra denne periode er

levende til stede i nutiden, hvilket græske ord som politik, filosofi og demokrati vidner om. Antikkens idehistorie er derfor et møde med vor kulturs dybeste rødder og samtidig et spejl for vor egen nutid. Beskæftigelsen med antikken er uomgængelig for forståelsen af nutidens europæiske kultur. Gennem mødet med antikken bliver vi klogere på os selv.

På kurset følger vi den kulturelle, religiøse, filosofiske og politiske udvikling fra Homer til blomstringstiden i det 5. og 4. århundredes Athen. Vi vil undersøge, hvad udviklingen af bystaten (polis), teknikken, den rationelle tænkning og videnskaben betyder for menneske- og samfundssynet. Derefter vil vi med tragediedigterne, sofisterne og de store filosoffer Platon og Aristoteles som udgangspunkt gå nærmere ind på den debat om politik, etik og forståelsen af menneske og samfund, der udspillede sig i det 5. århundredes Athen. En debat, som kan belyse og kvalificere nutidens kultur- og samfundsdebat. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** (4006, 4007) Sønder Campus  
(4008) City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Mellem Athen og Jerusalem: Europæisk idehistorie fra Aristoteles til Augustin (grundmodul 2)

**Hold 4009:** 10 mandage kl. 13.15-15 (2/2-20/4)

*Ved BA Claus Christoffersen*

**Hold 4010:** 10 onsdage kl. 11.15-13 (4/2-15/4)

*Ved ekstern lektor, ph.d. David Possen*

Den europæiske kultur hviler dels på kristendommen, dels på arven fra det klassiske Grækenland. Mødet mellem disse to hovedspor i vor kulturhistorie finder sted i Romerriget i de første århundreder efter Kristi fødsel og er måske den mest afgørende begivenhed i den europæiske idehistorie.

Kurset følger udviklingen, fra Alexander den Store erobrer det meste af den da kendte verden og dermed udbreder den græske kultur til hele Middelhavsområdet, bl.a. til Romerriget, der bliver det nye kraftcenter. Vi undersøger, hvordan Romerriget forvalter arven fra Athen, og følger den græsk-romerske kulturs sammenstød – og sammensmeltning – med den fremrydende kristendom, der bl.a. i kraft af rødderne i jødedommen repræsenterer ideer, der umiddelbart er fremmede for den græske tanke. Dette sammenstød fører bl.a. til den kristne teologi, der finder sit foreløbige højdepunkt hos kirkefaderen Augustin.

Kristendommens sejr betyder ikke den antikke kulturs undergang. Og mødet mellem Athen og Jerusalem er ikke så meget en overstået begivenhed som en stadig dynamik og uafsluttet dialog i den europæiske kultur frem til i dag. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Fra Augustin til Luther og Machiavelli: Middelalderens, renæssancens og reformationens idehistorie (grundmodul 3)

**Hold 4011:** 10 mandage kl. 17.15-19 (2/2-20/4)

**Hold 4012:** 10 tirsdage kl. 9.15-11 (3/2-14/4)

Ved BA Claus Christoffersen

I 410 erobrede goterne Rom. Mange romere anså de kristne for at være skyld i denne katastrofe, og som forsvar mod denne anklage skrev kirkefaderen Augustin storværket Om Guds stad. Her fortolker han historien som Guds førelse, og dermed bliver værket symbol på den middelalder, der følger på Romerrigets fald: kristendommen og kirken bliver det centrale omdrejningspunkt i menneskets virkelighed.

Betegnelsen middelalder er skabt af renæssancen og udtrykker dennes opfattelse af perioden som en mørk og stillestående tid. Den opfattelse må vi gøre op med, for middelalderen er i virkeligheden en dynamisk periode, der afgørende præger den europæiske kultur. Herefter følger vi skiftet fra middelalder til renæssance og ser nærmere på store tænkere som Machiavelli, Erasmus og Thomas More. Men vi konfronterer også renæssancen med Luther og den reformation, der fandt sted samtidig med renæssancen, men som giver et helt andet menneske- og verdenssyn. Hvor renæssancen hyldede menneskets storhed og værdighed, understregede Luther nødvendigheden af, at mennesket indser sin intethed. Den modsætning har den europæiske kultur levet med lige siden. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** (4011) City Campus  
(4012) Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Fra Descartes til Kant: Europæisk idehistorie fra reformationen til oplysningstiden (grundmodul 4)

**Hold 4013:** 10 onsdage kl. 11.15-13 (4/2-15/4)

Ved cand.mag. Ulrik Crone

**Hold 4014:** 10 torsdage kl. 13.15-15 (5/2-16/4)

Ved BA Claus Christoffersen

Den europæiske idehistorie fra 1600 til 1800 er fornuftens, oplysningens og individualismens tidsalder, og den er blevet skelsættende for europæisk selvforståelse. Den naturvidenskabelige revolution undsiger autoriteterne for at gå til erfaring og fornuft og kulminerer med Newtons fysik. Store samfundsmæssige omvæltninger, ikke mindst den franske revolution, ryster det middelalderlige Europa og den katolske kirkes dominans. Filosofisk bevæger perioden sig mellem giganter som Descartes og Kant. Rationalitet og videnskab frem-

står som det centrale i europæisk kultur og ledsages af optimistisk fremskridtstro.

Naturvidenskaberne tager udgangspunkt i erfaring og rationelle videnskabelige metoder, samfundstænkningen opfatter fra nu af samfundet som en social kontrakt mellem frie og lige individer (Hobbes, Locke, Rousseau). Fundamentet for det hele er Descartes' påberåbelse af det enkelte menneskes selvbevidsthed ("jeg tænker, altså er jeg"), og denne tiltro til brugen af ens egen fornuft som nøgle til viden og erkendelse kulminerer i Kants filosofiske system. Selv om oplysningstidens fornuftstro er blevet anfægtet i vor tid, præger den stadig det centrale europæiske værdisæt. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## Fornuftstroen til debat: Europæisk idehistorie fra romantikken til Nietzsche (grundmodul 5)

**Hold 4015:** 10 tirsdage kl. 13.15-15 (10/2-21/4)

**Hold 4016:** 10 torsdage kl. 17.15-19 (12/2-23/4)

Ved cand.mag. Mads Vestergaard

Omkring 1800 blev Kants filosofiske system det fundament, der kunne begrunde den moderne naturvidenskab. Men samtidig

så romantikerne i Kants system en mulighed for at sikre, at religionens områder ikke kunne anfægtes af den videnskabelige erkendelse. Kunsten, den religiøse intuition og poesien mytiske univers lukker netop ifølge romantikerne op for de sider af virkeligheden, videnskaben ikke kan nå. Hegel afviste en sådan opdeling af virkeligheden i en teoretisk-videnskabelig og en praktisk-religiøs. Han insisterede på en helhedsforståelse og så historien som åndens dialektiske udvikling hen imod en forening af fornuft og virkelighed. Også Marx betegnede afhængigheden af historien, men han så primært historien som klassekampens historie og tænkningen som en funktion af samfundsmæssige forhold.

Mens Marx formulerede kommunismens grundlag, kritiserede Kierkegaard Hegels systemtænkning for at savne blik for det enkelte menneske, det subjektive. Nietzsche kritiserede hele den europæiske kultur og tænkning og kaldte den nihilistisk. Troen på fornuften, på oplysning og fremskridt i historien var for alvor draget i tvivl, og det resulterede ved grænsen til det 20. århundrede i en egentlig værdikrise. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** (4015) Søndre Campus  
(4016) City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Fra Nietzsche og Freud til Wittgenstein og Heidegger: Europæisk idehistorie 1900-1945 (grundmodul 6)

**Hold 4017:** 10 tirsdage kl. 9.15-11 (10/2-21/4)

*Ved cand.mag. Mads Vestergaard*

Indgangen til det 20. århundrede præges af en generel opbruds- og krisetilstand, der medfører en stemning af nihilisme og værdiforfald, men også et håb om en ny gylden fremtid. Menneskets fremmedgørelse i en moderne, videnskabelig og rationaliseret verden bliver et tema i både Nietzsches og Freuds kulturkritik og for sociologiens grundlægger Max Weber. Samtidig kritiserer den berømte franske filosof Bergson den herskende naturalisme og positivisme. En kritik der også ses i litteraturens tematisering af splittelse, fremmedgørelse og det absurde (Broch, Kafka, Joyce, Beckett).

Mens den generelle undergangsstemning i det ydre kulminerer i skyttegravens rædsler i 1. Verdenskrig, søges der samtidig en ny begrundelse af filosofien som enten fænomenologi (Husserl), videnskabsteori (Wienerkredsen), sprogfilosofi (Wittgenstein), eksistensfilosofi (Heidegger) eller kulturfilosofi (Cassirer). Men til trods for interessen for det enkelte menneskes eksistens og en fornyet filosofisk

dybde fører mellemkrigstiden ikke desto mindre til populærfilosofiske dogmer om racerenhed og kulturel overlegenhed i nazismens og fascismens populisme og ender i den totale krig. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

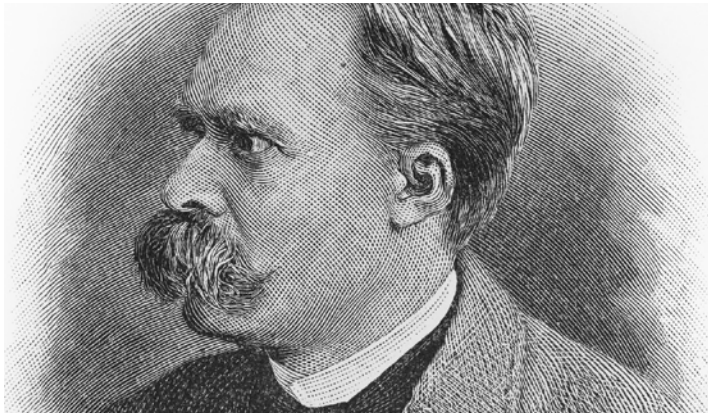
## Fra Sartre og Adorno til Foucault og Habermas: Europæisk idehistorie fra 1945 til i dag (grundmodul 7)

**Hold 4018:** 10 torsdage kl. 13.15-15 (12/2-23/4)

*Ved eksternt lektor, mag.art. Martin Pasgaard-Westerman*

Efter 2. Verdenskrig og det institutionaliserede masse mord på jøderne søgtes der efter forklaringer på totalitarismens oprindelse, og en gennemgribende (selv)kritik af den vestlige civilisations grunddider blev det nye udgangspunkt for filosofien. Sartre betoner i sin eksistentialisme den enkeltes frihed og ansvar, mens Hannah Arendt analyserer totalitarismens og ondskabens væsen. Adorno og Frankfurterskolen peger på en indre modsigelse i selve oplysningens projekt, mens Heidegger kritiserer den allestedsnærværende tekniske rationalitet. Forsøget på en gennemgribende kritisk analyse af modernitetens fundament ses både hos Derrida, hos Foucault og i hermeneutikken (Gadamer). Som fælles grundpræmis ligger en vending mod sproget som det sted, hvor kritikken må tage sit afsæt. Hos Wittgenstein og i den engelske dagligsprogsfilosofi (Ryle, Austin, Strawson) rettes opmærksomheden specielt mod sprogets væsen som grundlag for menneskets erkendelse og bevidsthed. Og endelig danner sprogfilosofien udgangspunkt for Habermas' diskursetik og kritiske analyser af det senmoderne samfund. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## EMNEKURSER

### Nietzsches *Moralens oprindelse*

**Hold 5037:** 10 tirsdage kl. 11.15-13 (3/2-14/4)

Ved ekstern lektor, mag.art.  
Martin Pasgaard-Westerman

I *Moralens oprindelse*. Et stridskrift (1887) fremlægger Nietzsche sin version af de betingelser og omstændigheder, som vore moralske værdier er vokset ud af og har udviklet sig under. For først kendskabet til disse betingelser og omstændigheder muliggør en kritik af vore moralske værdier. Nietzsche opstiller en række oprindelseshypoteser for moralen, som hver især bidrager til en kritik af det moderne liv, som Nietzsche ser præget af ressentiment, grusomhed mod sig selv (samvittighed) og et asketisk ideal, der ikke bare gennemsyrrer hele vores vestlige videnskabelige kultur, men tillige driver os længere og længere ind i en livsfornægtende nihilisme. Nietzsche stiller spørgsmålet om *værdien* af vore moralske værdier *for livet*. Dermed møder vi ikke blot en række skarp-sindige fortolkninger og begreber

som "herremoral" og "slavemoral", men også et passioneret forsøg på at afdække grundlaget for det moderne menneskes forståelse af sig selv, andre og livet – og et forsigtigt udkast til en anden moral og livsfilosofi. Litteratur: Nietzsche: *Moralens oprindelse* (Det lille Forlag).

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Havens idehistorie: et sted for sansning og tænkning

**Hold 5038:** 10 tirsdage kl. 15.15-17 (10/2-21/4)

Ved cand.mag. Birgitte Nygaard

Ordet 'have' har på de fleste sprog sin oprindelse i ord for hegn eller gærde og betegner noget omsluttet, beskyttet. Det gælder også det

persiske pairidaéza, en kongelig jagtpark, der i en europæisk omformning blev navnet på den herligste af alle haver, nemlig paradiset. Den bibelske have betegner uskyld og velvære. En idealtilstand, der brydes med syndefaldet og den medfølgende opdyrkning af jord og etablering af byer. Den antikke have er derimod en del af byernes organisering og er et sted for filosofisk tænkning. Platon underviste sine elever i haven, og Epikur pegede på, at mennesket gennem dyrkning af haven kan befri sig for smerte og ulyst og opnå en tilstand af velvære. Vi vil følge den europæiske haves idemæssige udvikling fra Pompejis peristyl-haver over middelalderens klosterhaver og enevældens barokhaver til romantikkens idealhaver og det 20. århundredes minimalistiske haver. Og vi vil se på, hvordan havernes udformning har forbindelse til en given periodes natur-, menneske- og livssyn, og hvordan udviklingen hænger sammen med de samfundsmæssige og politiske forhold. En tekst-samling sælges på holdet.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Preussen: Myte og virkelighed

**Hold 5039:** 10 tirsdage kl. 11.15-13 (3/2-14/4)

Ved BA Claus Christoffersen

Preussen var i århundreder Danmarks nabo mod syd. Og efter 1864 blev Preussen det modbillede, vi forstod os selv ud fra: kadaverdisciplin, militarisme og reaktion – og vi var alt det modsatte.

I 1947 opløste de allierede besættelsesmagter endegyldigt Preussen, og derefter var Preussen i mange år ikke blot glemt, men direkte tabu. De seneste årtier er interessen for denne vigtige stat i Europas historie imidler-

tid blomstret op igen. Og med den nye interesse har billedet af Preussen ændret sig: Preussen er måske nok disciplin, militarisme, streng arbejdsmoral og reaktion, men Preussen er også nordeuropæisk oplysning, tolerance, industrialisering og modernitet. Og Preussen er vel at mærke begge dele på én gang: Både disciplin og oplysning – såvel reaktion som modernitet. Preussen er sammen-sat og modsætningsfyldt – og derfor en nærmere undersøgelse værd. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)





## Bibelen: Eksistensfilosofiske perspektiver

**Hold 5041:** 10 onsdage kl. 17.15-19 (11/2-22/4)

*Ved lektor, cand.mag., ph.d. Ulrik Houliind Rasmussen og mag.art. Asger Johansen*

Kurset henvender sig både til dem, som allerede kender Bibelens fortællinger, og til dem, som læser Bibelen for første gang. Hensigten med kurset er at tilbyde et eksistensfilosofisk perspektiv på Bibelen, dvs. at belyse fortællingerne ud fra den grundtanke, at det, der tematiseres i teksterne, ikke primært handler om noget, der engang er foregået i den ydre verden, men derimod drejer sig om menneskets indre virkelighed, og at Bibelen med andre ord rummer eksistensfilosofiske indsigter, som også er relevante og vedkommende for en nutidig læser.

Vi gennemgår en række centrale bibelhistorier og giver et overblik over Bibelen som helhed og et aktuelt bud på, hvad det ifølge Bibelen vil sige at være menneske. Og derigennem forsøger vi, ud fra dette eksistensfilosofiske perspektiv, at genåbne Bibelens betydnings- og billedunivers. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Fra Kant til Hegel

**Hold 5042:** 10 torsdage kl. 11.15-13 (12/2-23/4)

*Ved eksternt lektor, mag.art. Martin Pasgaard-Westerman*

I 1781 udgiver Kant sit hovedværk *Kritik af den rene fornuft*, og i 1831 dør Hegel. Den mellemliggende periode på 50 år er uovertruffen i europæisk åndsliv. Kants filosofi blev startskuddet til en revolution af filosofien, som udviklede sig først til idealistiske filosofiske systemer hos Fichte og Schelling og siden til Hegels altomfattende filosofiske system. Samtidig er der



kritiske reaktioner hos romantikkens forfattere, der ser den idealistiske filosofi som nihilistisk og fremmedgørende. Som modtræk dyrkes kunsten, og religionen får en fornyet eksistentiel karakter. Nationalismen blomstrer op i Tyskland, og Fichte holder sine berømte taler til den tyske nation i opposition til Napoleons oplysningsidealistiske og imperialistiske ambitioner. Med den franske revolution som omdrejningspunkt er det omvæltningernes tid, og netop bruddet med 'den gamle verden' bliver det centrale tema for den modernitet, som søger at formulere sine politiske og kulturelle idealer på ny. Idealier, som stadig er grundlæggende for europæisk kultur. Vi følger udviklingen og ser på centrale tekster af bl.a. Kant, Hegel, Novalis, Goethe, Herder og Humboldt. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Undergangens idehistorie

**Hold 5043:** 10 torsdage kl. 15.15-17 (12/2-23/4)

*Ved cand.mag. Philip Martinussen*

Ideen om undergang løber som en rød tråd gennem hele den vestlige civilisations historie, fra Bi-

belen til nutidens katastrofefilm. Gennem historien har teologer, filosoffer, politikere og digtere benyttet sig af ideen om undergang på mange forskellige måder. Undergangen kan både opfattes positivt og negativt. I vor tid opfattes den ofte negativt: som noget, man frygter og må forhindre (atomkrigen, klimakatastrofen). Men historisk er undergangen overvejende blevet opfattet positivt: som en nødvendig overgang til noget bedre. Fx har mange kristne længtes efter verdens undergang som indledning til det sande liv; socialister har set hen til kapitalismens undergang som overgangen til det klasseløse samfund. Desuden hang det positive syn tit sammen med, at det var "dem", ikke "os", der skulle lide undergangen. På kurset følger vi ideen om undergangen fra Bibelen over middelalderen til 1700-tallets oplysningsfilosoffer og videre til eftertidens nationalister, marxister og teknologikritikere, men også til amerikansk og tysk politik og til nutidens film og romaner. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## Krise eller befrielse: Nihilismeproblemet fra Dostojevskij og Nietzsche til i dag

**Hold 5044:** 10 torsdage kl. 13.15-15  
(12/2-23/4)

*Ved cand.mag. Mads Vestergaard*

Hvordan skal det moderne menneske orientere sig moralsk, hvis det ikke længere har religionen som fundament for sine værdier? Modernitetens frigørelse af individet fra traditionelle religiøse værdinormer har en skyggeside, der af digtere og filosoffer siden 1800-tallet er blevet omtalt som nihilismen, og som udfordrer vores moral: Hvis Gud ikke eksisterer, er alt så tilladt?, spørges der hos Dostojevskij. Uden religionen som fundament, er alle værdier så lige gyldige? Kan vi finde et nyt værdigrundlag i fornuften, historiens fremskridt eller fællesskabet? Bør vi? Nietzsche svarede nej. For ham var opgaven efter 'Guds død' ikke at finde en ny fast grund for moralen, men selv aktivt at skabe nye livsbekræftende værdier. Kurset behandler nihilismeproblemet idehistorie fra Nietzsche og 1800-tallets russiske litteratur

(Turgenjev, Dostojevskij) over bl.a. Heidegger og Camus frem til nutidens postmodernisme, der tager arven fra Nietzsche op og erklærer 'de store fortællinger' for døde. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Wien omkring år 1900: Tradition og modernitet

**Hold 5045:** 10 torsdage kl. 11.15-13  
(5/2-16/4)

*Ved BA Claus Christoffersen*

Wien er modsætningernes by, ikke mindst omkring år 1900. Wien er først og fremmest mødestedet mellem øst og vest. Byen er tysk, men samtidig porten til Østeuropa og Balkan. Omkring år 1900 er Wien også stedet, hvor det traditionelle og konservative mødes med moderniteten. Byen er centrum for kejserens habsburgske hofkultur – og centrum for moderniteten inden for kunst, videnskab, musik og filosofi med Klimt, Freud, Schönberg og Wittgenstein. Det moderne og det traditionelle lever altså side

om side i Wien. Tilsyneladende som modsætninger, men måske lever de også af hinanden, hvilket betyder, at vi må forstå forholdet mellem tradition og modernitet på en mere kompleks vis, end vi sædvanligvis gør. For Wien er stedet for modernitetens første nederlag. Det er i Wien, at modernitetens fremskridtsoptimisme første gang skuffes, og moderniteten og oplysningen for første gang må erkende sin egen svaghed og skyggesider. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Hannah Arendt og Carl Schmitt: Politik som frihed eller fjendskab

**Hold 5046:** 10 torsdage kl. 15.15-17  
(5/2-16/4)

*Ved cand.mag. Niels Mandøe  
Glæsner*

Hvad er politik egentlig? Handler politik i bund og grund om at bestemme over menneskers skæbne, eller er målet at samarbejde om at opbygge en stabil ramme for det gode liv? Kurset undersøger disse spørgsmål ved at gå i dybden med to af det 20. århundredes centrale politiske tænkere, filosofen Hannah Arendt og juristen Carl Schmitt, begge tyskere. Umiddelbart ser de to ud som hinandens modsætninger: I 30'erne var Schmitt medlem af nazistpartiet, mens den jødiske Arendt måtte flygte til USA. Alligevel interesserede de sig for de samme problemer: Magtens natur, statens grundlag og voldens rolle i politikken. Det er forskellene og lighederne i deres refleksioner over disse temaer, vi vil stille skarpt på i kurset. Vi læser uddrag af Arendts og Schmitts vigtigste tekster, kortlægger deres intellektuelle rødder og diskuterer, om de kan fortælle os noget om politik i dag. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## SOMMERKURSER

### Den naive læser: Inger Christensens forfatterskab

**Hold 5047:** man-fre kl. 10.15-14.45 (29/6-3/7)

*Ved cand.mag. Birgitte Nygaard*

Den naive læser er en indfødt, der aldrig kan se sin verden udefra, skriver Inger Christensen. Og fordi vi altid taler ud fra en bestemt sammenhæng – som digter, teolog, filosof, læge, jurist, arkitekt eller videnskabsmand – er vi alle naive. Vel at mærke naive på en enestående måde, fordi vi har et sprog til at beskrive det begrænsede synsfelt med. Og et sprog til forsøgsvis at beskrive det, der ligger uden for synsfeltet. Til dette sprog hører ordet 'Gud'.

Kurset vil give en indføring i forfatterskabet og dets ide om en ubrydelig forbindelse mellem tænkning, sprog og natur. Vi vil reflektere over religiøse motiver og værdiforestillinger, som værkerne skriver sig op imod. Vi skal lytte til optagelser af Inger Christensens egen oplæsning og Bo Holtens og Niels Rosing-Schows musikalske fortolkning af digtsamlingen *Sommerfugledalen*.

Deltagerne bedes købe eller låne: Inger Christensen: *Samlede digte* (Gyldendal, 1998). Desuden sælges en tekstsamling på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)



### Det handler om frihed! Frihedsbegrebets idehistorie

**Hold 5048:** man-fre kl. 10.15-14.45 (6/7-10/7)

*Ved cand.mag. Mads Vestergaard*

Ingen sætter spørgsmålstejn ved frihed som værdi og politisk ideal. Alle går ind for frihed. Men når det kommer til spørgsmålet om, hvordan frihed nærmere skal forstås, hører enigheden op. Skal frihed opfattes negativt som fravær af tvang, eller positivt som ens reelle handlemuligheder? Er staten og samfundets institutioner forhindringer for individets frihed eller dens forudsætninger? Hvem bør vi kæmpe for at frigøre – og fra hvad? Kurset undersøger de idehistoriske rødder til de opfattelser af frihed (og undertrykkelse), der stadig ligger under overfladen i nutidens debatter. Vi vil på kurset også komme ind på det metafysiske spørgsmål om, hvorvidt mennesket har en fri vilje – eller om vores liv, handlinger og tanker er forudbestemt af skæbnen, Guds forsyn, ens sociale omstændigheder eller gener – og debattere, hvilke konsekvenser det har i forhold til moralsk ansvar, straf og politik. Vi læser tekster af bl.a. Locke, Rousseau, Kant, Hegel, Mill, Marx, Sartre, Arendt og Hayek. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

### Fra Machiavelli til Montesquieu: de politiske ideers historie fra renaissanceen til oplysningstiden

**Hold 5049:** man-fre kl. 10.15-14.45 (20/7-24/7)

*Ved BA Claus Christoffersen*

Stat, individ, markedskonometri, retssamfund og oplysning er begreber, der dominerer nutidens politiske debat. Og de er alle formgivet af den politiske tænkning i perioden fra renaissanceen til oplysningstiden, der derfor betegnes som "det tidligt

moderne". Men perioden er også kendetegnet ved enevælde og hårde religiøse kampe. På kurset vil vi tage udgangspunkt i etableringen af fyrstestaten og det politiske livs frigørelse fra middelaldersamfundets religiøse dominans. Denne frigørelse sker samtidig med Luthers og Calvins reformationer, hvis politiske konsekvenser vi vil indkredse. Derefter følger vi opkomsten af enevælden, som paradoksalt nok frembringer forudsætningerne for, at individet vinder en større samfundsmæssig betydning, og vi får et fremvoksende borgerskab, som formulerer en række politiske ideer, der har stor betydning den dag i dag. I slutningen af perioden bliver borgerskabet mere og mere magtfuldt og selvsikkert, og det fører til retssamfund og oplysningstid og i sidste ende til den franske revolution, der markerer enevældens død og fremkomsten af det moderne samfund. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)



### Platons dialog *Faidros*

**Hold 5050:** man-fre kl. 10.15-14.45 (3/8-7/8)

*Ved BA Claus Christoffersen*

I dialogen *Faidros* udfolder Platon sin filosofi i en avanceret form og viser samtidig sit litterære mesterskab. På kurset vil vi gennemgå dialogen og især se på dens tanker om mennesket som kulturelt væsen. Skønt *Faidros*



er en af de få Platon-dialoger, der foregår i naturen, handler den nemlig i høj grad om polis' betydning for mennesket: først eksistensen af den samfundsmæssige og kulturelle enhed, som den græske bystat udgør, gør det muligt for mennesket at overskride naturen og den evige cyklus af fødsel og død. Skriften er et symbol på kulturen, og traditionelt har man forstået *Faidros* som en sønderlemmende kritik af skriften i forhold til den levende tale. Men det er ikke tilfældigt, at Platon – modsat sin læremester Sokrates – har valgt at skrive. Og tager man dialogens litterære dimensioner alvorligt, viser det sig, at kritikken af skriften ikke holder. Så bliver *Faidros* en dialog om kulturens og samfundets betydning for mennesket – en betydning, der også er på spil – og står på spil – i dag. Litteratur: Platon: *Faidros* (Det lille Forlag, 1997).

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)



## FORELÆSNINGSRÆKKER

### Arbejde, forbrug og pluralisme: Hannah Arendts politiske tænkning

**Hold 1042:** 5 tirsdage kl. 17.15-19  
(3/2-3/3)

Ved BA Claus Christoffersen

Filosoffen Hannah Arendt (1906-75) repræsenterer et af de stærkeste bud på en politisk tænkning, der kan svare på udfordringen efter murens fald. Arendt går på tværs af sædvanlige højrevestre-skel inden for politik. Hun hævder, at den marxistiske tænkning og den økonomiske liberalisme er fælles om at sætte arbejde og forbrug i centrum, hvilket er fatalt. På den ene side truer forbruger- og arbejdssamfundet eksistensen af en stabil verden, hvilket er forudsætningen for, at mennesket kan udfolde sig som selvstændigt individ. På den anden side forsvinder det politiske fællesskab, når økonomien – arbejde og forbrug – bliver omdrejningspunkt for menneske og samfund. Men det politiske samfund er forudsætningen for pluralismen, og det er pluralismen, der muliggør, at mennesket kan eksistere som særegent individ og ikke som flokdyr eller masse menneske. Arendts politiske tænkning er derfor først og fremmest en udfoldelse af, hvorfor pluralismen er menneskets altafgørende forudsætning, og

det er også i den sammenhæng, hendes tale om "ondskabens banalitet" skal forstås.

1. Hannah Arendts liv
2. Mennesket som politisk væsen eller økonomisk og socialt dyr
3. Arbejdets og forbrugets dominans i den moderne verden
4. Den stabile menneskelige verden, og hvorfor den er truet i dag
5. Pluralisme, handling og tænkning, og det ondes banalitet

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

### Hvad er det moderne?

**Hold 1043:** 5 onsdage kl. 17.15-19  
(11/2-11/3)

Ved cand.mag. Mads Vestergaard

Moderniteten betegner både en historisk periode fra omkring 1700-tallet og en række tendenser, der kendetegner perioden – sekularisering, videnskabstro, individualisering, industrialisering og kapitalisme – og som betragtes som afgørende for udviklingen af det samfund og den verden, vi lever i i dag. Men hvordan vi nærmere skal forstå og vurdere modernitetens betydning, og hvorvidt den overhovedet er afsluttet – det er de åbne spørgsmål, denne forelæsningsrække behandler. Hvad er modernitet egentlig, og hvordan adskiller den sig fra det før-moderne? Lever vi stadig i moderniteten? Eller er den et overstået kapitel, vi nu har forladt i slutningen af sidste århundrede til fordel for noget andet, det postmoderne? Er moderniteten et uafsluttet, men efterstræbelssværdigt (oplysnings)projekt, som vi bør arbejde for at realisere fuldt ud? Eller måske et håbløst? Forelæsningsrækken inddrager bl.a. Bacon, Hegel, Marx, Adorno, Habermas og Baudrillard.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)



## KUNSTHISTORIE

Studieleder: Seniorforsker,  
mag.art. Mette Wivel,  
Københavns Universitet

Se også hold 5000 Dekorative  
manifestationer side 23, hold  
1041 Islamiske Byer: Kunst og  
Kultur side 44 og hold 5117  
Filmens surrealistiske drømmere  
side 78.

## GRUNDKURSER

### Grundmodul 1: Fra antikken til renæssancen (600 f.Kr.-1400)

**Hold 4019:** 10 torsdage kl. 9.15-11  
(5/2-16/4)

Ved mag.art. Anne-Sophie Fischer-  
Hansen

Kurset indledes med en gennemgang af antikken, det vil sige græsk og romersk kunst, hvis skulptur med mennesket og menneskefiguren i fokus blev til stor inspiration for senere perioder. Med indførelsen af kristendommen begynder en ny kulturepøke, der kommer til at vare over 1.000 år. Den vil blive belyst med eksempler på oldkristen kunst, byzantinsk kunst, herunder mosaikkerne i Ravenna og illuminerede manuskripter fra bl.a. kejser Karl den Stores tid.

I det 11. århundrede begynder monumentalskulpturen at optræde i forbindelse med klosterkirker og katedraler i Frankrig og Tyskland fra romansk og gotisk tid. Fra 1300-tallet gennemgås italiensk malerkunst med bl.a. Duccio og Giotto, som foruden at være freskomalere også spillede en vigtig rolle i udviklingen af tavlemaleriet i form af andagtsbilleder og altertavler. Sidste del af kurset fokuserer på det helt anderledes univers, som den sen-gotiske nederlandske malerkunst skaber med navne som Jan van Eyck, Hugo van der Goes og Hieronymus Bosch. Litteratur: E.H. Gombrich, *Kunstens Historie* (2007) og Hugh Honour & John Fleming, *Kunstens verdenshistorie* (2004).

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Grundmodul 2: Fra den italienske renæssance til nyklassicismen

**Hold 4021:** 10 mandage kl. 11.15-13  
(2/2-20/4)

Ved ph.d. Erik Brodersen

**Hold 4022:** 10 onsdage kl. 15.15-17  
(11/2-22/4)

Ved mag.art. Kirsten Nørregaard  
Pedersen

**Hold 4023:** man-fre kl. 10.15-14.45  
(8/6-12/6)

Ved mag.art. Lisbet Agnete Lund

I 1400-tallet opstår med Firenze som centrum et nyt tankesæt og dermed et helt nyt verdensbillede, som får stor betydning for malerkunst og arkitektur. Med opfindelsen af centralperspektivet, genopdagelsen af antikkens kunst og filosofi og udviklingen inden for naturforskningen i 1400-tallet kommer den europæiske skulptur og malerkunst til at ændre sig grundlæggende. Florentinsk, venetiansk og romersk ung- og højrenæssance gennemgås med navne som Donatello, Masaccio, Piero della Francesca, Botticelli og Giovanni Bellini samt Leonardo da Vinci, Michelangelo, Rafael og Tizian. I den sammenhæng vil tysk kunst omkring reformatio-

nen, hvor maleren og grafikerne Albrecht Dürer bringer linearperspektivet og renæssancen til Nordeuropa, også blive inddraget. Efter renæssancen følger den urolige og komplicerede manierisme, der slutter med El Greco.

Nogenlunde samtidig med den sene El Greco indledes barokken af bl.a. Caravaggio med udgangspunkt i modreformationen. Gennem hele 1600-tallet afspejler de nye genrer, landskabsmaleri, gruppeportræt, stilleben og folkelivsskildringer, de store brydninger mellem religion og den voksende sekularisering. Dette ses hos kunstnere som Rubens og Rembrandt, Velazquez og Poussin.

1700-tallets kunst indledes med den forfinede rokoko, men omkring 1750 opstår nyklassicismen med baggrund i udgravningerne af Pompeji. Nyklassicismen kommer til at vare århundredet ud og afspejler bl.a. de ændringer i tidsånden, der fører til den franske revolution. Litteratur: E.H. Gombrich: *Kunstens Historie* (2007) og Hugh Honour & John Fleming: *Kunstens verdenshistorie* (2004).

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** (4021 og 4022): 880 kr.  
(rabatpris 780 kr.)  
(4023): 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

### Grundmodul 3: Fra romantik til modernisme (1800-1920)

**Hold 4024:** 10 fredage kl. 9.15-11  
(13/2-24/4)

Ved mag.art. Anne-Sophie Fischer-  
Hansen

**Hold 4025:** 10 mandage kl. 9.15-11  
(9/2-27/4)

Ved mag.art. Birgitte Zacho

Det tidlige 1800-tal domineres af romantikken med dens fokus på menneskets følelser og indre verden. Blandt de store romantiske malere kan nævnes Goya, Friedrich og Turner, og begrebet orientalisme vil i den forbindelse ligeledes blive omtalt. Henover midten af århundredet afløses

romantikken af den franske realisme, hvis væsentligste skikkelser er Courbet og Manet. Realisterne vender sig væk fra romantikkens subjektive virkelighedsfortolkninger og stiller i stedet krav om sandfærdighed og objektivitet. I den forbindelse opstår friluftsmaleriet, som kommer til at danne grundlag for impressionismen, hvis væsentlige fortolkere er Monet, Renoir og Degas. Kravet om objektivitet i kunsten skal bl.a. ses på baggrund af den omsiggribende industrialisering, opfindelsen af fotografiet og Darwins evolutionslære.

Men tiderne ændrer sig, og i 1880'erne vender Cézanne, van Gogh og Gauguin sig væk fra impressionismens krav om naturferterligning og indleder i stedet en frigørelse af farvens og formens egenværdi. Dermed baner de vej for gennembruddet af den moderne malerkunst i begyndelsen af det 20. århundrede. Kurset afsluttes med en gennemgang af det moderne maleris første ismer: Matisse og fauvismen, Picasso og kubismen, den tyske ekspresionisme samt de italienske futurister. Litteratur: E.H. Gombrich: *Kunstens Historie* (2007) og Hugh Honour & John Fleming: *Kunstens verdenshistorie* (2004).

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

#### Grundmodul 4: Fra modernismen til samtidskunsten (1920-2010)

**Hold 4026:** 10 tirsdage kl. 10.15-12 (3/2-14/4)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

**Hold 4027:** 10 fredage kl. 11.15-13 (6/2-17/4)

Ved cand.phil. Pia Høj

Efter 1. Verdenskrig afløser dadaismen og surrealismen de tidlige modernistiske stilretninger. Med sine 'ready-mades' udfordrer Marcel Duchamp grænsen mellem kunst og virkelighed, mens surrealistene, med udgangspunkt i Freuds psykoanalyse, skaber en

helt ny måde at bruge billedsproget på. En fremherskende retning i mellemkrigsårene er desuden konstruktivismen og den rene abstraktion.

Efter 2. Verdenskrig undergår kunsten store forandringer. 1950'erne og 60'erne præges henholdsvis af den abstrakte ekspresionisme med malere så forskellige som Jackson Pollock og Asger Jorn og af den amerikanske popkunst, hvis væsentligste skikkelser er Robert Rauschenberg og Andy Warhol. Parallelt med dette opstår en række nye kunstneriske retninger, hvoraf de mest markante er minimalisme, landart og konceptkunst. I denne periode bliver det traditionelle maleri delvist fortrængt, men det genopstår i 1980'erne med det nyekspresionistiske eller såkaldt "vilde" maleri. Fra 90'erne er det dog installationskunsten, der dominerer den moderne kunsts scene. Kurset afsluttes med et blik på den aktuelle samtidskunst, der frembyder en mangfoldighed af udtryksformer og praksisser så som dekonstruktivisme og nykonceptualisme. Litteratur: E.H. Gombrich, *Kunstens Historie* (2007) og Hugh Honour & John Fleming, *Kunstens verdenshistorie* (2004).

**Sted:** (4026) Skovhuset ved Sønderø, Ballerupvej 60, Værløse (4027) Søndre Campus  
**Pris:** (4026): 980 kr. (rabatpris 880 kr.) (4027): 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



#### Grundmodul 5: Hvad er kunsthistorie?

**Hold 4028:** 10 tirsdage kl. 15.15-17 (10/2-21/4)

Ved mag.art. Majken Meinhardt

Hvordan skaber man lys og rum i et kunstværk? Med hvilke teknikker skabes et billede eller en skulptur? Hvilke metoder har man før anvendt, og hvilke anvender man i dag for at aflæse og analysere et billede? Er kunsthistorien et gammelt eller et nyt fag, og er æstetik, kunstkritik og kunstteori en del af faget? Hvad ved vi helt præcis om fx Tizian og van Gogh, hvilke kilder kommer vor viden fra, og hvad bygger på kvalificerede skøn (fx tilskrivninger) og tolkninger?

På kurset vil vi forsøge at besvare ovennævnte spørgsmål gennem en redegørelse for fagets elementer og dets historie. Vi vil gennem udvalgte billedeksempler fra kunstens lange historie belyse vigtige æstetiske og metodiske standpunkter og diskussioner. I den forbindelse søges redegjort for, hvordan kunsthistorien er et produkt af den tid, den virker i. Fx har vigtige kunsthistoriske epoker, som klassicisme og romantik samt i vore dage modernismens udvidede kunstbegreb, påvirket fagets udvikling. Desuden omfatter kurset stilanalyse, ikonografi, psykologisk samt historisk-sociologisk metode.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

# HANS HENRIK LERFELDT OG DET SURREALISTISKE EROTISKE

**Hold 5051:** 6 mandage kl. 18.15-20 (2/2-9/3)

*Ved cand.mag. Anette Lindbøg Karlsen*

Kurset har til formål at belyse seksuelle og erotiske aspekter, som bliver sat i spil i Hans Henrik Lerfeldts kunstneriske virke. Vi vil særligt se på de elementer, som er blevet betegnet pornografiske, for at diskutere hvordan man skal og kan kategorisere sådanne træk, som bl.a. kan sættes i relation til surrealismens program, datidens offentlige mening og moral samt den kritiske og kunsthistoriske tilgang til og forståelse af surrealisternes personligheder, livs-syn og kunst. Vi vil desuden studere, hvordan andre surrealistiske kunstnere tog afstand fra konventionelle normer og værdier og med begreber såsom automatisme, drømmetydning, *das Unheimliche*, *object trouvé* og hvordan de arbejdede med nye medier som fotografi, skulptur, collage og film. Vi skal se på værker af Lerfeldt, Max Klinger, René Magritte, Salvador Dalí, Hans Bellmer og Wilhelm Freddie. Kurset slutter med et besøg på Gl. Holtegaards udstilling *HEAVY* Hans Henrik Lerfeldt.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 528 kr.





**Kender du typen?**

**Hold 5052:** 10 mandage kl. 13.15-15 (9/2-27/4)

*Ved mag.art. Anne-Sophie Fischer-Hansen*

Hvordan kender man en engelsk gentleman/lady fra 1700-tallet? Hvordan ser huset ud? Hvordan er rummene fordelt og indrettet? Hvilke malerier hænger på væggene? Hvordan ønskede en gentleman/lady at se sig selv portrætteret? Hvordan var disse menneskers liv? Hvad foretog de sig, og hvilke bøger læste de? Hvordan gik de klædt, og hvad fik de at spise? Hvad med tjenerskabet? Hvorfra kom midlerne til denne livsstil? Vi ser på, hvordan en victoriansk gentleman/lady skiller sig ud fra sin forgænger, hvordan victorianernes huse så ud og på selve indretningen. Vi undersøger den sociale omgangsform og sammenligner mentaliteten i det ene århundrede med det andet. I 1700-tallet var klassisk dannelse forudsætning for de æstetiske rammer og omdrejningspunkt for konversationen. Hos victorianerne satte nygotikken det æstetiske præg, og industrialiseringens sociale problemer udfordrede det moralske grundlag for livsstilen.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

**Eget atelier: Kvindekunstnere fra renæssancen til det 20. århundrede**

**Hold 5053:** 10 torsdage kl. 13.15-15 (12/2-23/4)

*Ved mag.art. Annette Stabell*

Selv om kvinder var forment adgang til akademierne indtil slutningen af 1800-tallet, lykkedes det et fåtal at skabe sig en karriere som kunstner og at opnå samtidens anerkendelse. En af de tidligst kendte er den italienske senrenæssance-portrætmaler Sofonisba Anguissola, der understøttet af sin far, fik privatundervisning af tidens kunstnere. Portrætgenren befordrede

ligeledes den venetianske Rosalba Carriera's succes som rokokoen foretrukne portrætmaler såvel som Marie Vigée-Lebrun, der henrev europæiske hoffere med sine forførende portrætter. Berthe Morisot nød respekt i gruppen af impressionister og gjorde ligesom Anna Ancher det nære liv og omgivelser til sit maleriske domæne. Social indignation blev drivkraften i grafikerken Käthe Kollwitz ekspressive skildringer, mens finnen Helene Schjerfbeck viste sin styrke i psykologiske portrætter af stille eksistenser. Kurset præsenterer desuden mindre kendte kunstnere og slutter med malere som den karismatiske naivist Frida Kahlo og modernisten Giorgia O'Keeffe.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

**Store danskere: C.W. Eckersberg og P.S. Krøyer**

**Hold 5054:** 10 tirsdage kl. 15.15-17 (10/2-21/4)

*Ved mag.art. Birgitte Zacho*

C.W. Eckersberg og P.S. Krøyer var begge markante skikkelser på den danske kunstscene. I et halvt århundrede malede Eckersberg landskaber, portrætter og historiemalerier. Som landskabsmaler begyndte han at male udendørs. I Rom købte han en malerkasse, så han kunne have sine oliefarver med sig, og drog ud og malede små prospekter,

som skulle blive til inspiration for en hel generation. Krøyer var lysets mester, der kunne fange solens refleksioner på havet eller den særlige stemning i den blå time. Han var et naturtalent, der allerede som barn udviste store evner. Og hans værker har stadig en stor tiltrækningskraft for os i dag. Både Eckersberg og Krøyer har en vis stjernestatus. Men hvad er baggrunden for denne status? Det vil vi undersøge på dette kursus, hvor vi vil udforske de to kunstneres værk, deres rolle i deres egen tid, og deres eftermæle, som uomgængelige skikkelser i dansk kunst.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

**Landskabshaven**

**Hold 5055:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (21/3-22/3)

*Ved mag.art. Birgitte Zacho*

I slutningen af 1700-tallet ændrer opfattelsen af naturen sig markant. Det bliver populært at nyde naturen, spadsere i den og i det hele taget forholde sig til den som et rum, der kan bidrage til menneskets velbefindende. Det fortravlede bymenneske begynder at søge eftertanke og ro i naturen. Landskabshaver anlægges og de gamle barokhaver omlægges – den romantiske have vinder udbredelse. De nye haver sætter individet i centrum. Det handler ikke længere om at iscenesætte magten, men om at skabe et rum, hvor den enkeltes oplevelse er i centrum. Kurset ser på, hvordan landskabshaven udvikler sig fra sit udspring hos den engelske landadel og i takt med, at den spreder sig ud over Europa. Vi skal se på de historiske og ideologiske forudsætninger samt dykke ned i de forskellige betydningslag, som haverne rummer. Weekendens afsluttes med en vandring i Frederiksberg Have.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 616 kr.

## Kunstens skildringer af det evige og det forgængelige

**Hold 5056:** 10 torsdage kl. 18.15-20 (12/2-23/4)

*Ved cand.mag. Christian Kortegaard Madsen, Sorø Kunstmuseum*

Det forgængelige og det evige spiller generelt en stor rolle i kunstens historie. Kurset vil lede i kringelkrogene af Breugels karnevalistiske og vulgære scenerier, i stilleben-motivernes vanitas-symbolik i form af kranier, timeglas og ungdommelig glød, og sammenlignende folkelivsmalere som Dalsgaard, Exners og Vermehrens idyllisering af almuen fra 1850'erne med bl.a. L.A. Rings socialrealistiske skildring af samfundets sociale klasseforskelle under det moderne gennembrud. Derudover vil vi sammenstille totalitære regimers idylliserende kunst fra 1920'erne til 1950'erne, der lover storhed og evighed, med samme periodes avantgarde-kunst, som forholder sig til verdenskrigene ved at fragmentere det naturalistiske, gøre kunsten abstrakt og derved vise dets forgængelighed. Kurset vil også inddrage det fotografiske medie og teorier omkring dets særlige status til virkeligheden. En status, der er forbundet med det fotografiske medies skildring af en virkelighed, men en virkelighed der er borte, idet det fotograferede øjeblik altid er fortid. Undervisningen vil tage afsæt i oplæg og eksemplificerende billedmateriale, og

undervisningsformen vil være dialogbaseret og diskuterende.

**Sted:** Sorø Kunstmuseum, Storgade 9, Sorø  
**Pris:** 1.007 (rabatpris 907 kr.)

## La pomme à travers l'Art - iconographie du'n symbole polymorphe

**Hold 5057:** 5 fredage kl. 13.15-15 (27/2-27-3)

*Ved BA Elodie Vidal*

Les œuvres d'art s'adressent à nous à mots couverts, elles nous parlent par énigmes ; si bien que l'œil hâtif demeure aveugle à ces messages masqués. L'iconographie a pour objet de décoder ces symboles et ces références, cachés dans les méandres des œuvres. Ces éléments, une fois révélés, laissent entrevoir la personnalité de l'artiste, le contexte politique et culturel dans lequel ce dernier évolua, mais renseignent également sur le commanditaire de l'œuvre. Ce cours sera l'occasion de scruter l'iconographie d'un motif, tout à la fois common et polymorphe la pomme.

De l'Antiquité à l'époque contemporaine la pomme fut liée à de nombreux mythes, à diverses croyances et traditions. Par les maintes significations dont elle fut revêtue, la pomme reflète également les mentalités des hommes au fil de l'Histoire.

Ces sont tous ces aspects, riches et singuliers, que nous nous attacherons à déchiffrer, tandis

que nous partirons en quête de la pomme dans l'Art, en compagnie de la Vénus de Milo, Botticelli, Titian, Cézanne, Magritte, Picasso, Warhol ou encore Nørgaard.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## Paris, Louvre, Versailles og kunsten og slottene omkring de franske konger og kejsere 1500-1870

**Hold 5058:** 10 torsdage kl. 11.15-13 (3/2-14/4)

*Ved ph.d. Erik Brodersen*

Dette kursus handler om kunsten og slottene omkring Frankrigs konger og kejsere fra renæssansancen op til historicismen og om deres betydende gemalinder som dronning Marie Antoinette eller elskerinder som Madame de Pompadour. Hvad ville de egentlig med deres slotte, haver og kunst, og hvordan udviklede den sig? I den tidlige barok omkring Henrik 4. og Ludvig 13. møder vi malere som Rubens, Vouet, de Champagne og Poussin og arkitekterne Lescot, Lemercier og du Cerceau. Hos Solkongen og hans efterslægt på Versailles lever højbarokken, rokokoen og klassicismen med arkitekter som Le Vau, Le Nôtre, Mansart, Gabriel, Soufflot og Rousseau og kunstnerne Le Brun, de la Fosse, Boucher, Girardon og Vien. Napoleon 1. lader David, Percier-Fontaine, Girodet o.a. skabe empiren på Tuillerie-, Compiègne- og Louvreslottene og Triumfbuen, og op til 1870 udformer Haussmann pragt-miljøet omkring Napoleon 3. og kejserinde Eugénie. Vi sammenligner med ikke-royal kunst og med ældre kongelige miljøer som kroningskirken i Reims, Saint-Denis-gravkirken, Sainte Chapelle og med renæssancemennesket Frans 1.s Fontainebleau-slot, Chambord, Chenonceau og de skønne enhjørninge-tapisserier.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr.



### Bjørn Nørgaards gobeliner: Danmarkshistorien i billeder

**Hold 5059:** 10 mandage kl. 15.15-17 (2/2-27/4 (ikke 2/3))

*Ved mag.art. Helene Lykke Evers*

Bliv klogere på Danmarks historie og kunstens udvikling fra Vikingetiden til i dag med dette billedrige kursus, der tager udgangspunkt i Bjørn Nørgaards gobeliner, som til daglig hænger på væggene i Riddersalen på Christiansborg Slot i København. I et moderne og farvestrålende billedsprog fortæller gobelinerne om de danske kongers og dronningers historie, deres bedrifter, sejre og nederlag. Men de fortæller også om kunstens udvikling, fordi Bjørn Nørgaard i hver gobelin både i udtryk og i indhold refererer til kendte kunstværker fra den pågældende periode. En enkelt gobelin vil hver gang være i fokus, når vi kortlægger de historiske begivenheder, kunstcitater og kulturhistoriske begivenheder, der gemmer sig i det pågældende billedtæppe.

Kurset afsluttes med et besøg i Riddersalen på Christiansborg.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Lys og farve i et kunsthistorisk og et videnskabeligt perspektiv

**Hold 5060:** 10 onsdage kl. 15.15-17 (11/2-22/4)

*Ved civilingeniør Jørn Ankjær Pedersen*

Delacroix argumenterede i første halvdel af 1800-tallet imod udsagnet "Tegner kan man blive, som kolorist er man født" ved at hævde, at der i de franske kunstsoler burde indføres undervisning i, hvad enhver kunstner skal vide om farvelovene. Kunst og videnskab har ofte taget udgangspunkt i et og samme fænomen. Lys, sollys og farve har således været fælles kilde for kunst og videnskab, og der kan iagttages en frugtbar vekselvirkning mellem kunstneres iagttagelser og naturvidenska-

bens forståelse af lysfænomener, især omkring farver, farveblandingsvirkninger, farvekontrast og farvesansning. Delacroix' koloristiske nyskabelser og simultankontrastloven kan spores tydeligt i impressionismens og neoimpressionismens stræben efter og held med at udtrykke lyset i klare og lysstærke billeder. Ved hjælp af demonstrationsforsøg vil vigtige farvefænomener, særligt kontrasteffekter, blive vist og anvendt i analyse af kunstværker fx fra ovennævnte stilperioder samt værker af danske kolorister.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Kunstværket i kontekst: Fem danske billedkunstnere

**Hold 5061:** 6 fredage kl. 9.15-11 (6/2, 20/2, 6/3, 20/3, 10/4, 24/4)

*Ved mag.art. Kirsten Dannesboe*

Centrale værker af de enkelte kunstnere vil være i fokus. Fremhæves skal de karakteristika, der har givet hver enkelt en særlig status. Således skal vi koncentrere os om følgende kunstnere: Asger Jorn og hans bemærkelsesværdige 27 meter lange keramiske relief til Statsgymnasiet i Aarhus, Erik A. Frandsen og hans definition af 'det dobbelte rum', Peter Brandes og hans 'fornyelse' af en 2000 år gammel ikonografisk tradition, Arne Haugen Sørensen og hans originale symbiose af form, farve

og motiv, og Maja Lisa Engelhardt og hendes forankring i den danske landskabstradition anbragt i et kristent regi.

Byvandring den 10/4 (kl. 10-13.30) til nyere kunstværker i det offentlige rum.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 616 kr.

### Rend mig i finkulturen – ungdomsoprør og de unge vilde: Dansk malerkunst 1960-1990

**Hold 5062:** 10 fredage kl. 13.15-15 (6/2-17/4)

*Ved mag.art. Kirsten Nørregaard Pedersen*

I 1960'erne brød for alvor ungdomsoprøret ud i dansk kunst med etableringen af EKS-Skolen. Dens mange kunstnere, fx Bjørn Nørgaard, Per Kirkeby og Richard Winther udforskede relationen mellem det private og det offentlige, samfundets strukturer og magtsymboler og det helt private artistiske univers. Der blev eksperimenteret med collager, installationer, happenings samt det nye, gestuelle maleri. Frodigheden erstattedes i 1970'erne af minimalismens stramme, kontrolerede form af billedhuggere og installationskunstnere, ligesom gruppen Ny Abstraktion nydefinerede det optiske mønstermaleri og lysets kreative muligheder. Med 1980'erne kom næste generations opgør, som i modsætning til de forrige tiårs amerikanske inspiration nu så mod det nye brændpunkt, Berlin og de 'neuen Wilden'. Maleriet skulle være stofligt og fysisk, ekspressivt og personligt, tømt for værditvning, moral og almen interesse. Malere som Kehnet Nielsen, Peter Bonde, Lars Nørgaard, Claus Carstensen, Nina Kleivan, Nina Sten-Knudsen, Inge Ellegaard og Lise Malinovsky skabte meget personlige, ofte provokerende værker af nihilistisk observans.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Skagensmalere og symbolister: Brodflader i dansk kunst 1880-1920

**Hold 5063:** 10 torsdage kl. 15.15-17  
(12/2-23/4)

*Ved mag.art. Kirsten Nørregaard Pedersen*

Kursets udgangspunkt er storbyen Københavns skildrer Paul Fischer samt historiemalerne Otto Brahe og Carl Bloch. Dernæst flyttes fokus til skagensmalernes livsglade skildringer af kunstnerlivet, fiskermiljøet og familien udført i fransk inspireret impressionisme og symbolisme af Viggo Johansen, Michael og Anna Ancher og P.S. Krøyer, mens Laurits Tuxens hovedværk blev pompøse skildringer fra Europas glitrende fyrstehoffer. Århundredskiftets samfundsmæssige omvæltninger og den almene stemning af livstræt melankoli og desorientering affødte den symbolistiske strømning, som visualiseredes i dekadente værker af Kristian Zahrtmann, vitalistiske malerier af J.F. Willumsen samt tyste, kontemplerende arbejder af Vilhelm Hammershøi.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## Bidsk bæst eller blidt lam: Dyremotivet i kunsthistorien fra hulemaleriet til performancekunsten

**Hold 5064:** 5 onsdage kl. 13.15-15  
(25/2-25/3)

*Ved cand.mag. Kristine Frahm*

Dyremotivet er evigt tilstede i kunsten og har været det siden de første mennesker satte farver på væggene i Chauvet-Pont-d'Arc hulen i Frankrig. I samtidskunsten er dyret måske mere præsent end

nogensinde, hvad enten det er som malet motiv, levende aktør, udstoppet trofæ eller rådnende kroppe. Verdensberømte kunstnere som Walton Ford, Damien Hirst og Mark Dion bruger dyremotivet som en helt central del af deres kunst. Tænk også på danske Marco Evaristtis guldfisk og Julie Nord's mystiske universer. Men hvad er det ved dyret, der er så interessant i en kunstnerisk sammenhæng? Det spørgsmål vil blive besvaret, når vi gennemgår kunsthistorien for monstrøse dyrevæsener, majestætiske heste og loyale hunde helt frem til samtidskunstens performancescene og skæve porcelænsfigurer, hvor dyremotivet ofte er nøglen til en dybere forståelse af værkerne og ikke mindst til verden omkring os.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## Den tyske renæssancemester Albrecht Dürer

**Hold 5065:** 5 onsdage kl. 9.15-11  
(25/3-29/4)

*Ved mag.art. Lisbet Agnete Lund*

Albrecht Dürer (1471-1528) forenede i sin kunst den fornemme tyske og nederlandske tradition med det bedste fra den italienske renæssance. Dürer arbejdede intenst med både træsnit, kobberstik og maleri. Desuden er han kendt for sine fine akvareller og et illustreret værk om kunstteori. Kunstneren, som flere gange besøgte Italien, blev meget kendt i sin egen tid og mødte flere af tidens store personligheder. Han blev hofmaler hos kejser Maximilian. Blandt mange opgaver stod Dürer for en æresport til kejseren. Æresporten består af mange træsnit samlet til et kæmpeværk. I efteråret 2014 restaureredes dette værk på Statens Museum for Kunst, så det kan udstilles i foråret 2015. Kurset vil gennemgå Dürers grafiske arbejder, men vi vil også se på hans akvareller og malerier. Kurset afsluttes med et besøg på Statens Museum for Kunst i

Kobberstiksamlingens udstilling af kejserens æresport og andre arbejder af Dürer.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## Store danske samtidskunstnere

**Hold 5066:** 5 torsdage kl. 18.15-20  
(30/4-4/6)

*Ved cand.mag. Lisbeth Bonde, Det Kgl. Bibliotek*

De yngre danske kunstnere fra det 21. århundrede tilhører internetgenerationen og er født i globaliseringsens tidsalder, hvor verden blev mindre. Nogle af dem har opnået en international berømmelse på linje med Bertel Thorvaldsen, Vilhelm Hammershøi og Asger Jorn. Ligesom deres ældre kolleger fra 1960'erne modarbejder de kunsten som et elitært projekt. De forvandler massemedier, elektronisk billedkommunikation og almindelige forbrugsgoder til kunst og arbejder med store greb og med værker, som indtager publikum. Deres værker er udogmatiske, underholdende og engagerende og går på tværs af kunsthistoriens kendte medier og kategorier. I de foregående år har man på en række danske museer kunnet se store udstillinger med Olafur Eliasson, Tal R, Superflex og Elmgreen & Dragset.

Kurset vil først give en introduktion til dansk samtidskunst. Efterfølgende vil ovennævnte kunstnere blive præsenteret enkeltvis med mange analyser af værkerne, også af deres allerseneeste. Der vil blive perspektiveret til den internationale kunsthistorie både i dag og bagud i tiden.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.



**Billedkunsten som symbolsk sprog**

**Hold 5067:** 10 onsdage kl. 15.15-17 (11/2-22/4)

*Ved mag.art. Majken Meinhardt*

Den bildende kunst vrimler med symbolske udtryk som allegorier, personificeringer og andre former for billedsproglige omskrivninger, som mennesket til alle tider har brugt til at udtrykke sine tanker og forestillinger. Ved at udtrykke sig i symbolsk form kan man billedliggøre det, som vanskeligt lader sig udtrykke på andre måder, og det er menneskets evne til at bruge symboler, der sætter det i stand til at fortælle om tilværelsen på et dybere plan. En forudsætning for at opleve billedkunst er derfor, at man kender dens mange symbolske udtryk og forstår at opleve dem rigtigt. I kurset indgår symbolske udtryksmåder fra forskellige tidsperioder, og vi skal bl.a. se på det tidstypiske, der kendetegner mange former for symboler. Men vi skal også beskæftige os med symboler af en mere arketypisk og universel karakter. Formålet er at skabe bevidsthed om det særlige område af billedkunsten, som dens mange symbolformer udgør.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

**Billedanalyse**

**Hold 5068:** 10 torsdage kl. 11.15-13 (5/2-16/4)

*Ved mag.art. Majken Meinhardt*

At opleve et kunstværk handler om at kunne bruge sine øjne. De fleste af de kunstværker, vi ser på museer og gallerier, repræsenterer et subtilt samspil mellem form og farve, lys og mørke, rumvirkning, motiviske elementer og ikke mindst materialer. Men oplevelsen af dem vil som regel være ganske overfladisk, hvis man ikke ved noget om billedanalyse, eller har en smule fortløbet med kunstopplevelsens psykologi. Kender man derimod de grund-



læggende elementer i alt visuelt formsprog, bliver resultatet en langt mere udbytterig oplevelse. På kurset gennemgås billedets formsprog systematisk, og undervejs indgår abstrakt og figurativ kunst samt malerier og skulpturer fra mange forskellige epoker. Formålet er at træne den enkelte deltager i at analysere kunstværkernes form samt i at bruge sin iagttagelsesevne og sine anlæg for kunstopplevelse.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

**Jews and Muslims in the Christian Imagination from the Middle Ages to the Renaissance**

**Hold 5069:** 5 Tuesdays 18.15-20 (7/4-5/5)

*Ved ph.d. Marina Vidas, Københavns Universitet*

Jews and Muslims figured prominently in the Christian imagination throughout the Middle Ages and Renaissance. Some texts and images produced in Europe misrepresented the teachings of Islam and Judaism, while others

depicted the rival faiths in less distorted ways. This course will analyze how Jews and Muslims were represented primarily in the visual arts (e.g., sculpture, painting). We will examine the influence of theology, politics, earlier artistic traditions, etc., in producing multivalent representations of Jews and Muslims. Also, we will look at Islamic architectural influences on western works, including churches, for example in Spain, Sicily, and Venice, and the reasons for the appropriation of Islamic architectural forms. Additionally, we will analyze the architectural framework of towns and urban centers, for example the Jewish ghetto in Venice, to help us understand how Jews and Muslims lived in Medieval and Renaissance Europe, and how Christians lived with adherents of other faiths. Finally, we will analyze works by Jews and Muslims to suggest how they viewed Christianity. The lectures will be in English but the participants are welcome to ask questions in Danish.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 440 kr.



## Teknisk kunsthistorie – hvad, hvordan og hvorfor?

**Hold 5070:** 5 tirsdage kl. 15.15-17  
(3/3-7/4)

*Ved cand.mag. Mathilde  
Teglgaard Nielsen*

Hvordan så antikkens skulpturer ud, da de var i farver? Hvordan kan man afgøre, om et maleri er en ægte Rembrandt? Hvad fortæller Degas' arbejdsproces om hans kunstsyn? Med afsæt i en række cases fra antik kunst til samtidskunst stiller dette kursus skarpt på teknisk kunsthistorie og den indsigt, feltet kan give os. Teknisk kunsthistorie er en tværfaglig disciplin, befolket af konservatorer, naturvidenskabsfolk og kunst- og kulturhistorikere, der interesserer sig for kunstværket som et fysisk objekt. Hvordan er værket blevet skabt? Hvilke materialer og teknikker blev brugt i skabelsen? Og hvad var kunstnerens intention med værket? Disse spørgsmål besvares vha. tekniske undersøgelsesmetoder og analyse af skriftligt kildemateriale. Teknisk kunsthistorie kan bl.a. gøre os klogere på kunstværkets tilblivelses-tidspunkt og ophavsmand, på den kunstneriske arbejdsproces og værkstedspraksisser og på den bedste bevaring af kunsten. Sidste

undervisningsgang afholdes på Statens Museum for Kunst.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## Skulpturen i fem perioder på fem museumsbesøg

**Hold 5071:** 5 onsdage kl. 12.15-14  
(11/2-11/3)

*Ved cand.mag. Merete Mørup*

Hvordan ser man forskel på en hellenistisk og en romersk, antik skulptur? Hvad var det med Thorvaldsen og Rodin, og hvordan skal man tolke den moderne skulptur? Det er nogle af de spørgsmål, kurset forholder sig til i løbet af de fem museumsbesøg. Vi lægger ud på Glyptoteket med de arkaiske, klassiske og hellenistiske skulpturer og får styr på kontraposten. Anden gang gælder det romerne og de politiske skulpturer. Det drejer sig om selvscenesættelse, kejserfamilier og portrætter. Tredje gang ser vi hvid neoklassicisme på Thorvaldsens Museum. Værkerne fortæller om udlængsel, berømmelse og revolutionstanker kamufleret som de fineste relieffer og mest veldrejede skulpturer. Fjerde gang foregår igen på Glyptoteket for at se på realisme, Rodin og krigsmindesmærker. Vi slutter femte gang med samtids-

kunstens skulpturer på Statens Museum for Kunst, de mest moderne, vi kan finde. Kursisterne skal betale entré til Thorvaldsens Museum.

**Mødested første gang:** I underretagen på Glyptoteket  
**Pris:** 440 kr.

## Nederlandsk barok: Ikke bare blomster

**Hold 5072:** 5 fredage kl. 11.15-13  
(13/2-13/3)

*Ved cand.mag. Merete Mørup*

De populære blomsterbilleder og de flotte opstillinger med fremmede blomster afspejler et nyt syn på videnskab og verdensorden. Nederlandsk barok er kunst for øjet og skal samtidig tjene til eftertanke om livets forgængelighed. Nederlandene blev rige på handel og kolonier, og Antwerpen var det nordiske kunstcentrum, som kunne levere malere, markedspladser og de eftertragtede materialer, også til Danmark. De nyrige og driftige borgere brugte penge på billeder og foretrak motiver fra deres eget miljø. Helt bogstaveligt. De elskede deres land og fik det til at ligne en verdensdel med fejende skyer og flakkende lys. Deres portrætter blev malet hos hollandske Rembrandt, mens flamske Rubens fik bestillinger fra den katolske kirke. Hverdagen i hjemmet og folkelivet generelt fik en plads i kunsten med forskellige grader af realisme. Sidste undervisningsgang foregår på Statens Museum for Kunst.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## På Tegneskole

**Hold 5073:** 5 fredage kl. 13.15-15  
(6/2-6/3)

*Ved mag.art. Mette Vesterbæk  
Mortensen*

Inden kvinder fik adgang til Kunstakademiet, havde de kun begrænset mulighed for profes-

sionel billedkunstnerisk udfoldelse. Kvinder med kunstneriske ambitioner var henvist til private tegne- og malerskoler i ind- og udland. Det var muligt at få undervisning på Tegneskolen for kvinder ligesom mange mandlige kunstnere, som Vilhelm Kyhn, Carl Thomsen, Laurits Tuxen og P.S. Krøyer, tog elever eller havde private tegneskoler. Kurset ser på de kvindelige kunstnere, som frekventerede disse skoler og deres vilkår og muligheder som udøvende kunstnere. I et samfund i rivende udvikling med en spirende kvindebevægelse og kønsroller til debat tog kvinderne initiativ til at få gjort op med de ringe betingelser, de som kunstnere var underlagt. Mange af de kvindelige kunstnere var dybt engagerede i oprettelsen af Den Frie Udstilling i 1891 og Kvindernes Udstilling fra Fortid og Nutid i 1895. Vi møder bl.a. Johanne Krebs, Bertha Wegmann, Elise Konstantin-Hansen, Anne Marie Carl-Nielsen og Anna Ancher.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

### Kvinden i kunsten 1915-2015

**Hold 5074:** 5 fredage kl. 15.15-17 (13/3-17/4)

*Ved mag.art. Mette Vesterbæk Mortensen*

Kurset kaster lys på modernismens, avantgardens og feminismens indvirkning på tidens kunst – og syn på kunstens kvinder. Perioden 1915-2015 er præget af store forandringer og en hastig udvikling på det teknologiske felt. Vi ser både på kunstens udvikling og på, hvordan kvinden repræsenteres. Ud fra de historiske og samfundsmæssige omvæltninger, der har haft indvirkning på kvindens rolle og kvindesynet generelt, taler vi om de kvindelige kunstneres vilkår og muligheder. Et centralt tema er køn og om, hvorvidt kunstnerens køn spiller en rolle. Set i forhold til vores kulturelle og sociale selvforståelse er oplevel-

sen af køn forandret. Det kommer til udtryk overalt; i sproget, i vores verdensanskuelse og så selvfølgelig i vores blik på kunsten. Mange kvindelige kunstnere sætter jo netop deres køn til debat gennem kunsten. Kunstnere som Christine Swane, Franciska Clausen, Kirsten Justesen, Nina Sten-Knudsen og Kathrine Ærtebjerg sættes i et internationalt perspektiv.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

### De store fortællinger: Rumdekorationer fra antikken til i dag

**Hold 5075:** 10 tirsdage kl. 13.15-15 (3/2-14/4)

*Ved seniorforsker, mag.art. Mette Wivel, Københavns Universitet*

Hensigten med kurset er at redegøre for den stærke tradition i europæisk kunst, som manifesterer sig i figurmaleriet og her især i forbindelse med udsmykninger i det offentlige rum. Det er en tradition, som bygger på de store fortællinger fra antikken og kristendommen, men som også i nyere tid omfatter billeder af helt almindelige mennesker. Kurset vil belyse, hvordan denne tradition er blevet fortolket i europæisk billedkunst af eksempelvis Giotto, Michelangelo, Rafael, Goya, Monet, Bill Viola, Anthony Gormley, Olafur Eliasson og også på dansk grund af bl.a. Joakim Skovgaard, Jens Adolf Jerichau, Asger Jorn, Mogens Jørgensen, Per Kirkeby og Hanne Lise Thomsen.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Kunsten i Rom under kejser og pave

**Hold 5076:** 10 tirsdage kl. 11.15-13 (3/2-14/4)

*Ved seniorforsker, mag.art. Mette Wivel, Københavns Universitet*

Hensigten med kurset er at undersøge de to væsentligste perioder i Roms historie, nemlig Rom under antikkens kejsere og Rom under renæssancens paver. Materialet, som skal undersøges, er maleri, skulptur og arkitektur, og det vil blive analyseret ud fra en sociokulturel metode. I kejsernes Rom rådede der andre guder end i pavernes. Kejserne havde guder som Jupiter, Juno, Mars og Venus, og det bærer antikkens maleri og skulptur præg af. Paverne havde Gud, Jesus og Jomfru Maria, og det præger renæssancens kunst. Begge dele er propagandakunst i begrebets videste forstand. Hvor er der ligheder i de to perioders gude- og samfundsoptagelse – og hvor er der forskelle? Kejser Hadrian (76-138) og Pave Julius den II (1443-1513), den fredselskende Pax Augusta-Kejser og 'krigerpaven' – begge store kunstmæcener – vil blive benyttet som rollemodeller. Via Travel tilbyder en studierejse til Rom primo november 2015. Henvendelse til Mette Wivel, mobil: 30 31 05 27 / e-mail: mette@wivel.nu

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### På et hængende hår: Civilisationshistorie i Irland 400-900

**Hold 5077:** 2 lørdage kl. 10.15-14 (14/2 og 21/2)

*Ved seniorforsker, mag.art. Mette Wivel, Københavns Universitet*

Hensigten med kurset er at belyse historien om, hvordan irerne – på et hængende hår – reddede den europæiske civilisation. Dels ved at vise eksempler på tidlig kunst og kultur – dvs. klosterarkitektur, bogilluminationer og metalarbejder – dels ved at sætte særligt

fokus på den rolle, kelterne spillede i denne historie. Ja, hvem var de egentlig? Det kan Cæsar og Strabo fortælle mere om! I perioden mellem Romerrigetets fald og Kejser Karl den Stores regeringstid var det europæiske kontinent præget af store omvæltninger. Det medførte, at hele den klassiske lærdom og kultur, der var overleveret fra antikken, var ved at gå tabt. Jødernes og de kristnes skrifter var også truet, og det hele ville være forsvundet ind i glemslen, hvis ikke lærde folk og kristne emigranter i det vanskeligt tilgængelige Irland havde besluttet sig for at holde det i live. Via Travel arrangerer en rejse til Irland primo august 2015. Henvendelse til Mette Wivel mobil: 30310527 / e-mail: mette@wivel.nu.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 352 kr.



## Barcelona i fokus

**Hold 5079:** 10 onsdage kl. 9.15-11 (4/2-15/4)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

Barcelona bliver fra slutningen af det 19. århundrede til begyndelsen af det 20. århundrede centrum for Cataloniens industrialisering og et dynamisk center for fantasifuld moderne kunst og arkitektur. Den art nouveau-inspirede arkitekt Antoni Gaudí skabte en række fantastiske værker: La Sagrada Família, flere beboelsesejendomme og den visionære Park Güell. Til disse bygninger udformede han

originale møbler og indretninger. Også modernismen kom til at markere byens moderne puls med Mies van der Rohes banebrydende Barcelona-pavillon og -stol, tegnet til Verdensudstillingen i 1929. De tre originale billedkunstnere Picasso, Miró og Dalí er også knyttet til byen. Picassos blå periode med symbolistiske motiver og hans mesterværk "Guernica" er skabt i tilknytning til Spanien. Dalí og Miró er begge forbundet med surrealismen, og deres billeder giver nye fortolkninger på det moderne menneskes liv. Deres fantasifulde kunst er forbundet med den catalonske tradition.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Fra dødens ø til Cabaret Voltaire: Alpelandet som kraftcenter

**Hold 5080:** 10 onsdage kl. 11.15-13 (4/2-15/4)

**Hold 5081:** 10 tirsdage kl. 12.30-14.15 (3/2-14/4)

Ved ph.d., mag.art. Niels Marup

Der er en dynamisk grøde i kunsten i de tysktalende alpelande Østrig, Schweiz og Sydtykland omkring år 1900. München, Wien, Basel og Zürich bliver centre for udviklingen af en fantasifuld og individualistisk kunst, der afspejler modernismens mange udtryksmuligheder. Den særprægede symbolistiske kunstner Arnold Böcklin skaber det berømte billede *Dødens ø*. Også Gustav Klimt kredser i sine billeder om livets drifter, parallelt med Sigmund Freud, der udvikler teorier om det moderne storby-menneskes traumer. Klimt finder en ny form, hvor indholdet virker provokerede, samtidig er formen både dekorativ, ornamental og koloristisk, og danner en ny visuel skønhed. Elementer, der kan findes hos Paul Klee. Området har et væld af interessante kunstnere. Mens 1. Verdenskrig udfolder sin overvældende destruktivitet, søger kunsten ly i Zürich, dada-

laboratoriet for samtidskunsten. Alpelandet er en overraskende smeltedigel.

**Sted:** (5080) Søndre Campus (5081) Skovhuset ved Sønderløse, Ballerupvej 60, Værløse  
**Pris:** (5080): 880 kr. (rabatpris 780 kr.)  
(5081): 980 kr. (rabatpris 880 kr.)

## Renæssancens forår: Kunsten i Firenze 1410-1460

**Hold 5084:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (13/6-14/6)

Ved mag.art. Nils Ohrt, Færøernes Kunstmuseum

Sjældent har talent og fornyelse forenet sig på så afgørende vis som i florentinsk kunst i første del af 1400-tallet. Her står håndgribelige og energiske personer solidt plantet i et klart og rationelt rum, og denne plastiske realisme bliver intet mindre end fundamentet for den senere europæiske kunstudvikling. Nok så vigtigt er det dog, at renæssancens humanistiske kunst er en hyldelse til mennesket skabt i Guds billede. Trods opdagelsen af mennesket og verden er eksistensens horisont stadig religiøs.

I dette weekendkursus skal vi se nærmere på nogle af tidens epokegørende florentinske værker i deres kultur- og mentalitetshistoriske sammenhæng. Blandt de værker, vi skal se nærmere på, er: Donatellos *Sankt Georg*, Masaccios *Skattens Mønt*, Ghibertis *Paradisporte*, Luca della Robbias *Sangertribune*, Uccellos *San Romano Slag*, Fra Angelicos *San Marco-Bebudelse*, Filippo Lippis *Lippina-Madonna*.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 616 kr.





# PIS I KOG: KUNST OG PROVOKATION

**Hold 5085:** 10 fredage kl. 13.15-15 (6/2-17/4)

*Ved cand.phil. Pia Høy og gæstekunstnerne:  
Lililbeth Cuenca Rasmussen og Uwe Max Jensen*

Det er ikke nyt, at kunst provokerer eller vækker mishag. Allerede i antikken havde filosofen Platon sine holdninger til kunsten og til, hvad der var dens hovedspeciale. Kunstnerne har på den anden side gjort oprør mod sådanne fastlåste forestillinger – ofte ved at ikklæde kunsten en ny og fremmedartet formdragt.

På kurset vil vi begynde med Platons ideer om kunst, men derfra bevæger vi os hurtigt over modernismens radikale eksperimenter og fremad mod mere nutidig kunst. Vi vil studere danske og internationale kunstnere som Peter Bonnén, Michael Brammer, Claus Carstensen, Jake og Dinos Chapman, Marco Evaristti, Damien Hirst, Piero Manzoni og Jason Rhoades. Filmklip indgår.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 968 kr. (rabatpris 868 kr.)



© Lililbeth Cuenca Rasmussen

## Det postmoderne maleri: Genopstandelsen i 1980'erne

**Hold 5086:** 10 torsdage kl. 16.15-18  
(12/2-23/4)

*Ved cand.phil. Pia Høy og  
gæstekunstneren Dorte Dahlin*

Maleriet bliver gentagne gange i løbet af det 20. århundrede erklæret for dødt, og i 1970'erne giver konceptkunsten maleriet dets endelige dødsdom. "Man kan ikke udfordre kunsten via maleriet, da maleriets betydning er givet på forhånd", hedder det sig. Men maleriet genopstår i 1980'erne for fuld udblæsning i hænderne på en række såkaldt vilde malere. I samme årti lanceres begrebet postmodernismen, der i modsætning til modernismen ikke primært er opsat på at forny og forbedre forudgående kunst. I stedet udnytter de postmoderne malere stiltræk fra et væld af historiske perioder. På kurset vil vi studere en række af de nye malere, og både udenlandske og danske kunstnere vil blive gennemgået, fx Georg Baselitz, Sandro Chia, Claus Carstensen, Rainer Fetting, Anselm Kiefer, Michael Kvium, Nina Sten-Knudsen og Mark Tansey. Filmklip indgår.

**Sted:** Sorø Kunstmuseum, Storgade 9, Sorø

**Pris:** 1.095 (rabatpris 995 kr.)

## Store malere og deres teorier: Fra renæssancen til Asger Jorn

**Hold 5087:** 10 onsdage kl. 10.15-12  
(4/2-15/4)

*Ved cand.phil. Pia Høy*

Maleriet blev længe opfattet som det primære billedkunstneriske medie. Det er blevet relateret til synssansen, 'der ser alt', mens skulpturen blot imiterer kroppen. På kurset vil vi nærlæse en række store maleres værker og deres teorier. Vi begynder i renæssancen, hvor vi bl.a. vil studere Leonardo da Vincis noter om maleriet, der forbindes til striden mellem maleriet og andre kunstarter

som litteratur, skulptur og musik. Derfra bevæger vi os frem mod malere som Poussin, Hogarth, David, Friedrich og Courbet, der alle har udtrykt sig i skrift om maleriets væsen.

Endelig vil vi fokusere på den radikale omfortolkning af maleriet, der foregår i modernismen. Her vil vi se på værker og tekster af malere som Pissarro, Signac, Gauguin, Matisse, Léger, Kandinsky, Klee, Malevich og Mondrian. Vi afslutter kurset med at se på værker og tekster af Asger Jorn.

**Sted:** Nivaagaard Malerisamling, Gammel Strandvej 2, Nivå

**Pris:** 1.007 (rabatpris 907 kr.)



## Dansk og international samtidskunst

**Hold 5088:** 10 tirsdage kl. 14.15-16  
(3/2-14/4)

*Ved cand.phil. Pia Høy*

I dag lever kunstnerne i en globaliseret verden, som udfordrer dem på nye måder. Mange kunstnere arbejder med sociale, politiske eller markedsrelaterede problemstillinger, og de forbinder deres projekter med virkeligheden, som de 'intervenerer' i. For disse kunstnere er kunstnerrollen forbundet med et stort ansvar – det er totalforpligtende at være kunstner. Samtidig er maleriet vendt tilbage på kunstscenen. Den maleriske tradition fra renæssancen til modernismen gøres til genstand for nye temaer, der kan rette sig mod individ, samfund

eller det rent kunstneriske. Men også skulptur, installationskunst og videokunst står stærkt i dag. Sidstnævnte kan rette sig mod massemedierne, hvis betydning for meningsdannelsen testes. På kurset vil vi beskæftige os med en lang række internationale og danske navne som Yael Bartana, Sophie Calle, Olafur Eliasson, Elmgreen og Dragset, Ann Hamilton, Ernesto Neto, Pipilotti Rist og Tal R. Filmklip indgår.

**Sted:** Nivaagaard Malerisamling, Gammel Strandvej 2, Nivå

**Pris:** 1.007 (rabatpris 907 kr.)

## Tegneserien – og hvordan den kan redde verden

**Hold 5089:** 5 mandage kl. 18.15-20  
(16/3-27/4)

*Ved cand.mag. Sabrina Vitting-Seerup*

Mange tror, at tegneserien kun er forbeholdt børn og barnlige sjæle. Men tegneserien kan meget mere end at fortælle fantastiske historier om Anders And og Lucky Luke på eventyr. Tegneserien har sin egen æstetik og historiefortælling, der giver os andre indtryk, end fx filmen og bogen kan. Samtidig kan den i praksis hjælpe os med at huske møder bedre – og så kan den måske redde verden.

I disse fem kursusgange om tegneserien kan du lære mediet at kende, få præsenteret dets historie, læse og diskutere tegneserier på nye måder med andre entusiaster og høre, hvordan striber og ruder kan hjælpe os med at bekæmpe fordomme og 'hate crimes'.

1. Striber, webcomics og Graphic Novels: Introduktion til tegneseriemediet
2. Et dårligt ry fra begyndelsen – tegneseriens historie
3. To tegneserier tæt på – værkanalyse af *Persepolis* og *Building Stories*
4. Gråd, grin eller genovervejelser – hvordan tegneserien påvirker os

5. Sådan redder vi verden med tegneserier! Mobilisering af tegneseriens egenskaber

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

### Det intime i Hammershøis, Anna Anchers, Degas' og Bonnard's billeder

**Hold 5090:** 10 onsdage kl. 13.15-15 (4/2-22/4 (ikke 25/2))

*Ved mag.art. Tea Baark Mairey*

Interiører og intimitetsscener er yndede motiver hos mange europæiske kunstnere omkring år 1900. De bevæger sig væk fra historiske og litterære emner for i stedet at beskæftige sig med udratiske skildringer af det intime og nære liv. I Hammershøis, Anna Anchers, Degas' og Bonnard's malerier handler intimiteten ikke om iscenesættelser af hjemmet og familielivet, men om nære relationer mellem de skildrede personer, genstande og møbler og deres tætte forbindelser til det malede rum. Det fortællende indhold er nedtonet, hvilket fører beskuerens opmærksomhed hen på maleriets stemning, atmosfære og selve malearbejdet, penselstrøgene og farverne. Billederne kan virke som indgående undersøgelser og refleksioner over intime forhold, der har at gøre med en sanset og kropslig erfaring af verden, som både er knyttet til motiverne, selve maleriets struktur og komposition, og nærhedsrelationen mellem beskueren og maleriet som malet læred. Museumsbesøg indgår. Entréudgifter afholdes af deltagerne.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## SOMMERKURSER

### Mæcenernes museer

**Hold 5091:** man-fre kl. 10.15-14.45 (8/6-12/6)

*Ved mag.art. Birgitte Zacho*

Øl og tobak! Det var væsentlige forudsætninger for det museumslandskab, vi har i dag. Flere af de københavnske kunstmuseer er produktet af en lille håndfuld flittige samleres vision om, at deres private samlinger skulle kunne nydes af et bredere publikum. Den Hirschsprungeske Samling, Ordrupgaard og Ny Carlsberg Glyptotek åbnede alle inden for en ganske kort årrække i begyndelsen af 1900-tallet. På kurset skal vi stifte bekendtskab med de tre samlere, Heinrich Hirschsprung, Wilhelm Hansen og Carl Jacobsen. Hvem var disse mæcener? Hvilken kunst interesserede dem? Og hvad drev dem? Vi skal se på samlernes historie og de værker, de rummer, på museumsarkitekturen og på udviklingen inden for de senere år, hvor både Ordrupgaard og Glyptoteket har udvidet med moderne tilbygninger.

Kurset vil være en veksling mellem undervisning og museumsbesøg. Evt. transport- og entréudgift betales af kursisterne.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

### Fransk impressionisme i København

**Hold 5092:** man-fre kl. 10.15-14.45 (29/6-3/7)

*Ved mag.art. Birgitte Zacho*

Den franske impressionisme er en fremtrædende del af de københavnske samlinger. Disse samlinger vil vi tage udgangspunkt i på dette kursus, hvor vi vil fordybe os i den franske impressionisme fra dens begyndelse med skikkelser som Manet og Courbet over kunstnere som Monet, Degas og Renoir til Bonnard, Gauguin og van Gogh søger nye veje. Impressionismen udvikler sig i Frankrig

parallelt med, at samfundet oplever store forandringer. Det moderne liv tager sin begyndelse, og dette bliver et væsentligt tema for kunstnerne. De forholder sig bl.a. til input fra fotografi og japanske træsnit for at skabe et nyt, tidssvarende maleri, der afspejler den modernitet, de lever i.

På kurset vil vi veksle mellem undervisning og museumsbesøg. Evt. udgifter til transport og entré afholdes af kursisterne.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

### Mesterværker på Københavns museer: Fem museumsbesøg

**Hold 5093:** man-fre kl. 11-12.30 (1/6-5/6)

*Ved ph.d. Erik Brodersen*

Københavns og Nordsjællands museer og slotte rummer en overflod af kunst. Vi markerer forskellen mellem dem, hvor nogle oprindeligt er kongelige slotte, andre opført af privatmæcener og atter andre offentligt tænkt fra begyndelsen. Vi betragter samlernes resulterende forskellighed og studerer billedkunstens udvikling fra renaissance til moderne tid. Vi besøger følgende museer:

1. Frederiksborg Slot i Hillerød (opr. kgl. jagtslot, nu nationalhistorisk museum, til dels inspireret af borgerkongens nationale galleri på Versailles)
2. Rosenborg Slot (opr. Christian 4.s villa, nu kgl. kronologisk samling)
3. Ny Carlsberg Glyptotek med fransk salonskulptur og Rodin, impressionisme og symbolisme (brygger Jacobsens gave til København, tegnet af Wilhelm Dahlerup o.a.)
4. Statens Museum for Kunst: Ældre udenlandsk kunst (bl.a. inspireret af Napoleon 3.s Louvre)
5. Statens Museum for Kunst: Rumps franske samling med Matisse, Picasso o.a. samt dansk impressionisme, symbolisme, kubisme og surrealisme

**Mødested første gang:** Billetsalget, Frederiksborg Slot  
**Pris:** 440 kr.

## Perspektiv, farvelære og det gyldne snit

**Hold 5094:** man-fre kl. 10.15-14.45 (13/7-17/7)

Ved  *cand.phil. Pia Høy*

På kurset vil vi først beskæftige os med (linear)perspektivet, som blev opfundet i Italien omkring 1420. Vi vil undersøge, hvordan perspektivet fungerer i maleriet, og hvordan det konstrueres og aflæses. I relation hertil vil vi studere de historiske rumkonstruktionsprincipper og undersøge perspektivets 'skæbne' i den moderne kunst. Endelig vil forskellige proportionssystemer og det gyldne snit blive gennemgået.

I anden del af kurset vil vi studere farverne og forskellige farveordningssystemer. Fx vil der blive redegjort for Goethes og Johannes Ittens farvelære – samt for Poul Gernes' farvekunst.

Der er tale om et teoretisk kursus. Der vil altså ikke blive lagt vægt på praktiske øvelser. Alligevel vil deltagere med interesse for billedudøvelse kunne hente vigtig viden på kurset, som de senere kan omsætte i praksis. Filmklip indgår.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

## FORELÆSNINGER

### Andy Warhol – hvad havde han gang i?

**Hold 1044:** 5 mandage kl. 17.15-19 (23/2-23/3)

Ved  *cand.mag. Helle Laustsen, Øregaard Museum*

Bliv klogere på den amerikanske billedkunstner Andy Warhols tidlige produktion i 1960'erne. Hvordan forholder Warhols værker sig til det frembrusende forbrugsamfund, der blev en rea-

litet i årtierne efter afslutningen på 2. Verdenskrig?

Forelæsningsrækken undersøger, ved at spænde en analyse ud mellem tre forskellige læsninger af Warhol, de greb og den historisk-teoretiske ramme, hvor Warhol indlejres i en diskussion om avantgarde og kritisk kunst mod neo-avantgardens tvetydige former og inddragelse af hverdagslivet. Der redegøres for og analyseres en række signifikante Warhols værker.

1. Introduktion til Warhol
2. De kunstæstetiske positioner: Den affirmative (den bekræftende) Warhol
3. Den kritiske Warhol
4. Den 'overskridende' Warhol
5. Hvad er meningen? After The Orgy The factory – et 'gesamtkunstværk'

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)



### Mindesmærker i dag

**Hold 1045:** 5 onsdage kl. 17.15-19 (28/1, 4/2, 18/2, 25/2, 4/3)

Ved  *ph.d. museumsinspektør, Lene Bøgh Rønberg, KØS Museum for kunst i det offentlige rum, cand.mag. Mette Haakonsen, museumsinspektør, ph.d. Inge Adriansen, Museum Sønderjylland og cand.mag. Nina Højmann Elm-Larsen, KØS Museum for kunst i det offentlige rum*

Hvordan forholder vi os til mindesmærker i dag? Hvor, hvem og hvad giver det mening at mindes med monumenter i dag?

Traditionelt set er mindesmærket det permanent opstillede monument, der fejrer en central person eller en historisk begivenhed. En ny tendens er, at mindesmærker hylder et bredere udsnit af befolkningen end før. En anden strømning inden for mindesmærker i dag er, at vi oftere mindes ofre og sorg end sejre og sejrherter. Et kendt eksempel er det store mindesmærke, der ses på Ground Zero i New York. Samtidig skaber folk deres egne mindesmærker og -steder. Fx når nygifte forsejler deres kærlighed ved at sætte en hængelås fast på broen og smider nøglerne i vandet, eller når forældre og børn siger farvel til en sut i stuttræet. Forelæsningsrækken tager udgangspunkt i udstillingen *Magt, Minder, Mennesker – Mindesmærker i dag* på KØS og sætter mindesmærket til debat.

1. Introduktion til udstillingen på KØS (LBR)
2. At mærke tiden. Introduktion til mindesmærker i kunsthistorisk perspektiv (MH)
3. Fra konflikt til konsensus: Istedløven – Danmarks mest omstridte monument (IA)
4. I fraværet. Om nye ritualer og mindesmærker i det offentlige rum efter traumatiske hændelser (MH)
5. De nye udvalgte (NHLE)

**Sted:** KØS Museum for kunst i det offentlige rum, Nørregade 29, Køge  
**Pris:** 690 kr. (rabatpris 640 kr.)

### Guds død? Det moderne gennembrud i europæisk malerkunst

**Hold 1046:** 3 torsdage kl. 17.15-19 (19/2-5/3)

Ved  *dr.phil. Mikael Wivel*

I begyndelsen af det 19. århundrede skete der et skred i vesterlandsk billedkunst. Den franske revolution og Napoleonskrigene havde vendt op og ned på begreberne. Verden var ikke længere hel og meningsfyldt, og derfor var det heller ikke muligt længere at ud-

trykke noget entydigt i maleriet. Denne eksistentielle erkendelse medførte bl.a., at det blev vanskeligt for kunstnerne at beskæftige sig med den kristne motivkreds. Noget andet måtte sættes i stedet. De to skelsættende skikkelser i dette opbrud fra det vedtagne var spanieren Francisco Goya og englænderen John Constable, som henholdsvis vendte sig mod menneskets natur og naturens mangfoldighed. Deres indsats blev retningsgivende for avantgarden i resten af århundredet, fra Manet og Degas over van Gogh og Monet til nordiske størrelser som Munch og Hammershøi.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 300 kr.

## LITTERATUR OG SPROG

### LITTERATURVIDENSKAB

*Studieleder: Dramaturg, cand.phil. Birgitte Hesselaa*

Se også hold 5033 *Moderne arabisk litteratur: et spejl for historie, kultur og samfund* side 44

### GRUNDKURSER

#### Europæisk litteratur 1: Antikken

**Hold 4029:** 10 torsdage kl. 15.15-17 (5/2-16/4)

*Ved mag.art., cand.mag. Bo Tao Michaëlis*

Ved siden af Biblen er den antikke græsk-romerske litteratur, ud over at være roden til vor verdenslitteratur, vuggen for mange af kulturens begreber, såsom familie, moral, kærlighed, demokrati og videnskab. I dette grundkursus skal vi først og fremmest læse nogle af de tekster, som er kanon for vor kultur: Det homeriske epos, *Odysseen*, den græske tragedie, *Medea af Euripides*, og verdens første kærlighedsroman/ roman om kærlighed – Platons *Sympo-*

*sion*. Vi læser mindre tekster af Sapho, Vergil, Catul, Horats og især Ovid. Vinklen er det menneskebegreb med menneskeretigheder, som langsomt stiger op af de antikke tekster. I konfrontation med forholdet mellem individ og samfund. Hvor vi med litteraturens og filosofiens vinger forandres fra slægtsperson til et jeg-menneske. Går fra en klan- og kongekultur styret af ære og guder til en kultur og et samfund, som mere og mere vægter individ og samvittighed end tradition og familie. Gennemgangen vil bestå af hele værker og vigtige passager i andre.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

#### Dansk litteratur 1: 1800-1835: Fra Oehlenschlägers til H.C. Andersen

**Hold 4030:** 10 tirsdage kl. 14.15-16 (3/2-14/4)

*Ved ekstern lektor, mag.art. Kim Byvald, Københavns Universitet*

Den romantiske skole, som i dansk litteratur fik sit gennembrud med Adam Oehlenschlägers *Digte* (1803), frigjorde kunsten fra klassicismens æstetik. Som med ét slag blev det legitimt for de nye digtere at skabe selvgylde billeder i sproget af hidtil usete sammenhænge mellem mennesket, naturen og historien. Digterne nyttiggjorde således deres særlige status og nyherhvervede evne at "ahne", altså til at føle og forestille sig en eksisterende, men for andre skjult sammenhæng mellem sanselige fænomener og ånden i samme.

Resultatet blev en til tider stærkt provokerende litteratur, som offentligheden havde svært ved at acceptere, da kunstnerne legede med de klassiske genrer og virkemidler. Vi skal i dette kursus studere de mest betydningsfulde litterære og idéhistoriske strømninger i perioden og se nærmere på centrale gennembrudstekster af Adam Oehlenschläger, Schack Staffeldt og N.F.S. Grundtvig.

Hertil kommer tekster af St.St. Blicher og H.C. Andersen, før han blev eventyrdigter.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



#### Dansk litteratur 6 (1980-2014): Fra Michael Strunge til Ida Jessen

**Hold 4031:** 10 tirsdage kl. 15.15-17 (10/2-21/4)

*Ved cand.mag. Lars Tonnesen*

Dansk litteratur i perioden fra 1980 til i dag er fuld af eksperimenter og liv – og ikke let at sætte på nogen samlet formel. Perioden rummer et utal af nye stemmer og former. Generationerne følger hurtigt efter hinanden: 80'er-lyrikken er præget af punk og krop med navne som Michael Strunge, Søren Ulrik Thomsen og Pia Tafdrup. 80'er-prosaen er ofte båret af en holistisk søgen som hos Ib Michael og Peter Høeg, mens 90'erne ser et gennembrud af minimalisme, fx Helle Helle og Simon Fruelund, og et gennembrud for ny dansk dramatik med navne som Knutson, Rohde og Saalbach. I 00'erne kommer nye strømninger til: en ny realisme, fx Sonnergaard, Ejersbo, Kim Leine, og en skriftbevidst leg med intertekstualitet og diskurssammenstød som hos Ursula Andkjær Olsen og Niels Lyngsøe. Selvom mangfoldigheden ikke lader sig sætte på skema, er der nogle

karakteristiske skift i de enkelte tiår, som vi vil efterspore helt frem til den nutid, vi står midt i. Kurset sigter mod en repræsentativ lystvandring, der giver eksempler og forsøger at tegne linjer. En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Litterær analyse

**Hold 4032:** 10 mandage kl. 18.15-20 (9/2-27/4)

*Ved cand.phil. Jan Aage Rasmussen*

Litteratur og fiktion er noget, vi alle bruger, og noget, vi alle har et forhold til. Litteratur påvirker os gennem de universer, de oplevelser, de personer og de historier, den skildrer, og den påvirker os i kraft af sproget, dets udtryksformer og billeder. Vi vil studere og diskutere litteraturens virkningskraft ved at nærlæse litterære tekster af mange slags: prosa, poesi, drama – kortere og længere tekster, ældre og nyere. Vi vil også diskutere og se, at tekstens genre ikke blot er en ydre klassifikation, men en afgørende faktor for vores

læsning, og at megen litteratur ofte leger med genren, netop for at bryde en forventelig læsning. Kurset er altså en indføring i litterære teksters virkemidler og en indføring i analysemetoder og læsemåder. Vi skal derfor også undersøge og diskutere de forskellige analysemetoder og læsemetoder, som er udviklet inden for litteraturvidenskaben og i den sammenhæng undersøge, hvordan og hvorfor tekstanalytikere og tekstfortolkere kan forstå den samme tekst vidt forskelligt.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## EMNEKURSER

### Fjodor Dostojevskij: Russisk verdenslitteratur

**Hold 5095:** 10 fredage kl. 11.15-13 (6/2-24/4 (ikke 27/3))

*Ved cand.phil. Birgitte Hesselaa*

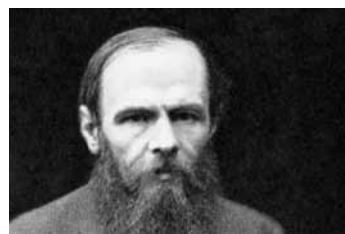
Fjodor Dostojevskij (1821-1881) er ophavsmand til et af verdenslitteraturens største forfatterskaber. Med visionær kraft og stor psykologisk indsigt skabte han en

række romaner, som fortsat bærer deres tiltrækningskraft.

Vi læser hovedværket *Forbrydelse og straf* (1865), men stifter også bekendtskab med andre dele af det tidlige forfatterskab: debutbogen *Arme mennesker* (1846), en bevægende lille brevroman, som gav ham et øjeblikkeligt gennembrud, samt *Det døde hus* (1860), baseret på hans årelange ophold i en sibirisk fangelejr og berømt for hans indsigt i forbrydelsens psykologi. Andre værker fra det tidlige forfatterskab inddrages i forelæsningsform.

Deltagerne bedes købe eller låne: *Forbrydelse og straf* (Jan Hansens oversættelse anbefales), *Arme mennesker* og *Det døde hus*.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Moderne udenlandsk novellekunst

**Hold 5096:** 10 tirsdage kl. 15.15-17 (3/2-21/4 (ikke 24/3))

*Ved cand.phil. Birgitte Hesselaa*

Kurset fokuserer på ni moderne, internationale novelleforfattere, repræsenteret med hver én novelle. Hovedvægten ligger på analyse og nærlæsning af den enkelte tekst, men kurset giver også en introduktion til hvert forfatterskab og en indføring i novelleteori.

De ni forfattere er: Alice Munro (Canada), Liyuan Li (Kina/USA), Lydia Davis (USA), Ljudmilla Petrusjevskaja (Rusland), Amos Oz (Israel), Chimamanda Ngozi Adichie (Nigeria), Julian Barnes

(England), Haruki Murakami (Japan) og endelig Kjell Askildsen (Norge).

Der indledes med en indføring i basal novelleteori, herunder de to linjer, som løber sammen i moderne novellekunst: Den amerikanske short story, kendt ikke mindst gennem Hemingways knappe gengivelse af en enkelt situation, ladet med udtalt betydning. Og den europæiske novelle med dens længere forløb, centreret omkring det pludselige nedslag af en begivenhed, som udfordrer den kendte orden.

En tekstsamling sælges på holdet.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

**Krimiens mestre – gamle som nye****Hold 5097:** 10 torsdage kl. 17.15-19 (5/2-16/4)*Ved mag.art. og cand.mag.  
Bo Tao Michaëlis*

Er Sherlock Holmes en større detektiv end Hercule Poirot, er Conan Doyle bedre end Agatha Christie? Eller er det forkert at sammenligne de to i type og stil? Hvorfor er Dashiell Hammett og Georges Simenon moderne og skelsættende, mens guddommelige Raymond Chandler er genrens pendant til nostalgiske Stefan Zweig?

Så er der spiongenrens Sommerset Maugham, thrillerens fader Eric Ambler og romantiske John le Carré samt anden speget og spændende politisk menneskejagt. Eksistentialistiske Friedrich Dürrenmatt med sit klaustrofobiske Schweiz, socialisterne Sjöwall & Wahlöös Sverige. Hvad taler vi om, når vi taler om Nordic Noir, *Rosens navn*, det sidste gode kys, Tom Ripleys talent, whodonit og whydonit, alle de andre fremragende sider i krimiens både nye og gamle mesterværker. Fra tragediens Sofokles til sfinksen i Paris, Fred Vargas. Mordets enkle kunst eller snarere tværtom?

**Sted:** City Campus**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)**Tomas Espedal og essensen****Hold 5098:** 5 mandage kl. 9.15-11 (9/3-20/4)*Ved cand.mag. Connie Bork*

Norsk litteratur står for noget af det mest spændende og udfordrende autofiktion i disse år, og især to navne fremhæves: Tomas Espedal og Karl Ove Knausgård. Skellet ind til det private bliver nedbrudt, og en dybt vedkommende prosa opstår. Espedal skriver kort og intenst, vigtige temaer hos ham er rastløshed og udlængsel. Erindring og kærlighedstab af både mor og kone. I begyndelsen af bogen *Gå*, hører

man om en række frisørelever, der står ude og ryger med deres frisurer: "røde, grønne hårmanker i alle længder og retninger (en af pigerne har barberet håret væk i en stribe fra panden og om i nakken, som om vejen fortsætter gennem hendes hoved)". Med *Gå* finder Espedal vej ud i Europa, men også vej ind i læserne. En klar prosa, som kan bevæge sig – rykke fra det dvælende til det eksplosive, fra det slebne til det oprørsk rapkæftede. Kursisterne bedes købe/låne *Gå*, der læses til første gang (s. 111 med), *Mod kunsten* og *Bergenens*. James Joyces *Dublinfolk* inddrages som perspektiv.

**Sted:** Søndre Campus**Pris:** 440 kr.**Feminisme i flertal****Hold 5099:** 10 onsdage kl. 11.15-13 (4/2-15/4)*Ved cand.mag. Connie Bork*

Feminisme handler ikke kun om køn, men også race og hudfarve. En feminisme i flertal, siger Nina Lykke i *Frit flet*, som er skrevet og redigeret af de danske forfattere Naja Marie Aidt, Line Knutzon og Mette Moestrup. I bogen tales også drillende om 'pindsvinisme', altså en isme, der forholder sig

defensivt. Det feministiske bør snarere indgå i en forgrening eller et frit flet af flere del-identiteter. En række forfattere skriver lige nu markante værker, som udforsker det kvindelige element i samspil med andre. I en global verden kan det blive nødvendigt at gabe over flere kulturer, og det kan især blive nødvendigt at flytte sig, og gøre det både mentalt og socialt. Vi vil se, hvordan romanernes hovedpersoner flytter sig i tide eller omvendt bliver stående for længe på samme sted. Vi begynder med at læse Siri Hustvedts morsomme *Den flammende verden*, Virginia Woolfs *Mrs. Dalloway*, Zadie Smiths *NW* og nigeriansk-amerikanske Chimamanda Ngozi Adichies *Det du har om halsen* (uddrag) og *Americanah*.

**Sted:** Søndre Campus**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)**Da modernismen kom til Danmark: Sophus Claussens forfatterskab****Hold 5100:** 5 tirsdage kl. 9.15-11 (24/2-24/3)*Ved cand.mag. Johan Rosdahl*

Omkring 1900 er der nye toner på vej i den danske litteratur. Inspirationen fra fransk symbolisme slår igennem i 1890'erne og sammen med Johannes Jørgensen og Viggo Stuckenberg bliver Sophus Clausen (1865-1931) den nye litteraturs frontløber. Han inspireres på rejser sydpå og af franske digtere som Verlaine, og man kan sige, at han tager den franske avantgardes udvidelse af virkeligheden med sig hjem. Han skriver om den sanselige verdens skønhed og naturens materielle kraft, og karakteristisk for ham er, at han stedse har traditionen med i sin modernisme. Det er blevet formuleret således: "Hans digte rejser sig ofte på grundlag af gamle positioner for at bevæge sig uventede steder hen" (Peer E. Sørensen)

Kurset vil ved tætte læsninger i Sophus Claussens tekster undersøge disse dobbeltheder og

placere forfatterskabet i den danske modernismes historie med påvisning af hans i bred forstand erotiske digtnings holdbarhed og relevans for en nutidig læser. Kurset vil endelig rumme et udblik til Claussens betydning for senere forfattere.

I 2015 er Claussen Årets Klassiker: [www.klassikerdagen.dk](http://www.klassikerdagen.dk)

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 440 kr.



## Blixen-fortællinger fra forskellige perioder og tidsaldre

**Hold 5101:** 5 tirsdage kl. 15.15-17 (3/2-3/3)

*Ved cand.mag. Jørgen Stormgaard*

På dette kursus skal vi – via fem fortællinger – forsøge at indkredse, hvorvidt der fra start til slut er tematisk sammenhæng i Karen Blixens forfatterskab. Vi skal ligeledes se på, hvordan hun med tiden udviklede sin stil, og hvilke tidsaldre hun fokuserer på i sine fortællinger. Det hele skal føre til et bud på, hvorfor Karen Blixen kastede sig over bestemte temaer, og hvorfor hun valgte at udvikle sit sprog og sin fortællestil. Desuden skal vi beskæftige os med, hvorvidt Karen Blixen var tids(a)typisk, og hvordan hun blev bedømt af sin samtid.

De fem fortællinger, hvoraf den første vil blive gennemgået første gang, er: *Familien de Cats* (1909), *Den gamle vandrende Ridder* (1935), *Sorg-Agre* (1942), *En Herregaardshistorie* (1957) og *Ehregard* (1963).

**Sted:** City Campus

**Pris:** 440 kr.

## Genskrivninger i dansk litteratur

**Hold 5102:** 10 tirsdage kl. 12.15-14 (3/2-14/4)

*Ved ekstern lektor, mag.art. Kim Byvald, Københavns Universitet*

Hvis man tror, at litterære tekster altid er dybt originale, kan man godt tro om igen. Rigtig mange tekster er tværtimod i dialog med ældre tekster, som bliver genskrevet mere eller mindre åbenlyst. Det drejer sig især om klassiske tekster, så som Bibelen, myter og eventyr. Eksempelvis er romanen *Jakkels Vandring* (1974) af Svend Åge Madsen en genskrivning af de fire evangelier, idet teksten forholder sig intertekstuelt til Bibelens beretning om Jesus Kristus. Madsen fremstiller dog sin Kristus på en alt andet end bibeltro måde. Vi skal i dette kursus foretage en række punktnedslag i forskellige genskrivninger, idet målet er at undersøge, hvordan den yngre forfatter gør brug af den ældre tekst. Vi skal bl.a. læse *De røde sko* (1845) af H.C. Andersen og Charlotte Weitzes *De røde sko* (2005), Andersens *Snedronningen* (1845) og Villy Sørensens *En glashistorie* (1964). Til første gang bedes deltagerne læse *Den grimme Ælling* (1844) af H.C. Andersen samt Henrik Pontoppidans *Ørneflugt* (1899).

**Sted:** Frederiksberg Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Hvad sker der med os, når vi læser litteratur?

**Hold 5103:** 3 tirsdage kl. 15.15-17 (14/4-28/4)

*Ved cand.mag. Lars Theil Münster*

Den gode læseoplevelse er en dyrebar erfaring for mange af os. Vi kan føle, at vi gennem litteraturen bliver klogere på os selv og på verden omkring os. Men læsning af litteratur er i grunden en kompleks og utrolig proces, som giver

anledning til nogle fundamentale spørgsmål: Hvordan finder teksten vej til vores bevidsthed og danner betydning og billede inde i vores hoveder? Og hvad får vi som mennesker ud af at læse litteratur? Er det rimeligt at hævde, at læsning af litteratur rummer et etisk dannende potentiale og kan gøre os til mere empatiske og følsomme mennesker? I bekræftende fald, kan vi da bestemme dette potentiale nærmere og komme tættere på de dannende processer i læserens møde med teksten?

Som et forsøg på at besvare ovenstående spørgsmål skal vi kigge nærmere på den litteraturteoretiske retning, der kaldes receptionsteorien, som netop beskæftiger sig med, hvad der sker i læserens møde med teksten. Vi skal også høre forskellige psykologiske og sociologiske bud på, hvorfor vi læser, og hvad vi får ud af det. Ligesom vi skal høre, hvad en række forfattere og filosoffer gennem tiden har sagt om litteraturen og dens dannende potentialer.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 264 kr.

## Nye tyske romaner

**Hold 5104:** 10 mandage kl. 9.15-11 (9/2-27/4)

*Ved ekstern lektor, cand.mag. Morten Dyssel Mortensen, Københavns Universitet*

Siden årtusindskiftet har der virkelig været grøde i den tysksprogede romanlitteratur, som da også nyder stadig større bevågenhed og popularitet hos det danske læserpublikum. Vi skal i løbet af semesteret læse fem stærke romaner, der hver på sin måde fortæller medrivende og hjertegribende historier om mennesker, hvis liv og levned er nært forbundet med den store, ofte skæbnsvangre historie om Tyskland og Europa i det 19. og 20. århundrede. Det drejer sig om Christoph Heins *Erobring* (2004,



da. 2005), Ilija Trojanows *Verdenssamleren* (2006, da. 2011), Julia Francks *Middagsfruen* (2007, da. 2008), Herta Müllers *Alt hvad jeg har, bærer jeg hos mig* (2009, da. 2010) og Eugen Ruges *I tider med aftagende lys* (2011, da. 2012).

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Den usandsynligste af alle byer: Venedig i europæisk litteratur

**Hold 5105:** 10 onsdage kl. 13.15-15 (11/2-22/4)

*Ved eksternt lektor, cand.mag. Morten Dyssel Mortensen, Københavns Universitet*

Goethe, Byron, H.C. Andersen, Sophus Claussen, Rainer Maria Rilke, Thomas Mann, Marcel Proust, Ernest Hemingway, Joseph Brodsky ... en perlerække af de allerstørste europæiske forfattere har i tidens løb ladet sig fascinere og inspirere af "den usandsynligste af alle byer" (Mann). Vi vil på kurset nærlæse og analysere nogle af de ypperste Venedig-beskrivelser i europæisk litteratur fra romantikken til i dag. Alle litterære forskelle ufortalt er det kendetegnende for de pågældende forfattere, at Venedig ikke kun er et konkret topografisk sted, men også, ja, måske frem for alt en "by i hovedet", en fortryllet fantasi, der fremkalder mytisk-poetiske billeder af stor kulturel og kunstnerisk skønhed såvel som af dekadence, depravation og død. Et kompendium sælges på holdet.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## TEKSTLÆSNING PÅ FREMMEDESPROG

### Engelsk tekstlæsning: Three Novels by Women Writers

**Hold 5106:** 10 onsdage kl. 17.15-19 (11/2-22/4)

*Ved lektor, mag.art., Dorrit Einersen, Københavns universitet*

Readings and discussions of Kate Chopin's *The Awakening* (1899) about a woman's search for intellectual, physical and sexual experiences outside a conventional marriage. It caused scandal when it was published, but it was rediscovered in the 1960's and is now considered by some a feminist classic, Daphne du Maurier's *Rebecca* (1936), a novel of mystery and suspense narrated by a young inexperienced girl who is trying to make sense of strange occurrences at her husband's estate in the shadow of his former wife, and Jean Rhys' *Wide Sargasso Sea* (1966), an imaginative revision of *Jane Eyre* with two narrators. The novel is set in Dominica and England and written in an impressionistic style with vivid evocations of scenery. The three texts explore women's relationships to men in engrossing ways and may form the basis of fruitful discussions.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Fransk tekstlæsning. L'angoisse du roi Salomon. Romain Gary (Emile Ajar). Folio 1979

**Hold 5107:** 10 onsdage kl. 18.15-20 (4/2-29/4 (ikke 11/3 og 22/4))

*Ved cand.mag. Jeannet Ulrikkeholm*

Une des forces de l'histoire tient L'angoisse du roi Salomon est le dernier roman de Romain Gary. L'auteur y aborde les problèmes de la vieillesse, de l'espoir et de l'amour.

Le grand problème est de vieillir et de mourir, mais c'est aussi pen-

ser trop à soi-même. La vieillesse c'est "quand tu commences à sentir que c'est trop tard et que la vie ne va jamais te rembourser". Le livre nous offre deux échappatoires pour échapper à tous ces sentiments négatifs et lugubres: l'humour juif et l'humanitaire. Le cours est en français et les étudiants parlent français selon leur désir et capacité.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Tysk tekstlæsning: Hans Fallada: Jeder stirbt für sich allein

**Hold 5108:** 10 torsdage kl. 15.15-17 (12/2-23/4)

*Ved eksternt lektor, cand.mag. Morten Dyssel Mortensen, Københavns Universitet*

Dem deutschen Schriftsteller Hans Fallada (1893-1947), dessen Name vor allem mit dem der 'Neuen Sachlichkeit' zuzurechnenden Roman *Kleiner Mann – was nun?* (1932) verbunden gewesen ist, gelang unlängst nochmals der literarische Durchbruch. Sein ursprünglicher 1947 erschienener Roman *Jeder stirbt für sich allein* wurde 2009 erstmals ins Englische übersetzt, was zur Wiederentdeckung des mehr oder weniger vergessenen Autors führte, und ist seitdem (in der ungekürzten Originalfassung) zum internationalen Bestseller geworden. Es handelt sich um das erste Buch eines nicht-emigrierten Schriftstellers über den innerdeutschen Widerstand gegen den Nationalsozialismus. Der Roman schildert den authentischen Fall eines deutschen Ehepaars, das sich unter Einsatz des Lebens im Dritten Reich gegen die Hitler-Diktatur zur Wehr setzte. Mit den Worten des italienischen Auschwitz-Überlebenden Primo Levi ist es "das beste Buch, das je über den deutschen Widerstand geschrieben wurde."

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## FORELÆSNINGER

### Bastarden, som kom ind fra kulden: krimiens verdenslitteratur

**Hold 1047:** 4 mandage kl. 18.15-20 (16/2, 9/3, 16/3, 23/3)

Ved mag.art. og cand.mag. Bo Tao Michaëlis

Krimien opstod som en ildeset bastard efter en affære i 1800-tallet mellem romantik og naturalisme. Mellem følelsernes forbrydelser og fornuftens metoder. Men stamtavlen og krimiens rødder går længere tilbage, både til det gamle Grækenland og de islandske sagaer. Og i dag, hvor den langt om længe er kommet ind i den anerkendte litteraturs bibliotek, ses dens aftryk i så forskellige forfatterskaber som Paul Auster og Haruki Murakami. Alt dette og meget mere handler disse fire forelæsninger om.

1. Hvordan det hele begyndte, fra Sofokles til Edgar Allan Poe
2. Sherlock Holmes og den store guldalder og lange sommer for den britiske whodunit
3. De hårdkogte og de franske. Dashiell Hammett, Raymond Chandler, Simenon og mange andre hårde drenge og piger
4. Nordic Noir og omegn. Den nordiske krimi fra Sjöwall & Wahlöö til Karin Fossum og Ian Rankin!

**Sted:** Dragør Bibliotek, Vestgrønningen 18-20, Dragør  
**Pris:** 400 kr.



### Kvinder i forvandling

**Hold 1048:** 3 tirsdage kl. 19.15-21 (5/5-19/5)

Ved cand.mag. Connie Bork

Kvinder kan være stærke – men også pressede, for umælende eller højtrøstede. Ikke mindst i en moderne verden, hvor dette med at være kvinde/feminist ikke længere kun handler om køn, men også race og hudfarve. I *Frit flet* leger de danske forfattere Naja Marie Aidt, Line Knutzon og Mette Moestrup med den moderne kvindelige identitet. I bogen tales drilende om 'pindsvinisme', altså en isme, der forholder sig defensivt. Det kvindelige bør snarere indgå i et frit flet af flere del-identiteter. En række forfattere skriver lige nu vigtige værker, som udforsker det feminine element i samspil med andre. I en global verden kan det blive nødvendigt at gabe over flere kulturer, og det kan især blive nødvendigt at flytte sig og gøre det både mentalt og socialt. Vi vil se, hvordan romanernes hovedpersoner flytter sig i tide eller omvendt bliver stående for længe på samme sted. Vi begynder med Siri Hustvedts meget morsomme *Den flammende verden*, fortsætter med Virginia Woolfs *Mrs. Dalloway* og slutter af med Zadie Smiths *NW*. Det er ikke en forudsætning at have læst bøgerne.

Forelæsningsrækken er et samarbejde mellem Gentofte Hovedbibliotek og Folkeuniversitetet.

**Sted:** Gentofte Hovedbibliotek, Ahlmanns Alle 6, Hellerup  
**Pris:** 300 kr.

### Eventyr, magi og fantasi i litteraturen

**Hold 1049:** 5 onsdage kl. 14.15-16 (6/5-3/6)

Ved mag.art. Frantz Leander Hansen

Når litteraturen bliver 'overnaturlig', sker det umulige, og vi fryder os over de rædsler, der udspiller sig. Mange af disse historier er blot blevet til for gysets skyld. Vi skal se på dem, der vender virkeligheden på hovedet for at erkende dens dybere lag. Der er især tre genrer i brug: Eventyret, den fantastiske fortælling og den magiske realisme.

Nikolaj Gogol var pioner inden for den fantastiske litteratur. H. C. Andersen boltrede sig i eventyr-genren, og i Daniel Kehlmanns roman *F* har vi magisk realisme i en ny udgave. Hvad med Selma Lagerlöfs *Hr. Arnes penge*? Er det eventyr, 'fantasy' eller magisk realisme? Og i Karen Blixens *Spøgelseshestene* har vi en metahistorie om at skabe kunst, hvori fundamentet er den barnlige – den fantasirige – forestillingsverden.

1. Nikolaj Gogol: *Næsen og Kappen* (findes bl.a. i *St. Petersburg noveller* 1836)
2. H. C. Andersen: *Hyrdinden og Skorstensfejeren*, *Sneglen og Rosenhækken* og *Loppen og Professorens*
3. Selma Lagerlöf: *Hr. Arnes penge* (1904)
4. Daniel Kehlmann: *F* (2013)
5. Karen Blixen: *Spøgelseshestene* (1951, selvstændig bog eller i *Karneval – og andre fortællinger*)

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

### Karen Blixens pagt med Thorkild Bjørnvig

**Hold 1050:** 3 torsdage kl. 17-18.45 (5/3, 12/3, 19/3)

Ved cand.mag. Jørgen Stormgaard

Når der er blevet skrevet eller fortalt om Karen Blixen (1885-1962)

og hendes berømte pagt (1950-54) med digteren Thorkild Bjørnvig (1918-2004), er sindene ofte blevet bragt i kog. På den ene side er der dem, der mener, at Karen Blixen var en frygtelig manipulator med kendskab til heksekunst, og at den unge Bjørnvig i denne sammenhæng tydeligvis var offer. På den anden side hævdes det, at han var så vag og fantasiløs, at han ikke kunne undgå at føle sig domineret, og at han i øvrigt ikke havde statur til at gøre sig gældende i samværet med Blixen.

Hvad skete der egentlig, og hvorfor fik pagten imellem de to venner katastrofale følger? Sandheden er ikke enkel, men når man læser de to digteres breve, Bjørnvigs bog *Pagten* (1974) og de fortællinger af Blixen, som hun skrev på baggrund af sit venskab med Bjørnvig, begynder der at tegne sig visse mønstre. Forelæserne tager udgangspunkt i min bog: *Blixen og Bjørnvig. Pagten der blev brudt*, der udkom i 2005 og genudgives i en ny og stærkt udvidet udgave i marts 2015.

**Sted:** Herlev bibliotek, Herlev Bygade 70, Herlev  
**Pris:** 300 kr.



### Autentiske øjebliksbilleder - i udvalgte værker af Herman Bang og Helle Helle

**Hold 1051:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (26/2-26/3)

*Ved ekstern lektor, mag.art. Kim Byvald, Københavns Universitet*

Impressionisme er en skrivemåde, som kræver stor læseforståelse. Frem for at optræde som beretter i fortællingen vælger den impressionistiske fortæller nemlig en helt anden formidlingsstrategi. Den impressionistiske fortæller viser kun sin fortælling frem for læseren i små autentiske øjebliksbilleder. Det bliver derfor læserens rolle at afkode den historie, som ligger skjult bag disse øjebliksbilleder. Det er således den underliggende historie, der binder fortællingen sammen til en helhed, som læseren kan forstå. Den impressionistiske fortæller har med andre ord en stor tro på, at læseren netop kan læse den tekst, som står mellem linjerne. Dette kursus sætter fokus på den impressionistiske formidlingsstrategi i udvalgte værker af Herman Bang og Helle Helle, som begge arbejder bevidst med at udfordre modtagerens læseforståelse. På kurset skal vi læse *Ved Vejen* (1886) og *Stuk* (1887) af Herman Bang. Af Helle Helle skal vi læse *Rester* (1996) og *Ned til hundene* (2008).

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

### RETORIK

*Studieleder: Ph.d.-stipendiat, cand. mag. Mette Bengtsson*

### GRUNDKURSER

#### Mundtlig retorik

**Hold 4033:** 10 mandage kl. 18.15-20 (2/3-18/5)

*Ved cand.mag. Kenneth Stormoen*

Mundtlig retorik handler om mere end bare at holde et godt

foredrag. Mundtlig retorik er en overbevisningslære, der tager udgangspunkt i troværdig, situationstilpasset argumentation. På kurset vil vi arbejde med den retoriske teori bag det at vinde tilhørernes tillid, og den hensigtsmæssige formidling, der indarbejder godt greb om de mundtlige virkemidler.

Kurset er funderet i den retoriske teori og argumentationslære, som formidles på en moderne måde med eksempler fra politik, erhvervs- og kulturlivet. Målet med undervisningen er, at kursisterne får en god fornemmelse for, hvilken tale der virker i den specifikke talersituation og hvorfor. Kursisterne kommer også selv til at prøve kræfter med de mundtlige virkemidler. Tekster udleveres på holdet.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### EMNEKURSER

#### Hvad husker du? Retorikkens hukommelseskunst og erindringens politiske retorik

**Hold 5109:** 10 torsdage kl. 18.15-20 (12/2-23/4)

*Ved cand.mag. Agnete Christiansen, Københavns Universitet og cand.mag. Mathias Møllebæk*

Hukommelsen er lageret for vores erfaringer og vores viden. Den er et grundlæggende vilkår for al menneskelig handling. Siden det antikke Grækenland har kunsten at huske været retorikkens domæne. Den antikke taler, der mestrede *ars memoria*, kunne ikke blot memorere flere timers tale uden problemer, han forstod også at bruge samfundets kollektive hukommelse til at argumentere med. I dag er den kollektive hukommelse et stridsfelt. Historien er ikke en stor, sammenhængende fortælling, men en strøm af retoriske udlægninger af fortiden. Erindringsbøger, personlige memorier og mindetaler er genfortællinger

af fortiden med forskellige synspunkter og argumenter. Men hvad går striden om fortiden ud på? Og hvad kan vi lære af antikkens hukommelseskunst? I jagten efter de svar skal vi pendulere mellem den antikke træning af hukommelsen og nutidens retoriske skildringer af fortiden.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Stemme og krop

**Hold 5110:** 10 fredage kl. 15.15-17 (6/2-17/4)

*Ved ekstern lektor, cand.mag. Thea Feveile Sejr Hansen, Københavns Universitet*

Hvad fortæller din stemme om dig? Faktisk en hel del. Gennem stemmen kan vi fx udtrykke mening, fortolkninger af en tekst, humør og personlighed. Stemmen afslører talerens intention, tanker og følelser. Derudover indeholder stemmen et æstetisk aspekt, der gør, at nogle studieværter og oplæsere virker mere behagelige og dragende end andre. Det er det, der gør, at man kan tale om trends eller mode inden for stemmebrug. På dette kursus ser vi nærmere på, hvad der fænger øret og øjet. Vi gennemgår, hvilken funktion bl.a. tryk, artikulation og tempo har haft tidligere og nu, samt hvordan stemmen påvirker vores forståelse af indholdet og vores opfattelse af taleren. Ud fra en teoretisk baggrund analyserer vi både kendtes og egne stemmer og kropssprog. Vi inddrager både nyhedsudsendelser, litterære oplæsninger, debatprogrammer og enetaler. Kurset behandler stemmen og kroppen som afgørende for talerens troværdighed og overbevisningsevne.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## FORELÆSNINGER

### De svarer ikke

**Hold 1052:** 5 tirsdage kl. 17.15-19 (17/3-21/4)

*Ved professor Christian Kock, Københavns Universitet*

Forelæsningsrækken handler om, hvorfor det ofte går galt, når politikere og andre debattører diskuterer med hinanden i offentligheden. De forplumrer eller forpasser gang på gang vigtige debatter, og medierne lader det ukritisk ske. Taberne er borgerne, der bliver hægtet af, fordi alt går op i spin – eller med forelæserens egne ord: blah, blær og blame-game. I første forelæsnung introduceres et normativt, retorisk blik på den politiske debat. De tre efterfølgende gange disseseres den politiske debats usikkerhed med afsæt i konkrete eksempler. Den sidste gang sættes indvandrerdebatten under lup, hvor begge fløje kritiseres for de tidligere gennemgåede usikkerheder.

1. Hvad er god politisk debat?
2. Omvendt lommetyveri, talfnider og talfusk
3. Lurvede motiver og stråmænd
4. Politikerne svarer ikke
5. Indvandrerdebatten som eksempel, hvorfor og hvad så?

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

## SPROGVIDENSKAB

*Studieleder: Lektor Kasper Boye, Københavns Universitet*

## GRUNDKURSER

### Retskrivning og udtale – eller hvordan siger man bogstaverne på dansk, og hvordan skriver man lydene?

**Hold 4034:** 5 torsdage kl. 15.15-17 (26/2-26/3)

*Ved cand.mag. Christian Becker-Christensen*

Dansk retskrivning har ry for at være kompliceret. Ifølge sitet

bogstavlyd.ku.dk har bogstavet 'i' mindst 10 forskellige udtaler i forskellige ord, fx bille, pille, brille, shine, mens i-lyden kan skrives på 17 forskellige måder, fx i bille, gear, jeep, baby. Ønsker om ændringer i retning af en mere forenklet og udtalenær retskrivning fremføres da også fra tid til anden fra forskelligt hold. Men der er trods alt mange regelmæssigheder i forholdet mellem skrift og udtale. Det er dem, dette kursus vil fokusere på. Vi skal se på, hvilke mønstre, der gælder for relationerne mellem bogstav og lyd, og hvordan forhold som tryk og grammatisk struktur har indflydelse på afkodningen. Vi vil endvidere komme ind på de grundlæggende principper for retskrivningen, retskrivningens historie og tendenser i normeringen af ordenes stavemåder. Der vil blive vejledt om de to lydskriftsystemer Dania og IPA, som i forskellige udformninger benyttes i ordbøger og leksika.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

## EMNEKURSER

### Sprogforandring og udtalesjusk

**Hold 5111:** 5 mandage kl. 15.15-17 (16/2-16/3)

*Ved ph.d. Ruben Schachtenhaufen, Københavns Universitet*

Hvorfor ændrer sproget sig altid til det værre? Mange oplever, at jo ældre man bliver, des dårligere bliver teenagerne og unge menneskers sprog. Radioværter og skuespillere mumler, trækker ord sammen, snupper endelser af, og det bliver vanskeligere at forstå, hvad der bliver sagt. Tidligere hed det 'hvad behager', som blev til 'hva' behar', og nu blot 'hva'. Tilsyneladende bevæger sproget sig kun i én retning, og det er mod afgrunden.

Sprogforskerne siger, at vi ikke skal være bekymrede, for sådan har det altid været, og det er en

helt naturlig udvikling. Men det er en ringe trøst, når man selv mærker, at sproget bliver mere og mere uforståeligt. Og hvordan kan man lade være med at bekymre sig, for når man bliver ved med at droppe ord og stavelser, så må vi da til sidst ende med det rene ingenting.

Tilsyneladende står vi med et paradoks: Ordene i ældre dansk var hverken flere eller længere, så selvom vi sjusker og mumler mere og mere, er der stadig lige så meget sprog at tage af, og sproget bliver ved med at være fuldt funktionsdygtigt. På kurset udforsker vi de sproglige udviklinger, der er i gang i moderne dansk. Vi afdækker de mekanismer, der gør, at sproget forfalder, og hvordan selvsamme mekanismer er med til at holde sproget levende og velfungerende.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 440 kr.

### Hvor kommer vores sprog fra?

**Hold 5112:** 10 torsdage kl. 9.15-11 (12/2-23/4)

*Ved eksternt lektor Thomas Olander, Københavns Universitet*

Howdan så dansk ud for 1000 år siden – og endnu tidligere? Er det nærmere beslægtet med kurdisk end med finsk? Og hvor kommer det egentlig fra?

Med udgangspunkt i de små forskelle mellem vores måder at tale dansk på vil vi arbejde os tilbage gennem det danske sprogs historie. Undervejs aflægger vi besøg hos Karen Blixen, vi hilser på vikingerne og deres runer, og når vi med Guldhornsindskriften ikke har flere skriftlige kilder til det danske sprog, tager vi andre midler i brug – sammenligning af nære og fjerne sproglige slægtninge. Gamle sprog som latin, græsk og sanskrit hjælper os nogle årtusinder længere tilbage i tiden, og vi stopper først, når vi ankommer til det sydlige Rusland for 6.000 år siden – dengang heste, hjul og uld var det nye sort.

På vejen kommer vi også til at kigge på, hvordan og hvorfor sprog udvikler sig i det hele taget, og hvorfor unge mennesker egentlig snakker så sjusket.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## MUSIK, FILM OG TEATER

### FILMVIDENSKAB

*Studieleder: Cand.mag. Susanne Fabricius*

### GRUNDKURSER

#### Filmens historie og æstetik

**Hold 4035:** 10 onsdage kl. 17.15-19 (4/2-15/4)

*Ved cand.mag. Susanne Fabricius*

Til trods for filmkunstens kompleksitet udviklede den sig ganske hurtigt. Den har fra begyndelsen haft stor indflydelse på de traditionelle kunstarter og har påvirket alle former for kommunikation, som er opstået senere. Kurset giver et fylldigt indblik i filmens historie fra dens gennembrud i 1895 til vore dages computergenererede film. De vigtigste perioder i filmhistorien, som tysk ekspresionisme, russisk formalisme, fransk poetisk realisme, italiensk neo-realisme, Hollywoods stjerne- og studiesystem, fransk nybølge, den moderne art-film, nyere indisk og kinesisk film, vil blive gennemgået med et blik på udviklingen i samfundet og i de andre kunst-

arter. En lang række filmtekniske og -æstetiske begreber vil blive gennemgået, og der vil blive vist klip af centrale værker af instruktører som Griffith, Eisenstein, Welles, Kurosawa, Kubrick, Satyajit Ray, Godard, Fellini, Ridley Scott og Zhang Yimou. Deltagerne bedes købe eller låne Mark Cousins: *Filmens historie* (2005).

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### EMNEKURSER

#### Fra Scarface til Scarlett: Hollywood i 1930'erne

**Hold 5113:** 10 torsdage kl. 15.15-17 (5/2-16/4)

**Hold 5114:** 10 torsdage kl. 17.15-19 (5/2-16/4)

*Ved cand.phil. Annette Wernblad*

1930'erne var et storslået årti for Hollywood. Den nyopfundne talefilm banede vejen for genrer som musicalen, gangsterfilmen og screwball-komedien. Den filmiske æstetik blev omdefinert totalt, og stumfilmens store ansigter måtte vige for talende, syngende og dansende stjerner. Mens depressionen rasede udenfor, og skyggen af en verdenskrig bredte sig over Europa, blev Drømmefabrikens rolle central, og 1930'ernes film fungerede dels som eskapisme, dels som metaforisk og allegorisk kommentar til den omkringliggende verden.

På dette kursus vil vi fokusere på denne energiske periode. Vi vil se på genrerne samt stjerner som Katharine Hepburn, Fred Astaire, James Stewart, Greta Garbo, Gary Cooper og Marx Brothers. Instruktører som Chaplin, Hawks, Cukor, Lubitsch og Capra vil blive gennemgået, og blandt de film, vi vil analysere, kan nævnes *Scarface*, *Moderne Tider*, *Snehvide* og *de syv små dværge*, *Han, hun og leoparden*, samt kronerne på værket: *Troldmanden fra Oz* og *Borte med blæsten*.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Brødrene Coen

**Hold 5115:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (10/2-21/4)

Ved cand.mag. Jan Mouritzen

De excentriske brødre Joel og Ethan Coen har specialiseret sig i at skabe postmoderne versioner af Hollywoods genrefilm, men fortalt i deres helt egen stil og form. På overfladen kan formen virke absurd og ironisk, men alligevel får Coen-brødrene indsneget en mængde filosofisk, litterært og eksistentielistisk tankegods mellem lagene.

Coen-brødrenes film trækker på kendte genrer som film noir, screwball-komedien, kriminal- og westernfilmen, men deres ambition er aldrig at lave film, der minder (for meget) om hinanden. Derfor foregår filmene over store dele af det nordamerikanske kontinent, fra Texas og Minnesota til Californien og New York. På kurset skal vi analysere og diskutere en række af Coen-brødrenes hovedværker, bl.a. *Fargo*, *O Brother, Where Art Thou?*, *True Grit*, *The Big Lebowski*, *No Country for Old Men* og *Barton Fink*.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Burt Lancaster

**Hold 5116:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (11/4-12/4)

Ved cand.mag. Jan Mouritzen

Burt Lancaster (1913-94) var en af efterkrigstidens største Hollywoodstjerner. Lancaster var oprindelig cirkusakrobat, og hans atletiske fysik blev markant udnyttet i hårdkogte film noirs som *Den, der hævner* (1946), i eventyrfilm som *Flammen og pilen* og i sørøverfilmen *Den knaldrøde pirat*. Frygten for at blive typecastet i heroiske roller, fik i 1948 Lancaster til at etablere sit eget produktionsselskab, og

han viste sit talents spændvidde i karakterprægede roller i *Herfra til evigheden* og *Magtens sødme* (1957). Lancaster producerede også det Oscarvindende, hverdagsrealistiske drama *Marty*.

For sin præstation som lægeprædikanten i *Elmer Gantry* fik Lancaster en Oscar, og han opnåede international anerkendelse som fyrsten i *Leoparden*. Han udfordrede sig selv (og sit image) ved at tage krævende roller i europæiske film som *1900*, *Atlantic City* og *Local Hero*. På kurset skal vi diskutere og analysere en række af Burt Lancasters store filmpræstationer. Der vil også blive vist uddrag fra et portrætprogram om legenden.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 616 kr.



## Filmens surrealistiske drømmere

**Hold 5117:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (7/3-8/3)

Ved cand.mag. Peter Skovfoged Laursen

Luis Buñuel og Salvador Dalís film *Den andalusiske hund* (1929) står med sine drømmende associationsrækker og provokerende billeder som et afgørende referencepunkt for den surrealistiske filmkunst.

Med afsæt i 1920'ernes surrealistiske kunstbevægelse og Buñuels film vil vi i kurset diskutere en håndfuld af filmhistoriens mest markante kunstnere, som har benyttet sig af surrealismens teknikker og billeddannelse. Chilenske Alejandro Jodorowskys

kulwestern *El Topo* og den frit fabulerende *The Holy Mountain* er overrumplende sansetrip, mens tjekkiske Jan Svankmajer i sine banebrydende animationsfilm lader hverdagens velkendte genstande gøre oprør mod den menneskelige fornuft. David Lynch har med sine labyrintiske drømmescenarier i *Blue Velvet* og *Mulholland Drive* dykket dybt ned i den amerikanske underbevidsthed, og i Skandinavien er især Roy Anderssons mesterlige tableau-film som fx *Sange fra anden sal* blevet forbundet med surrealismen.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 616 kr.

## Undervejs: Køreture på film

**Hold 5118:** 7 tirsdage kl. 15.15-17 (17/2-7/4)

Ved cand.mag. Sophie Engberg Sonne

Film er billeder i bevægelse. Så hvad er mere oplagt end at kaste et blik på de film, der gør selve bevægelsen til det essentielle? Kurset ser nærmere på en perlerække af film, der alle foregår næsten udelukkende i bevægelse hen over landjorden, fra Martin Scorseses *Taxi Driver* (1976) over Michael Manns mesterlige *Collateral* (2004) til Tom Hardys ensomme rejse i Steven Knights *Locke* (2013). Der er store forskelle filmene imellem, for bevægelsen kan være udtryk for flugt (som i Wes Andersons sorgmuntre *The Darjeeling Limited*), dødsdrift (som i danske Simon Stahos *Dag og Nat*) eller slet og ret geografisk nødvendighed, men den begrænsede location stiller altid skarpe krav til filmenes kompositioner. Og også mere eksistentielle spørgsmål melder sig: Hvordan formidles bevægelsen, og hvilken betydning har den? Og hvad opstår der i køreturens midlertidige, men rumligt intense 1:1-oplevelse, mens vi er undervejs?

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 616 kr.

**Venedig på film – dødsdrift, romantik og action****Hold 5119:** 7 tirsdage kl. 15.15-17 (10/2-24/3)*Ved cand.mag. Susanne Fabricius*

Venedig er et orgie af skønhed, men de konstante farer, der truer byen, og det flimrende vand i dens labyrintiske kanaler kan bringe den besøgende i en tilstand af forvirring og melankoli. Det har været inspiration for to af filmhistoriens hovedværker, Luchini Viscontis *Døden i Venedig* og Nicolas Roeg's *Rødt chok*. To af Shakespeares stykker udspiller sig i Venedig, *Othello*, filmatiseret af Orson Welles, og *Købmanden i*

*Venedig*, filmatiseret af Michael Radford (med Al Pacino). Byen har været skueplads for en række kærlighedsforviklinger blandt turister, især fra USA eller England, som i David Leans *Summertime* og Iain Softleys *Wings of the Dove*. James Bond har sin faste gang i Venedig, og i *Casino Royale* kulminerer den venetianske undergangsrædsel. Til trods for at flere af de store Venedig-film bygger på litterære forlæg, forekommer de yderst visuelle. Vi vil se klip fra de nævnte film – og flere til – og diskutere, hvad meget forskellige filmkunstnere kan få ud af Venedig.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 616 kr.**FORELÆSNINGER****Parløb – legendariske møder mellem instruktører og skuespillere****Hold 1053:** 5 mandage kl. 17.15-19 (23/2-23/3)*Ved cand.mag. Peter Skovfoged Laursen, cand.mag. Jan Mouritzen, cand.phil. Annette Wernblad, cand.mag. Susanne Fabricius og mag.art. Ulla Hjorth Nielsen*

Filmhistorien er fyldt med stormfulde samarbejder mellem instruktører og skuespillere. Men i særlige tilfælde har mødet ført til et længerevarende parløb, som har resulteret i nogle af filmkunstens ophøjede øjeblikke. Vi har valgt fem af de mest interessante. John Ford og John Wayne var et

udødeligt makkerpar og sammen satte de nye standarder for henholdsvis westernfilmens udtryk og legemliggørelsen af en ny type filmhelt. Toshiro Mifune gjorde sin entré i Akira Kurosawas film i 1948 og blev næsten hans alter ego i 16 film, hvoraf de fleste er blevet klassikere. Det begavede vanvid definerede det kunstneriske mødested imellem Werner Herzog og hans værste ven og kæreste fjende: Klaus Kinski. Også

Robert De Niro har i samarbejdet med Martin Scorsese været så tæt på instruktøren, at han ofte er blevet set som en slags alter ego i de film, de to har lavet sammen. John Cassavetes fandt i hustruen Gena Rowlands sin kunstneriske muse, der var villig til at følge ham ud til afgrundens kant.

1. John Ford og John Wayne (JM)
2. Akira Kurosawa og Toshiro Mifune (SF)
3. Werner Herzog og Klaus Kinski (UHN)
4. Martin Scorsese og Robert De Niro (AW)
5. John Cassavetes og Gena Rowlands (PSL)

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)**MUSIKVIDENSKAB****GRUNDKURSER****Lær 10 Jazzklassikere at kende****Hold 4037:** 10 mandage kl. 19.15-21 (2/2-20/4)*Ved musiklærer DKDM Morten Kargaard*

Kurset vil tage udgangspunkt i forskellige stilarter i jazzhistorien og belyse og analysere en komposition, der var skelsættende i en bestemt tidsperiode. Hvordan påvirkede netop dette nummer og denne komponist/musiker sin samtid? Hvilke omstændigheder ledte op til netop det specifikke kunstneriske udtryk, og hvordan satte musikken sit aftryk efterfølgende? Og hvorfor kan det stadig betegnes som en jazzklassiker.

Vi vil komme omkring navne som Louis Armstrong, Billie Holiday, Miles Davis, Wes Montgomery, Bill Evans, Wayne Shorter, Joe Zawinul og mange andre.

Kurset kan evt. afsluttes med en koncert på et af de københavnske jazzspillesteder.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## EMNEKURSER

### Rued Langgaard – skønhed og undergang!

**Hold 5120:** 4 tirsdage kl. 19.15-21 (17/2-10/3)

*Ved musikbibliotekar, seniorforsker Bendt Viinholt Nielsen, Det Kongelige Bibliotek, og musikhistoriker Preben Albrechtsen*

Komponisten Rued Langgaard havde en af de mest bemærkelsesværdige karrierer i dansk musik. Han var en enestående musikalsk begavelse, idealistisk – og excentrisk. Men han blev ikke anerkendt i samtiden og kom i konflikt med tidsånden og det etablerede danske musikliv. Hans tragiske skæbne og fascinerende 'anderledes' musik har skabt stadig større bevågenhed, også internationalt. Langgaard komponerede over 400 værker, der alle er samlet med BVN-numre i Bendt Viinholt Niensens store værkfortegnelse. Ud over komponistens biografi vil vi sætte fokus på nogle af hovedværkerne, bl.a. *Sfærernes Musik*, de væsentligste af de 16 symfonier, samt give et indblik i komponistens særegne musikalske univers, som samler sig om begreberne skønhed og undergang

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 352 kr.



### 10 klassikere du bør kende

**Hold 5121:** 10 onsdage kl. 17.15-19 (4/2-15/4)

*Ved cand.mus. Kasper Rofelt*

Dette kursus indeholder 10 klassikere, der er mesterværker inden for musiklitteraturen, og som har vist sig særdeles slidstærke og populære blandt publikum.

Vi koncentrerer os om disse værker for at finde ud af deres placering i forhold til samtiden og blandt de genrer, de repræsenterer, deres betydning for musikhistorien og ikke mindst årsagen til deres popularitet. Biografisk materiale om komponister bliver inddraget i relevant omfang. Forslag til videre lytning hører desuden med, så egne studier er mulige efter studiets afslutning.

1. Rimsky-Korsakov: Scheherazade
2. Grofé: Grand Canyon-suite
3. Bach: Fantasi og Fuga i g-mol, BWV 542
4. Mozart: Fantasi i c-mol for klaver, KV 475
5. Hummel: Klaverkoncert i h-mol
6. Brahms: Violinkoncert
7. Liszt: Ungarske rhapsodier
8. Strauss: Tod und Verklärung
9. Berg: 3 orkesterstykker
10. Tchaikovsky: Symfoni nr. 5

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Torsdagskoncerterne i DR Byens koncertsal

**Hold 5122:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (3/2-21/4 (ikke 7/4))

*Ved cand.mag. Palle Andkjær Olsen og musikhistoriker Preben Albrechtsen*

Torsdagskoncerterne i Koncertsalen i DR Byen er fyldt med prægtig musik. Der kommer berømte dirigenter og solister for, sammen med DR Symfoniorkestret, at opføre musik af et bredt udsnit af musikhistoriens komponister, kendte og mere ukendte, ældre og nyere.

På dette kursus vil vi gennemgå udvalgte værker fra hver uges torsdagskoncert om tirsdagen i samme uge, så man er godt rustet til et besøg i Koncertsalen eller en koncert hjemme i stuen ved radioen. Vi vil fortælle om komponisterne og deres placering i musikhistorien, men værkerne, selve musikken, vil naturligvis være i fokus.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### Moderne klassikere

**Hold 5123:** 6 mandage kl. 17.15-19 (9/2-16/3)

*Ved cand.mag. Palle Andkjær Olsen*

For 200 år siden – på Beethovens og Schuberts tid – opførte man udelukkende den i samtiden komponerede musik. Dette ændrede sig imidlertid drastisk i løbet af 1800- og 1900-tallet. Nu opføres den klassiske samtidsmusik yderst sjældent, og når det sker, da oftest kun drypvis i koncertprogrammer, der ellers primært indeholder ældre musik. Publikum har kun ringe chancer for at blive ordentlig bekendt med den nykomponerede musik. Ikke desto mindre er der i de sidste 60-70 år skabt en række værdifulde værker, moderne klassikere, som fortjener at blive kendt. Værker af komponister som Pierre Boulez, Witold Lutoslawski, György Ligeti, Kaija Saariaho, for blot at nævne nogle, der alle har modtaget såvel Sonningprisen, Polar musikprisen



som Grawemeyerprisen. Entusiaster og fagfolk er enige.

På dette kursus skal vi både gå i dybden med udvalgte moderne klassikere – bl.a. af ovennævnte komponister – og skaffe os et overblik over nogle af de væsentlige strømninger i den ny musik. Tillægsgevinsten er, at man også kommer til at høre de ældre klassikere med nye ører.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 528 kr.

### Fyraftensopera

**Hold 5124:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (19/2-19/3)

*Ved cand.mag. Susanne Keiding, cand.mag. Eva Maria Jensen og cand.mag. Christian Brendholdt*

Her i foråret har Operaen/Det Kgl. Teater igen store værker på programmet og Fyraftensopera giver en kvalificeret introduktion til disse forestillinger.

I anledning af 150-året for Carl Nielsens fødsel opføres begge hans operaer: *Maskerade* i et festligt gensyn med Kasper Holten's opsætning samt en spændende nyopsætning af hans første opera *Saul og David* med Johan Reuter i det store parti som Saul.

Desuden præsenteres Händels opera *Alcina* fra 1735, en eventyrlig barokopera iscenesat af Francisco Negrin, som før har gæstet Det Kgl. Teater (bl.a. med en morsom Julius Cæsar), og med Inger Dam-Jensen og Tuva Semmingsen i front. Mozart er repræsenteret med *Così fan tutte* (gæstespil fra Den Jyske Opera), og sidst men ikke mindst får vi *Siciliansk Vesper* af Verdi instrueret af norske Stefan Herheim, prisbelønnet for netop denne iscenesættelse.

Vi sætter fokus på operaernes komponist og musik, handling, iscenesættelse og sangere og giver med talrige eksempler fra cd og dvd et grundigt overblik over forårets operaforestillinger.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 440 kr.

## SOMMERKURSER

### Udviklingen i Verdis operaer

**Hold 5125:** man-fre kl. 10.15-14.45 (20/7-24/7)

*Ved cand.mag. Bjørn Steding-Jessen*

Over fem dage bliver der mulighed for at følge Verdis store udvikling som operakomponist gennem hans 55-årige virke: ændringerne i hans musikdramatiske stil, virkemidler, operaernes opbygning og deres handlingskarakterer m.m. Som det vil fremgå, er det ikke en lineær udvikling, fordi operaerne også afspejler skiftende aktuelle, lokale krav, herunder historisk/politiske omstændigheder med tilhørende censur – ofte til Verdis udtalte irritation og bitterhed. Som stor patriot var Verdi desuden en central skikkelse i processen for Italiens samling i 1860, hvilket afspejler sig i nogle af operaernes handlinger. De fleste af hans operaer blev fornemme succeser, men blandt de store sejre var der bitre kunstneriske og personlige nederlag, foruden familiære tragedier, som han aldrig kom sig over.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 1.056 kr. (rabatpris 956 kr.)

## TEATERVIDENSKAB

*Studieleder: Dramaturg, cand.phil. Birgitte Hesselaa*

## EMNEKURSER

### Moderne teater live

**Hold 5126:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (10/2-21/4)

*Ved cand.mag. Birgitte Dam*

Tag en tur med ud på store og små scener og oplev levende teater. Som tilskuer er udfordringen måske først og fremmest at turde slippe og åbne for sanserne. Ikke desto mindre stiger udbyttet med fortroligheden med det moderne

teaters form og virkemidler. Første gang giver en introduktion, og herefter er kurset bygget op omkring fire konkrete forestillinger. Hver forestilling bliver introduceret, analyseret og perspektiveret. Vi fokuserer på typiske tendenser i samtidens teater med hensyn til indhold, dramaturgi, scene og spil. Ved hjælp af video og filmet teater inddrager vi andre værker, nyere teaterhistorie og visuelle medier. Forestillingerne, som deltagerne selv ser, er:

1. *Ungdom*. République. Koncept og iscenesættelse: Tue Biering og Jeppe Kristensen (Fix & Foxy). Med: 64 unge i alderen 16-19 år. Behandles 24/2
2. *Det der er*. Husets Teater. Tekst: Peter Asmussen. Instruktion: Simon Staho. Med: Karen-Lise Mynster. Behandles 10/3.
3. *Det mørke net*. DKT, Skuespilhuset, Det røde rum. Tekst: Anna Bro. Iscenesættelse: Rune David Grue. Scenografi: Edward Lloyd Pierce. Behandles 24/3.
4. *Heksejagt*. DKT, Skuespilhuset Store scene. Tekst: Arthur Miller. Iscenesættelse: Roger Vontobel. Scenografi: Palle Steen Christensen. Behandles 7/4.

En materialesamling kan købes på holdet. Se også Birgitte Dam: *Teater live, nye tendenser 1990-2011*.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Historien om dansk teater: Et møde på stedet med dansk teaters kulturarv

**Hold 5127:** 10 tirsdage kl. 13.15-15 (17/2-28/4)

*Ved cand.mag. Rikke Saaby Johansen*

Teaterhistorien er ikke kun noget, man kan opleve gennem læsning, men også gennem mødet med de særlige kulturhistoriske steder, der er knyttet til dansk teaters historie. Det er en spændende historie, som gemmer sig rundt omkring på museer og arkiver: breve, kostumer, plakater, por-

trætter, tegninger til arkitektur, scenografi og kostumer, manuskripter, scenemesterprotokoller osv. Kurset introducerer til dansk teaterhistorie fra begyndelsen af 1700-tallet til 1950. Vi besøger fem kulturhistoriske steder med central betydning: Christianskirken, Bakkehusmuseet, Teatermuseet i Hofteatret, Det Kongelige Bibliotek og Revymuseet. Her får vi lov til at kigge bag kulisserne og får fremvist originalt kildemateriale. På Teatermuseet ser vi fx nogle af Kjeld Abells, Helge Refns og Svend Johansens kostume- og scenografitegninger, samtidig med at vi studerer de faste udstillinger. Deltagerne betaler entré på de tre museer.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## NATUR OG UNIVERS

### ASTRONOMI

*Studieleder: Professor mso,  
lektor Johan U. Fynbo*

### GRUNDKURSER

#### Astronomiske grundbegreber

**Hold 4038:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (10/2-21/4)

*Ved tidl. leder af Tycho Brahe Planetarium Bjørn Franck Jørgensen*

Kurset sætter vores astronomiske verdensbillede i perspektiv – både i tid og rum. Astronomi har gennem de sidste 8000 år skabt grundlag for geografisk orientering og udvikling af kalendere. Når vi som 'passagerer' på en roterende klode i kredsløb om solen forsøger at få et indtryk af fx solsystemets indretning, udfordres vores intellekt. Men videnskaben har gennem de seneste 2000 år givet os en ide om, hvorledes vores nære rum er indrettet, dets opståen og udvikling. Ud over planeters, asteroiders og kome-

ters bevægelser i rummet ser vi på de astronomiske objekters opståen og udvikling, og hvordan vi observerer dem. Hvordan og hvornår opstår formørkelser, og kan man risikofrit observere disse spændende fænomener? Hvilke instrumenter bør man anvende til observation af de mange forskellige fænomener og objekter?

**Sted:** Nørre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



### EMNEKURSER

#### Universets tidligste udvikling

**Hold 5128:** 10 torsdage kl. 17.15-19 (19/2-30/4)

*Ved BA Arne Damm*

De seneste års forbedrede observationsmuligheder har givet en række målinger af Universet, da det var ganske ungt. Målingerne er – som vi skal se – i overensstemmelse med et Univers, der udvider sig løbende; den såkaldte Big Bang-model. I kurset ser vi på de nyeste observationer, og hvad de direkte kan fortælle os om det tidlige Univers. Vi vil både beskrive dannelsen af de første grundstoffer og de første store strukturer. Samtidig ser vi, hvordan observationer løbende har betydet store ændringer af Big Bang-modellen. Det viser sig,

at vi er nødt til at indføre både såkaldt mørkt stof og mørk energi i modellen, for at den skal passe med målingerne. Vi vil prøve så vidt muligt at forstå disse ret teoretiske begreber. Kurset kræver ikke specielle forudsætninger.

**Sted:** Nørre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### FORELÆSNINGER

#### Supernovaer, mørkt stof og mørk energi

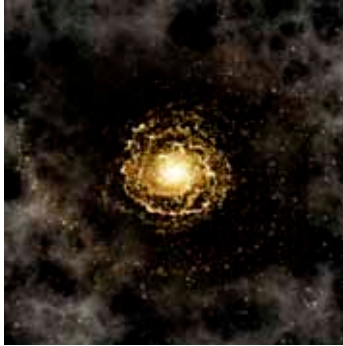
**Hold 1055:** 5 tirsdage kl. 19.15-21 (17/2-24/3 (ikke 3/3))

*Ved astrofysiker, cand.scient.  
Henry Nørgaard*

Supernovaer er slutproduktet af tunge stjerners udviklingsforløb, hvor enorme energimængder udløses, og nye grundstoffer dannes, alt imens en tilsyneladende ny stjerne kommer til syne på himlen. Historisk har opdagelsen af supernovaer ført til drastiske ændringer i opfattelsen af verdensbilledet. Og det har længe været klart, at supernovaer i kraft af deres rolle i det kosmiske stofskifte danner grundlaget for livets opståen. I de seneste år har observationer af en særlig type supernovaer ført til opfattelsen af, at universets udvidelse foregår med stigende hastighed. Det betyder tilsyneladende, at Universet ikke blot indeholder usynligt, såkaldt mørkt stof, men også en ukendt form for mørk energi.

1. Historiske supernovaer og stjerners livsforløb
2. Grundstofproduktion og muligheder for liv
3. Neutrinoer, neutronstjerner og sorte huller
4. Mørkt stof på mange niveauer
5. Supernovaer af Type I, universets accelererende udvidelse og den mørke energi

**Sted:** Hvidovre Hovedbibliotek, Hvidovrevej 280, Hvidovre  
**Pris:** 500 kr.



## Universets naturkræfter

**Hold 1056:** 5 mandage kl. 19.15-21 (26/1, 23/2, 16/3, 13/4, 4/5)

Ved professor Niels Obers, Københavns Universitet, lektor Mads Toudal Frandsen, Syddansk Universitet, professor Steen Hannestad, Aarhus Universitet, professor Ulrik Uggerhøj, Aarhus Universitet og cand.scient., ph.d., Ole Eggers Bjælde

Når planeter bevæger sig, stjerner lyser, galakser støder sammen, kvasarer udsender intens stråling og gravitationsbølger bevæger sig igennem Universet, skyldes det de fire naturkræfter, som hersker i Universet. De fire er den elektromagnetiske kraft, den svage kernekraft, den stærke kernekraft samt tyngdekraften, og tilsammen er de ansvarlige for alle fysiske vekselvirkninger, som finder sted i Universet helt fra processer, som holder bittesmå kvarker sammen i atomkerner til processer, hvor gigantiske galaksehobe støder sammen.

I forelæsningsrækken sætter vi fokus på de fire naturkræfter og deres betydning for Universet. Fem forskere fra danske universiteter fortæller om de nyeste opdagelser, som involverer de fire naturkræfter. Fire forelæsninger handler om hver af de fire naturkræfter, mens det femte foredrag stiller spørgsmålet: Kan der være en femte naturkraft?

1. Den elektromagnetiske kraft (UU)

2. Den svage kernekraft (SH)
3. Den stærke kernekraft (MTF)
4. Er der flere naturkræfter? (OEB)
5. Tyngdekraften (NO)

Forelæsningsrækken udbydes i samarbejde med Astronomisk Selskab.

**Sted:** Nørre Campus

**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

## FYSIK

*Studieleder: Lektor, ph.d. Anders Peter Andersen*

## EMNEKURSER

### Klimaforskning i Arktis

**Hold 5129:** 5 onsdage kl. 17.15-19 (25/2-25/3)

Ved ph.d.-stipendiat, cand.scient. Anne-Katrine Faber, Niels Bohr Institutet, ph.d. Helle Astrid Kjær, Niels Bohr Institutet, cand.scient. Charlotte Ditlevsen, Niels Bohr Institutet, ph.d.-stipendiat, cand.scient. Jonas Blüthgen Sølvsteen, Niels Bohr Institutet, ph.d.-stipendiat, cand.scient. Rasmus Anker Pedersen, Niels Bohr Institutet, og cand.scient. Trine Schmidt Jensen

Gletsjere, der smelter, temperaturer, der stiger, og havis, der forsvinder. Klimaforandringerne i Arktis er på alles læber. Men hvad ved vi egentlig om klimaet i Arktis og globalt set? I denne forelæsningsrække stilles der skarpt på klimaforskningen i polare egne. Med udgangspunkt i den nyeste forskning vil en gruppe af polarforskere fra Niels Bohr Institutet fortælle, hvordan iskerner, gletsjere, havet, vulkaner og vejsystemer kan bruges til at lære mere om klimasystemet. Vi skal beskæftige os med iskerner, og med hvordan isen gemmer på information om hele det globale klima. Vi skal høre om havstrømme og havis samt deres essentielle betydning for klimaet. Forstå hvordan indlandsisen og gletsjere

hele tiden bevæger sig og hvordan vanddampsmålinger kan fortælle om atmosfærens strømninger. Alt sammen krydret med fortællinger fra forskningsekspeditioner til Grønland, Svalbard og Nordpolen.

1. Iskerner og det globale klima (HAK)
2. Fortidens vulkanisme og iskerner (CD)
3. Havets rolle i klimasystemet (JBS)
4. Den arktiske havis (RAP)
5. Gletschere på Grønland (TSJ)/ Atmosfærens strømninger (AKF)

**Sted:** Nørre Campus

**Pris:** 440 kr.

### Relativitetsteori

**Hold 5130:** 5 mandage kl. 17.15-19 (16/2-16/3)

Ved lektor, ph.d. Mogens Dam, Niels Bohr Institutet

Relativitetsteorien udgør sammen med kvantemekanikken de to grundpiller i den moderne beskrivelse af den fysiske verden. Udviklingen af relativitetsteorien omkring forrige århundredeskifte medførte en ny og revolutionerende opfattelse af begreberne tid og rum. Denne opfattelse er i dag bestemmende for vores forståelse af Universet. Hele den specielle relativitetsteori følger, som demonstreret af Einstein, af én eneste antagelse: At alle fysiske lovmæssigheder har samme form for enhver iagttagelse i jævn bevægelse. Vi følger Einstein i den fascinerende udvikling af denne teori, og ser dernæst på berømte 'paradokser' og på moderne anvendelser. Kurset vil også berøre den almene relativitetsteori, som udgør den moderne beskrivelse af tyngdekraften, og som dermed er afgørende for vores beskrivelse af universet på kosmiske skalaer.

**Sted:** Auditorium A, Niels Bohr Institutet, Blegdamsvej 17, København Ø.

**Pris:** 440 kr.

## FORELÆSNINGER

### News from the Technical University of Denmark

**Hold 1057:** 5 Tuesdays 17.15-19 (17/3-21/4)

By postdoc, ph.d. Jonas Schou Neergaard-Nielsen, DTU Physics, professor, ph.d. Søren Molin, DTU, Department of Systems Biology, assistant professor, ph.d. Kaare Hartvig Jensen, DTU Physics, associate professor, Ph.D. Poul G. Hjorth, DTU Compute, and professor, ph.d. John Leif Jørgensen, DTU Space. Coordinator: Associate professor, ph.d. Anders Andersen, DTU Physics

Research at the Technical University of Denmark (DTU) focuses on the technical and the natural sciences and addresses many

fascinating questions and topics. This lecture series will be given by five scientists from DTU and present a variety of research topics. The purpose will be to give a glimpse of the questions, ideas, and approaches that right now are at the scientific forefront. The lectures will be given in English.

1. Taming photons: Quantum information technology with light (JSNN)
2. Chronic infections in humans – new steps towards better treatment (SM)
3. Sap flow and sugar transport in plants (KHJ)
4. Mathematical study groups with industry (PGH)
5. Colonizing the Moon! Why – How – When? (JLJ)

**Sted:** DTU, the Technical University of Denmark, Kgs. Lyngby  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)



## GEOLOGI

Studieleder: *Cand.scient.* Klaus Fynbo Hansen

## GRUNDKURSER

### Processer og materialer: Bjergarter, mineraler – deres dannelse og udbredelse

**Hold 4039:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (10/2-28/4 (ikke 17/3))

Ved lector, *cand.scient.* Jan Thygesen

Kurset er en introduktion til almen geologi for enhver med

interesse for de geologiske processer og materialer på jorden. Der indledes med en gennemgang af jordens opbygning. Derefter arbejdes der i praksis med identifikation og beskrivelse af geologiske materialer (bjergarter og mineraler) i håndstykker. Dette fører frem til en bestemmelse og placering af de tre overordnede bjergartstyper – sedimentære, magmatiske og metamorfe – i den pladetektoniske model og i det geologiske kredsløb. Der lægges vægt på at belyse de processer, der fører frem til dannelsen af de tre overordnede bjergartstyper. Specielt vil vi forsøge at undersøge de sedimentære bjergarter ud fra en række klimaindikatorer, der kan understrege de klimavariationer, jorden har været udsat for gennem tiden. Der vil også blive lagt vægt på ledeblokke transporteret hertil med isen fra Skandinavien og Baltikum. Deltaernes bedes låne eller købe: Erik Schou Jensen: *Sten i farver* og Per

Smed: *Sten i det danske landskab* (seneste udgaver).

**Sted:** Nørre Campus  
**Pris:** 880 kr.

## EMNEKURSER

### Grundfjeldet i Skandinavien

**Hold 5131:** 10 mandage kl. 19.15-21 (9/2-27/4)

Ved *cand.scient.* Klaus Fynbo Hansen

Kurset gennemgår den geologiske udvikling i det prækambriske grundfjeldsskjold i Skandinavien. Skjoldet blev dannet ved flere bjergkædefoldninger og udgør nu store dele af de blottede bjergarter i Norge, Sverige, Finland og på Bornholm. Vi kigger på dannelsesprocesserne og forsøger at sætte dem ind i en pladetektonisk sammenhæng. Følgende hoveddiscipliner indgår i kurset: Regional geologi, tektonik med eksempler,

dannelse af malme og mineraler, dannelse af specielle granitter og gnejsser, samt strukturel geologi med eksempler fra felten. Gennemgangen er bygget op som en kombination af forelæsninger og øvelser, herunder bjergarts- og mineralbestemmelser. Der indledes med en kort gennemgang af geologiske grunddiscipliner inden for grundfjeldsgeologi. Herefter arbejdes der med identifikation og beskrivelse af geologiske materialer samt afslutningsvis et samlet overblik over det skandinaviske grundfjeldsskjold. Undervisningen kan ledsages af en ekskursion til sydsvenske lokaliteter, efter nærmere aftale med holdet. Transport i private biler. Udgifter afholdes af deltagerne.

**Sted:** Nørre Campus  
**Pris:** 880 kr.

## Østjyllands geologi

**Hold 5132:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (25/4-26/4)

*Ved seniorforsker, museumsinspektør Palle Gravesen*

I det østlige Jylland mellem Flensborg Fjord og Limfjorden findes en lang række geologiske lokaliteter, istids- og nutidslandskaber, som tilsammen fortæller om vigtige sider af Danmarks geologi. Prækvartæret omfatter skrivetridet fra Kridttidens seneste del i det østlige Himmerland samt store dele af det danske Tertiær (Palæogen og Neogen) spændende fra Danien'et fra starten af Paleocæn på Djursland, Randerseggen og i Himmerland og op til Miocæn, lokalt endda Pliocæn. Nogle af disse lag har længe været kendt som fossilrige, fx Danien'et og det oligocæne glimmerler, mens andre som fx Lillebælt Leret indtil for nylig har været regnet for at være ret fossilfattige, men som følge af de senere årtiers indsamlinger har de vist sig at rumme varierede faunaer af såvel invertebrater som vertebrater. Istidslagene omfatter lag fra flere istider og mellemistider, som det

bl.a. er smukt dokumenteret på Djursland, i Trelde Næs-området og i Sønderjylland. Hertil kommer imponerende istidslandskaber fra slutningen af sidste istid, Weichsel, hvor fx Mols Bjerge hører til de smukkeste i Nordeuropa og derfor med rette er blevet udlagt som en af Danmarks første nationalparker.

**Sted:** Nørre Campus  
**Pris:** 616 kr.

## SOMMERKURSER

### Geologi og landskaber på Djursland og Mols (ekskursion)

**Hold 1058:** ekskursion man-fre kl. 10.15-17 ((22/6-26/6)+ intromøde 29/4 kl. 17.15-19.30)

*Ved seniorforsker, museumsinspektør Palle Gravesen*

Kurset tager deltagerne med til nogle af de mest spændende geologiske lokaliteter og landskaber på Djursland og Mols.

Djursland og Mols er et af de vigtigste geologiske områder i Danmark. Undergrundens lag omfatter fx fossilrige kalklag fra Danien (tidlig Paleocæn), der kan studeres på Grenå-egnen (i bl.a. Karlby-Sangstrup klinter, på

Fornæs og i Hammelev Kalkgrav). Andre lag fra Paleocæn findes fx i klinten ved Rugaard Sønderkov, og lag fra tidligste Eocæn ved Ørby på Helgenæs. Endelig findes det ligeledes eocæne Lillebælt Ler bl.a. på Mols. Istidslagene omfatter lag fra flere istider. I slutningen af den sidste istid, Weichsel, dannedes smukke og instruktive istidslandskaber, fx Tirstrup Hedeslette på Djursland og ikke mindst de imponerende israndslandskaber i Mols Bjerge, som nu og med rette udgør kernen i en af Danmarks første nationalparker.

Transport foregår i private biler og med overnatning på vandrerhjem. Alle transport-, overnatnings-, mad- og entré-udgifter betales separat af deltagerne. På introduktionsmødet gennemgås og aftales alle praktiske sider af ekskursionen. Det er en nødvendig forudsætning for at kunne deltage i ekskursionen, at alle ekskursionsdeltagere møder op og deltager i dette intromøde.

Bindende tilmelding senest tirsdag 12.05. kl. 12.00. Efter denne dato tilbagebetales indbetalt kursusafgift ikke.

**Sted:** Introduktionsmøde på Nørre Campus, dvs. Geologisk Institut, Øster Voldgade 10  
**Pris:** 1.700 kr.



## ZOOLOGI

### Den Blå Planet

**Hold 1059:** 1 tirsdag 17.30-19.30 (24/2)

**Hold 1060:** 1 torsdag 17.30-19.30 (23/4)  
17.30-18.15: Forelæsning i auditoriet  
18.15-19.30: Rundvisning i 4 grupper

*Ved kommerciel direktør Mette Broksø Thygesen, Den Blå Planet*

Den Blå Planet er Nordeuropas mest moderne og spektakulære akvarium. På Øresundskysten ligger akvariet og glimter i solen som et fossil fra fremtiden. Udstillingen alene fylder 5000 km<sup>2</sup> – men bag akvarierne har karantænebassiner, teknikgange, foderbroer og gigantiske filteranlæg samme dimensioner, og det almindelige besøg afslører således kun halvdelen af Den Blå Planets sunkne skatte.

Efter en forelæsning om akvariets arbejde er der rundvisning bag akvarieruden, nede i kælderens og rundt i akvariets bedst gemte afkroge. En guide vil vise rundt i den labyrintiske vandverden og præsentere jer for alle de dyr, der grundet forskning eller pladsmangel, nyder en tilbagetrukket tilværelse i akvariets skjulte haller.

**Sted:** Den Blå Planet, Jacob Fortlingsvej 1, Kastrup

**Pris:** 300 kr.



### Zoologisk Have bag kulisserne

**Hold 1061:** 4 tirsdage kl. 18-20 (17/2-17/3 (ikke 24/2))

*Ved kursusmedarbejder Mikkel Georg Schultz, kursusansvarlig Susanne Bang, zoolog Mikkel Stelvig, dyrlæge, adjungeret professor Mads Frost Bertelsen, chefdyrlæge Carsten Grøndahl, dyrepasser, træningskoordinator Annette Pedersen og zoolog, berigelseskoordinator, Katrine Friholm*

Zoologisk Have er en af Europas ældste og husede i tidernes morgen i 1859 kun en beskedent dyresamling bestående af ræve, ugler, ørne, en sæl og andre nordiske dyr. Men hvad bruges Zoo til i dag og hvordan adskiller den sig ellers fra Zoologisk Have anno 1859? I løbet af fire forelæsninger dykker vi ned i nogle af Zoos vigtigste opgaver. Vi skal bl.a. se på Zoos arbejde på naturbevarelsesfronten og forskning samt Zoos håndtering af avl hos dyrene og dyrevelfærd. Vi skal også se på Zoos berigelsesarbejde, der skal fremme dyrenes naturlige adfærd, og blandt andet er med til at danne baggrund for, hvordan Zoo planlægger de nye anlæg.

1. Fra menageri til moderne Zoo: En 155-års jubilar med fremtidsvisioner (MGS + SB)
2. Træning og berigelse: Naturlig adfærd i første række (AP + KF)
3. Sex og forplantning i dyrenes verden – ikke for sarte sjæle (SB + CG)
4. Naturbevarelse og forskning: Et globalt perspektiv (MS + MFB)

**Sted:** Zoologisk Have, Roskildevej 32, Frederiksberg

**Pris:** 550 kr.



## SAMFUND

### ANTROPOLOGI

*Studieleder: Lektor, Vibeke Steffen, Københavns Universitet*

### GRUNDKURSER

#### Kulturel mangfoldighed

**Hold 4040:** 10 onsdage kl. 17.15-19 (11/2-22/4)

*Ved mag.scient. Ulla Ebbe-Pedersen, Nationalmuseet*

Antropologien beskæftiger sig med evigt aktuelle emner: samfund, kultur og kulturvariationer. Faget har i dag langt videre perspektiv end tidligere, idet opfattelsen af fagets virkefelt og anvendelighed er stærkt udvidet til fx i stigende grad at omfatte studier inden for den vestlige kultur. Fagets målsætning er dog fortsat at nå frem til en forståelse af menneskets grundlæggende livsvilkår ved hjælp af nærstudier af kulturudtryk i deres rige mangfoldighed. I kurset præsenteres samspillet mellem det lokale og det globale, og der lægges vægt på at introducere faget som en feltarbejdsvidenskab. Feltarbejdet ses som antropologiens omdrejningspunkt og som den særlige metode, der adskiller antropologien fra nærtbeslægtede fag. Der vil blive givet eksempler på, hvordan antropologen under feltarbejdet lærer at observere, at leve sig ind i andre virkeligheder,

at forstå komplekse sammenhænge, og at anvende et helhedssyn, der bidrager til kreativ nytænkning.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### EMNEKURSER

#### Fra hverdagsliv til Wall Street: Økonomi som kulturelt fænomen

**Hold 5133:** 5 tirsdage kl. 15.15-17 (3/2-3/3)

*Ved cand.mag. Pernille Gøtz, Københavns Universitet*

Vi lever i en tid, hvor økonomiske eksperter sætter dagsordenen for morgendagens politiske og økonomiske udvikling, hvor private banker styrer pengeskabets og pensionselskaber råder over flere ressourcer til investering end stater. Økonomiske forhold er ofte genstand for modsatrettede diskussioner og holdninger, og som 'almindeligt menneske' uden særlig viden om økonomi kan det virke uoverskueligt at hitte rede i nutidens økonomiske situation. Hvem har ret, hvor skal vi hen, og hvordan forhindrer vi en ny finansiel krise? På emnekurset tager vi økonomien og finansverdenen ned fra piedestalen som absolutte vidensformer, og anskuer feltet ud fra sociale og kulturelle perspektiver. Vi vil tale om, hvordan din hverdagsøkonomi, global økonomi og pengestrømme hæn-

ger sammen, og se på, hvordan forskellige sociale bevægelser kan anskues som reaktioner på et økonomisk system, der ikke formår at imødekomme udfordringer som klimakrisen og voksende ulighed.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 440 kr.

### FORELÆSNINGER

#### Mennesket og de store dyrearter: Jagt og ritualer i verdens nordlige kulturer

**Hold 1062:** 7 torsdage kl. 17.15-19 (5/3-23/4)

*Ved ph.d. Ulla Odgaard, Nationalmuseet, cand.mag. Marie Lenander Petersen og mag.scient. Ulla Ebbe-Pedersen, Nationalmuseet*

De store dyrearter, fx bjørne, ulve, bisoner, rener og hvaler har altid fascineret mennesket og har haft markant betydning op gennem tiden, både på nytteplanet som jagt dyr, og på det symbolske plan, i de religiøse forestillinger, i opfattelsen af universet og i kunstudtryk. Selv i dag, hvor de store dyrearter kun i få kulturer spiller en afgørende rolle som fødegrundlag, er den symbolske betydning i forbavsende grad intakt. Kurset præsenterer sider af denne verden, hvor forbindelsen mellem dyreart og menneske er tydelig både i fortiden og i nutiden, fx hos inuit, de nordamerikanske indianere og hos ainu i Japan.

1. Dyrene og ritualerne (UEP)
2. Bisonens univers – nordamerikanske indianeres soldans (UEP)
3. Ørnens og bjørnens betydning for indianerne (UEP)
4. Rensdyrjagt i Grønland – jagt-ret, jagtstrategi i fortid og nutid (UO)
5. Bjørnen – 'menneskets broder' – bjørnejagt og bjørnekult hos inuit, ainu, sibiriske og europæiske folk (UO)
6. 100 tons kulturarv: Traditionel og kommerciel hvalfangst (MLP)



7. Moderne forestillinger om dyrearternes rolle hos nord-amerikanske indianere og i den moderne vestlige verden (UEP)

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 700 kr. (rabatpris 650 kr.)

## JURA

*Studieleder: Lektor, cand.jur., ph.d. Annette Kronborg, Københavns Universitet*

## GRUNDKURSER

### International ret

**Hold 4041:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (10/2-21/4)

*Ved ekstern lektor, cand.jur. Niels Mikkelsen, Københavns Universitet*

Dette grundkursus giver en indledning til folkeretten. Er folkeret overhovedet en ret? Hvad er suveræniteten?

Hvem er de internationale lovgivere? Hvorledes håndhæves folkeretten?

Følgerne af folkeretsbrud kan fastlægges af Den internationale Domstol i Haag, ved voldgifter og ved regionale internationale domstole. Folkeretten gør det muligt for staterne at interagere i det internationale samfund og opstiller rammer, der er nødvendige for, at staterne ikke rager uklar med hinanden. Staternes jurisdiktion og suverænitet gennemgås med vægten lagt på territoriet, befolkningen og fremmedretten. Her drøftes også statsrepræsentanternes immunitet og diplomaters stilling samt internationale organisationers status i værtslandene.

Staternes forhold aftales i traktater. Den internationale beskyttelse af menneskerettighederne og de internationale organisationers opgaver fastlægges også i traktater. Magtanvendelse er forbudt mellem FN's medlemsstater – med enkelte vigtige undtagelser.

Endeligt ser vi på den humanitære folkeret (regler, som binder krigsførende lande og deres solda-

ter), den internationale strafferet og den for Kongeriget Danmark særligt vigtige havret.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## EMNEKURSER

### Person-, familie- og arveret

**Hold 5134:** 10 torsdage kl. 17.15-19 (12/2-23/4)

*Ved lektor, ph.d. Annette Kronborg, Københavns Universitet*

På kurset gives en indføring i person-, familie- og arveret med fokus på lovgivning og Højesterets praksis. Retstilstanden sættes ind i sin historiske sammenhæng siden de nordiske reformer fra begyndelsen af det 20. århundrede. Politisk har udfordringen efter 1970 været at regulere de moderne familieformer og respektere den enkeltes frihed uden at opgive den traditionelle ægteskabsret. Central lovgivning er værgemålsloven, ægteskabslovene, forældreansvarsloven og arveloven. Vi undersøger, hvorledes ægteskab retligt set både er et aftaleforhold mellem ægtefæller og et samfundsmæssigt statusforhold. Den gældende formueordning og formuefællesskab er til revision i en aktuel fagbetænkning, som vi tager op til diskussion. Aktuelle emner gennemgås, såsom nødvielser, fuldmagter mellem ægtefæller og retsforholdet mellem barnets forældre.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Islamisk ret

**Hold 5135:** 10 mandage kl. 17.15-19 (2/2-20/4)

*Ved cand.mag. Imran Munir*

Ud over at være den mest udbredte religiøse ret i verden omfatter islamisk ret (Shari'ah) også en aldeles mangfoldig og dynamisk juridisk tradition. Fra at omfatte en relativt lille mængde af juridiske bestemmelser i 600-tallet blev islamisk ret et omfattende og komplekst juridisk korpus med flere varierende juridiske metoder allerede i 800-tallet. Siden da er både mængden af fortolknin-ger og juridiske metoder blevet forøget igennem tiden. På mange måder adskiller islamisk ret sig markant fra ret i den moderne sekulære forstand, men der er også væsentlige og interessante fællestræk mellem de to juridiske traditioner. Især emner som islamisk ægteskabsret, skilsmisseret samt arveret har stor samfundsmæssig interesse og relevans i dag, eftersom at de praktiseres privat af vestlige muslimer i vidt omfang, parallelt med de vestlige landes sekulære ret, ofte uden at være modstridende.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### Socialret

**Hold 5136:** 10 onsdage kl. 17.15-19 (4/2-15/4)

*Ved cand.jur., ph.d. Jannie Dyring*

Få en indføring i de socialretlige regler i bred forstand; dels de regler, der gælder for samspillet mellem kommuner, regioner samt stat og samarbejdet med de private virksomheder, og dels de regler, som regulerer de offentlige myndigheders forpligtigelser inden for forsørgelse og beskæftigelse, børne- og familieområdet samt ældre- og handicapområdet. I forhold til forsørgelse og beskæftigelse belyses sammenhængen mellem forskellige forsørgelses- ydelser og den beskæftigelsesind-



sats, som er tilknyttet – et område, som har gennemgået omfattende reformer siden årtusindeskiftet, bl.a. pga. balancen mellem ret og pligt. Inden for børne- og familieområdet belyser kurset den forebyggende indsats samt den særlige støtte over for udsatte børnefamilier, som særligt siden 2006 er udviklet på baggrund af et stadigt stigende fokus på fx forebyggelse og tidlig opsporing. Og endelig bliver en række af bestemmelserne om støtte til ældre og personer med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne belyst, da også disse regler har ændret sig de senere år pga. en øget prioritering af den enkeltes ret til selvbestemmelse.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## SOCIOLOGI

*Studieleder: Ph.d.-stipendiat Pelle Korsbæk Sørensen, Roskilde Universitet*

## GRUNDKURSER

### Sociologiens klassiske tænkere

**Hold 4042:** 7 torsdage kl. 17.15-19 (12/2-26/3)

*Ved professor emeritus Heine Andersen, Københavns Universitet, professor Peter Gundelach, Københavns Universitet, ekstern lektor Christian Stenbak Larsen, Københavns Universitet og ekstern lektor Jeff Smidt, Københavns Universitet*

Hvad er sociologisk tænkning? Og hvorfor er sociologien blevet så udbredt? Kurset præsenterer de sociologiske træk ved nogle af de mest fremtrædende tænkere i moderne tid. Sociologi opstod i den periode, hvor forskellige dimensioner af det moderne for alvor begyndte at gøre sig gældende. En gammel orden var ved at gå til grunde, og man kunne tydeligt ane konturerne af noget nyt. Men hvordan skulle dette nye

nærmere forstås, og hvordan ville det være muligt at orientere sig i forhold hertil? Nogle af de første sociologer var også nogle af de største sociologer. På kurset vil de tanker, som sociologiens fædre havde, blive præsenteret og diskuteret op imod hinanden.

1. Hvad er sociologi? – en introduktion til en tænkemåde (PG)
2. Marx: kritik af kapitalisme og klasseherredømme (JS)
3. Weber: moderne samfund og rationalitetens jernbur (HA)
4. Simmel: individualitet og socialitet i det moderne (CSL)
5. Durkheim: nye former for arbejdsdeling og solidaritet (JS)
6. Mead & Goffman: om den symbolske orden, samfundet og selv'et (JS)
7. Funktionalisterne: fra kulturel integration til konkurrencestat (HA)

**Sted:** City Campus

**Pris:** 616 kr.

## EMNEKURSER

### Bourdieu for begyndere

**Hold 5137:** 5 onsdage kl. 17.15-19 (18/3-22/4)

*Ved mag.scient., dr. phil. Lisanne Wilken, Aarhus Universitet*

Pierre Bourdieu var en af 1900-tallets mest betydningsfulde samfundsforskere. Hans begreber om habitus, kapital, symbolsk vold og felt inspirerer fortsat forskere og studerende inden for en lang række forskellige fag. Dette kursus introducerer hans vigtigste begreber og lægger op til diskussioner af, hvad det vil sige at tænke – og forske – med Bourdieu.

Kurset begynder med en præsentation: Hvem var Bourdieu, hvad inspirerede ham, og hvad var formålet med hans sociologiske bidrag til samfundsforskningen? Der vil især være fokus på hans filosofiske og antropologiske baggrund og hans tidlige forskning i Algeriet og Frankrig.

Hernæst følger tre kursusgange med fokus på hans vigtigste begreber og værker. Vi går bagom begreberne habitus, felt, kapital og symbolsk vold og diskuterer, hvad de betyder for hans analyser af social og kulturel ulighed, af uddannelse og af magt.

På den sidste kursusgang stiller vi skarpt på metoder: hvordan forske Bourdieu, og hvordan bruges han i dag?

Deltagernes bedes låne eller købe Lisanne Wilken: *Bourdieu for Begyndere* (2011).

**Sted:** Frederiksberg Campus

**Pris:** 440 kr.



## FORELÆSNINGER

### Opør og forandring – nutidens socialbevægelser

**Hold 1063:** 6 tirsdage kl. 17.15-19.00 (24/2 -31/3)

*Ved lektor Bjørn Thomassen, Roskilde Universitet, lektor Sune Haugbølle, Roskilde Universitet, adjunkt Silas F. Harrebye, Roskilde Universitet, lektor Kristine Samson, Roskilde Universitet og professor MSO Christian Borch, CBS*

De revolutionære, sociale og folkelige bevægelser har i de

seneste år rullet hen over kontinenterne – fra Tahrir Square i Kairo over Puerta del Sol i Madrid og Zucotti Park i New York til Uafhængighedspladsen i Kiev. Mange andre steder verden over ulmer oprøret uden for mediernes søgelys. Kampen for retfærdighed vækker entusiasme og håb. Men hvilke forandringer afføder omvæltning egentlig? Hvem griber magten i revolutionens rum – og hvordan? På den ene side ligner sociale bevægelser og revolutioner på mange måder sig selv. Igennem historien og på tværs af kontinenter. De følger en klassisk livscyklus og et forudsigeligt repertoire af protestformer og ideologisk bagage, der hører moderniteten til: frihed, lighed, broderskab, retfærdighed, demokrati. På den anden side har betingelserne for politiske kampe ændret sig, demonstranternes kritiske repertoire er udvidet, og deres krav om retfærdighed varierer. Men hvordan?

1. Introduktion til sociale bevægelser og forandringsteori (BT)
2. Revolutionen som radikal forandring (BT)
3. Aktivism og oprør i de arabiske lande (SH)
4. Øjeblikkets udløsning og vedvarende forandring (SFH)
5. Retten til byen: Mellem urbane protester og performativ steds-transformation (KS)
6. Masser, magt og politik (CB)

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 600 kr. (rabatpris 550 kr.)

## STATSKUNDSKAB

### EMNEKURSER

#### Magt, demokrati og legitimitet

**Hold 5138:** 10 onsdage kl. 18.15-20 (4/2-22/4 (ikke 25/2))

*Ved cand.scient.pol. Mads Fleckner*

Hvordan ser magten ud i moderne demokratier? Og kan demokrati gradbøjes? I et demokratisk

styre har magten mange ansigter. Vi vil her gå i dybden med, hvordan beslutningstagere kan hente opbakning til beslutninger. Ved at belyse forskellige teoretiske tilgange af magtbegrebet og se på, hvordan det folder sig ud i moderne demokratiske samfund, vil dette kursus give en bredere forståelse af, hvordan man kan forstå magt i alle dens afskyninger, og hvordan magt spiller sammen med demokratiet.

Først gennemgås magtbegrebet ud fra en række sociologiske og politologiske tænkere, og dernæst ses på, hvordan magt udøves snedigt i demokratiske beslutningsprocesser for at få opbakning til politiske beslutninger. Et demokrati skal nemlig både være folkeligt inkluderende og samtidig kunne træffe beslutninger effektivt.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

#### Stærk, stærkere, statsminister: Styrkebegreber i politisk ledelse

**Hold 5139:** 10 mandage kl. 15.15-17 (9/2-27/4)

*Ved cand.scient.pol. Rasmus Rose*

Hvad er en stærk statsminister? Og hvem er stærke statsministre?

Den danske regeringschef besidder den vigtigste politiske magtposition i Danmark. Positionen er stadfæstet i grundloven, og regeringslederen kan ansætte og afskedige ministre, udskrive valg og har mange andre beføjelser. Derfor er det naturligt, at statsministrene tiltrækker sig opmærksomhed, og at deres måde at lede landet på bliver målt og vejret af samtid og eftertid. Kurset går i dybden med regeringslederens rolle, styrker og svagheder og undersøger, hvorfor nogle statsministre bliver hyldet for at være ansvarlige, modige og stærke, når andre bliver fundet for lette og svage. Med fokus på udfordringer, arenaer og handlinger undersøges begrebet 'den stærke statsminister'. Vi tager fat i de personlige kvaliteter og opstiller et analytisk

ideal, som statsministre kan måles op imod. Derudover åbner vi for en debat, om kriterierne kan bruges som vejledning for de politiske partier i udviklingen af nye, stærke politiske talenter.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## FORELÆSNINGER

### Konservatisme i Danmark

**Hold 1064:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (9/4-7/5)

*Ved dr.phil. Jon A.P. Gissel*

Det er en overset vinkel på både dansk politisk historie og dansk åndshistorie, som vi vil tage fat på i disse forelæsninger. Hvordan har konservative handlet i dansk politik siden 1848? I hvilken forstand var de første statsministre konservative? Og hvordan forsøgte politisk konservative at handle, efter at de havde tabt regeringsmagten i 1901 og frem til Poul Schlüters regeringsdannelse i 1982 og til valget i 2001? Og hvordan har konservative gjort sig gældende i kulturdebatten, særligt kulturkampen i sidste tredjedel af 1800-tallet, som ellers altid er blevet set fra et radikalt synspunkt? Hvilket alternativ var der til en ateistisk og naturalistisk opfattelse af livet? Denne kulturelle konservatisme har jeg behandlet i bogen *Konservatisme og Kulturkamp* (2014).

1. Hvad er konservatisme? Teologisk, kulturel og politisk konservatisme
2. Konservative statsministre
3. Det konservative partis historie: Højre/Det konservative Folkeparti
4. Konservative kulturpersonligheder i kulturkampen i sidste tredjedel af 1800-tallet
5. Forholdet mellem disse konservative og mellemkrigstidens

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)

# POLITISK PSYKOLOGI

**Hold 1065:** 5 torsdage kl. 15.15-17 (9/4-7/5)

Ved *postdoc Julie Hassing Nielsen, Københavns Universitet*

De seneste år er studiet af psykologi blevet fusioneret med studiet af politik. Mange tænker, politiske handlinger er rationelle, og at vælgerne tænker reflekteret over, hvilket parti de skal sætte deres kryds ved – men nye studier inden for statskundskab viser, at også vælgernes følelser, deres individuelle personlighed samt basal biologisk gruppeorientering har stor betydning for, hvordan vælgerne agerer og generelt orienterer sig politisk.

Denne forelæsningsrække beskriver de mest banebrydende og opsigtsvækkende psykologiske resultater inden for statsvidenskabelig forskning – og fortæller, hvordan de hjælper os til at få forøget forståelse for den politiske proces. Fokus vil være på følelsers betydning for politik samt individers personlighed og betydningen af gruppedannelsesteorier for den politiske proces.

1. Politisk psykologi: Hvad er det og hvorfor er vi interesserede?
2. Hvordan måler vi psykologi i politik?
3. Følelsers betydning i politik
4. Personlighedens betydning i politik
5. Gruppedannelsesteori og politiske standpunkter

**Sted:** City Campus

**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)





## ØKONOMI

Studieleder: Lektor, cand.polit.  
Lise Lyck

Se også hold 5133 Fra hverdagsliv til Wall Street: Økonomi som kulturelt fænomen side 87

## EMNEKURSER

### Aktuel økonomi

**Hold 5140:** 10 tirsdage kl. 17.15-19 (3/2-14/4)

Ved cand.polit. Jesper Larsen, cheføkonom LLO, og lektor, cand.polit. Lise Lyck, CBS

Udgangspunktet vil være Økonomisk Råds efterårsrapport samt den nyeste OECD-rapport. Vare- og tjenestemarkedet, de finansielle markeder og arbejdsmarkedet diskuteres teoretisk og i praksis i Danmark, EU, USA og Kina. Endvidere ses nærmere på enkelte lande i EU, der har særlig betydning for dansk økonomi. Herudover diskuteres aktuelle økonomiske spørgsmål teoretisk og i relation til den faktiske politik.

Litteratur: Efterårsrapporten fra Økonomisk Råd (fra nettet), seneste OECD-rapport, diverse artikler i relation til emnerne.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## FORELÆSNINGER

### Fremtidens Danmark

**Hold 1066:** 7 onsdage kl. 17.15-19 (11/3-29/4 (ikke 1/4))

Ved professor Niels Kærgård, Københavns Universitet, ph.d., professor Uffe Østergaard, CBS, civiløkonom Lene Andersen, professor Jesper Jespersen, Roskilde Universitet, lektor, cand.polit. Lise Lyck, CBS, cand.scient. master of public policy Lars Josephsen og cand.polit. Jørgen Ørstrøm Møller. Tilrettelæggelse: Jesper Jespersen og Lars Josephsen

Et tilbagevendende spørgsmål, navnlig i krisetider, er: 'Hvad skal Danmark leve af i fremtiden?' Svaret vil afhænge af den politik, der bliver ført, og af de vilkår, som Danmark møder i en verden præget af øget konkurrence, begrænsede ressourcer, nye teknologier og stigende miljøproblemer.

Hvilke perspektiver kan der anlægges på Danmarks fremtid i en stadigt mere globaliseret verden?

Nationale politiske beslutninger har hittil i meget høj grad bestemt, hvilken kurs Danmark har udstukket for fremtiden. Men vil det også gælde fremover? Internationale aftaler og nye globale vilkår i form af fx øgede flygtningestrømme, knaphed på fødevarer og visse naturressourcer, og skadelige klimaændringer i store dele af verden, må formodes at indsnævre det nationale beslutningsrum. Vil danskerne fortsat kunne øve en afgørende indflydelse på forholdene herhjemme? Kan det demokratiske system magte denne opgave?

1. Fremtidens Danmark i historisk perspektiv – belyst ud fra bl.a. årene 1864, 1914 og 1945 (NK)
2. Danmark i Europa (UØ)
3. Fremtidens Danmark: Velfærdsstat, konkurrencestat, markedsdemokrati eller noget helt fjerde? (LA)
4. Danmarks økonomi. Hvad skal vi leve af? Udfordringer og muligheder til dansk økonomi (JJ)

5. Bliver Danmark trukket skævt mht. geografi, demografi, uddannelse og indkomst? (LL)
6. Bidrager Danmark til miljømæssig bæredygtighed? Energi, ressourcer og økologisk fodaftryk (LJ)
7. Danmark i Verden (JØM)

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 700 kr. (rabatpris 650 kr.)

### Moderne økonomisk teori og dens forudsætninger

**Hold 1067:** 7 torsdage kl. 17.15-19 (5/2-19/3)

Ved cand.polit. Lise Lyck, CBS og cand.polit. Niels Peter Hahneemann

Økonomisk teori er en videnskab: teorien om individuelle beslutninger i henhold til abstrakte lovmæssigheder. I sidste instans refererer økonomi til moralske principper, men disse er relateret til samfundsmæssige forhold. Økonomiske beslutninger styres af viden og observation, og i teorien må der derfor gøre sig et sandhedsbegreb gældende. Det betyder, at teorien overskrider traditionelle etikbegreber – ikke mindst dem, der er forankret i religion. Udgangspunktet er oplysningstidens videnskabelige gennembrud.

Litteratur: Hector Estrup, Peter Nielsen og Jesper Jespersen: *Den økonomiske teoris historie – en introduktion* (2013).

1. Klassisk økonomi: Adam Smith, David Ricardo
2. De klassiske alternativer: Thomas Malthus, Karl Marx
3. Neoklassisk økonomi: Leon Walras, Vilfredo Pareto, Alfred Marshall
4. Makroøkonomi: Knut Wicksell, John Maynard Keynes
5. Generel ligevægt og strategiske beslutninger: Alfred von Neumann, John Nash
6. Velfærdsteori og eksternaliteter: Oscar Lange, Kenneth Arrow
7. Teorien om (penge)politik: Paul Samuelson, Milton Friedman

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 700 kr. (rabatpris 650 kr.)





## SUNDHED OG PSYKOLOGI

### PSYKOLOGI

Studieleder: *Cand.psych.*  
*Neel Gjørtler*

Se også hold 1065 Politisk psykologi side 91

### GRUNDKURSER

#### Udviklingspsykologi

**Hold 4043:** 10 mandage kl. 11.15-13 (2/2-20/4)

*Ved cand.psych. Neel Gjørtler*

I udviklingspsykologien undersøges, hvorledes individet udvikler sig som person og kulturmedlem. Menneskets generelle udvikling er i fokus både som medlem af en bestemt kultur og som person med et unikt særpræg. Barnets og den unges emotionelle, kognitive og sociale udvikling belyses, herunder udviklingen af sprog, tænkning, følelsesliv, kommunikation, selvstændighed og sociale færdigheder i en flerhed af sociale kontekster. Udviklingspsykologien beskæftiger sig også med forstyrrelser i udviklingen samt med sikring af børns og unges ve og vel. Endelig inddrages forholdet mellem barnets og den unges perspektiv på eget liv og de voksnes perspektiv på barnet og den unge, og hvorledes disse perspektiver er indlejret i de aktuelle samfundsmæssige betydningsstrukturer.

Undervisningen tager udgangspunkt i kapitlet om udviklingspsy-

kologi i Thomas Koester og Kim Frandsen (red.) (2005): *Introduktion til Psykologi*.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### EMNEKURSER

#### Positiv psykologi

**Hold 5141:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (25/4-26/4)

*Ved cand.psych. Jens Boris Larsen*

Positiv psykologi kan beskrives som det videnskabelige studium af optimal menneskelig fungeren. Der er tale om et bidrag til en forskningsbaseret forståelse af, hvad der skal til for at leve et godt og helt liv, med udgangspunkt i at ville rumme menneskelivet på godt og ondt. Der er i den forbindelse ikke forskningsmæssigt belæg for at påstå, at positiv psykologi skulle handle om at have 'ja-hatten' på, at det skulle handle om at undertrykke negative emotioner eller være en overfladisk 'happiologi'. Kurset introducerer i stedet for til, hvad positiv psykologi egentlig er for en størrelse, til god og dårlig kritik af positiv psykologi samt til etikken i korrekt brug af positiv psykologi i praksis. Der introduceres på denne baggrund til forskellige lykkebegreber og forskning i lykke, til positive og negative emotioner, værdi og betydning, til forskning i positive sociale relationer samt til emner såsom dyder og karakter, mening, nysgerrighed, mod, viljestyrke og altruisme.

**Sted:** Frederiksberg Campus

**Pris:** 616 kr.

#### Der var jeg jo!

**Hold 5142:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (18/4-19/4)

*Ved ekstern lektor, cand.psych. Neel Gjørtler, Københavns Universitet*

Hvem er jeg? Vi hører ofte psykologer, sociologer og filosoffer

fortælle, at vi lever i en tid, hvor det er svært at finde svar på, hvem man er. Mange forskere mener, at det såkaldt sen- eller postmoderne samfund er karakteriseret ved opbrud fra det kendte og stabile, ved opsplnitning, traditionsnedbrydning, individualisering, globalisering og informationsekspllosion. Ændringer, som menes at skabe usikkerhed om vores selvdannelse. Vi mangler pejlepunkter, der angiver kontinuitet og oplevelse af fast personlig identitet. Den enkelte mødes af krav om omstillingsparathed, selvstyrke og refleksion, men efterlades med tvivl og uoverskuelig frihed til at vælge mellem livsværdier og søger indad efter svar. På kurset sætter vi spørgsmålstegn ved disse antagelser og diskuterer forskellige psykologiske forståelser af selv, selvrealisering og identitet.

**Sted:** Søndre Campus

**Pris:** 616 kr.

#### Dødsdriftens hærgen

**Hold 5143:** 1 lør-søn kl. 10.15-16 (14/2-15/2)

*Ved cand.phil., psykoanalytiker Tine Byrckel, Dagbladet Information*

Det var i årene omkring 1. Verdenskrig, at Sigmund Freud indførte en ny drift i sin teoretiske overvejelse: dødsdriften. Libidoen – livsdrifterne var ikke nok til at forklare de fænomener, Freud med tiden konstaterede både i verden omkring sig og hos de patienter, han modtog på sin divan. Der var en modstand mod at helbredes, som tydede på større kræfter: I det indre kæmper Eros mod Thanatos. For den franske psykiater og psykoanalytiker Jacques Lacan skulle dødsdriften blive teoretiseret med begrebet 'Jouissance', nydelse. Som man måske bedst kan høre i det danske udtryk: "Jeg skal ikke nyde noget". Men hvad er det for en nydelse, som kan være for meget? På kurset introduceres til kernebe-

greberne hos Freud og Lacan for at forstå, hvad det er for mørke kræfter, som ingen oplysningstid eller fornuft kan komme til livs, og som viser sig i så tilsyneladende forskellige psykiske lidelser som depression, anoreksi, alkoholisme, og stofafhængighed, men også i ødelæggelsestrang, vold og krig.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 616 kr.



## SUNDHEDSVIDENSKAB

*Studieleder: Lektor, ph.d.  
Lars Kayser, Københavns Universitet*

## EMNEKURSER

### Kritisk tænkning og hjernens udfordringer

**Hold 5144:** 3 onsdage kl. 18.15-20 (15/4-29/4)

*Ved cand.scient. Kasper Gade og cand.mag. Mads Ahola*

Hvornår kan du stole på din hjerne? Hvorfor er det naturligt at tage fejl?

Din fantastiske hjerne er ikke formet til et storbyliv med komplekse problemstillinger i en evig informationsstrøm. I stedet er den skabt til at få dig levende gennem vildmarken og fungerer ved et virvar af ubevidste processer, der gjorde det nemt at træffe hurtige beslutninger dengang. Det kan vi stadig, men flere og

flere af vores beslutninger kræver mere omtanke. Vores hoveder er fyldt med kognitive mekanismer, der systematisk afsporer vores rationelle beslutninger. Få kalibreret dine mentale værktøjer og få et bedre greb om virkeligheden. Kom og hør hvordan din hjernes begrænsninger bedrager dig i dagligdagen, og hvordan du bedre kan navigere i virkeligheden selv med en døven 'abehjerne'.

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 264 kr.

### Fup og fakta om overvægt

**Hold 5145:** 4 tirsdage kl. 15.30-17.15 (3/3-24/3)

*Ved professor, dr.med. Thorkild I. A. Sørensen*

Fordomme om overvægt er meget udbredte – få er i tvivl om, at det blot drejer sig om, at man har spist for meget og rørt sig for lidt, og nu må de blot tage sig sammen og spise noget mindre og røre sig noget mere. Hvor svært kan det være? Sandheden er desværre, at vi ved meget mindre om overvægt, end vi bryder os om at indrømme. Dykker man ned i problemerne, viser der sig den ene gåde efter den anden, som hører til forskningens store udfordringer.

Det er ikke enkelt at svare på, hvad overvægt skyldes. Fedmeepidemien har udviklet sig højst overraskende. Generne betyder noget, men de andre årsager skal nok søges andre steder end i spise- og motionsvaner. At overvægt er ledsaget af øget risiko for mange sygdomme og for tidlig død er uomtvisteligt, men er det overvægt som sådan, der er synderen? De overvægtige er ofte kedede af deres udseende, men hvilken rolle spiller psyken og samspillet med omgivelserne?

**Sted:** Institut for sygdomsforebyggelse, Frederiksberg Hospital, Hovedvejen opg. 5, 1. sal, konferencelokalet, Nordre Fasanvej 57, Frederiksberg  
**Pris:** 352 kr.

## FORELÆSNINGSRÆKKER

### Løb med videnskaben

**Hold 1068:** 3 mandage kl. 17.15-19 (23/2-9/3)

*Ved lektor, ph.d. Ernst Albin Hansen, Aalborg Universitet*

**Bemærk:** Denne forelæsningsrække bliver optaget og efterfølgende vist på DK4.

Mange motionsløbere vil kunne forbedre deres præstation uden at skulle bruge mere tid på træningen. Det kan fx opnås ved at følge en videnskabeligt baseret ernæringsstrategi under et maratonløb. Hele 11 minutter, svarende til 5 %, blev den gennemsnitlige tidsforskel mellem to grupper af løbere, som i Københavns Maraton 2013 gennemførte løbet på henholdsvis en videnskabeligt baseret og en selvvalgt ernæringsstrategi. Styrketræning er en anden metode til at forbedre løbeprestationen. Kom til forelæsningsrækken og hør mere om undersøgelserne, resultaterne, og om hvilke råd landets bedste maratonløbere giver til at forbedre løbeprestationen.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 300 kr.

### Kroppen – vores fantastiske maskine

**Hold 1069:** 4 tirsdage kl. 17.15-19 (17/3, 24/3, 14/4, 21/4)

*Ved lektor Helle Damkier, Københavns Universitet, professor Lene Juel Rasmussen, Københavns Universitet, professor Olaf B. Paulson, Rigshospitalet og professor Gunnar Houen, Statens Serum Institut*

Vores blodårer kan nå jorden rundt to gange, hvis de blev lagt i forlængelse af hinanden. Inden i vores lunger findes et overfladeareal svarende til en lille lejlighed. Hvert eneste minut pumper hjertet knap seks liter blod ud i kroppen.

Vores krop er en fantastisk konstruktion, og hvert eneste sekund sker der et utal af processer i den – stort set uden, at vi lægger mærke

til dem. Og hver gang lykkes de. Alt går op i en højere enhed – og vi lever. Tag med fire forskere på en fascinerende opdagelsesrejse ind i kroppen, og få et lille indblik i, hvad der sker, og hvad vores fantastiske maskine er i stand til.

1. Kroppens opbygning og funktioner (HD)
2. Genomet – maskinens indre univers (LJR)
3. Sidste nyt om hjernen (OBP)
4. Immunforsvaret – et tveægget sværd (GH)

**Sted:** City Campus

**Pris:** 400 kr.

## TEOLOGI OG RELIGION

### RELIGIONSHISTORIE

*Studieleder: Ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen*

Se også hold 5135 Islamisk ret side 88

### GRUNKURSER

#### Asiens religioner

**Hold 4044:** 10 mandage kl. 15.15-17 (9/2-27/4)

*Ved ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen, Københavns Universitet, lektor, mag.art. Erik Reenberg Sand, Københavns Universitet og cand.mag. Liza Parnov Ryder*

Asien rummer store gamle religiøse traditioner, og dette kursus giver en indføring i de vigtigste af dem. I Indien går den vediske religion 3500 år tilbage; her var det centrale at ofre til guderne. Først senere dannedes begreberne karma og genfødsel, som har præget indiske religioner indtil i dag. I den berømte tekst *Bhagavadgita* fremkom både en handlingsetik og en ny lære om hengivelse til en personlig guddom. Det blev udgangspunkt for hinduismen, der i dag er den dominerende religion i Indien. I Kina går både konfucianismen og daoismen 2500



år tilbage. Konfucianismen indeholder en veludviklet statstænkning, og daoismen søger efter dao, vejen til enhed i livet. Også for 2500 år siden prædikede Buddha en lære, der byggede på tanker om karma og genfødsel, men gav dem en ny drejning og indførte et ideal om munkeliv. Senere udvikledes mahayana-buddhismen, der gav større plads for lægfolket uden at opgive munkesamfundet. Hertil hører også zen-buddhismen, som især er kendt fra Japan.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

### EMNEKURSER

#### Jødedom, kristendom og islam: Tvang eller tolerance?

**Hold 5146:** 10 tirsdage kl. 15.15-17 (3/2-14/4)

*Ved cand.theol. et exam.art. Karin Weinholt og ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen, Københavns Universitet*

Vold og tvang i religionens navn har en lang og trist historie over-

alt i verden. Vi møder konstant problemet i nyhedsmedierne, og det kan få mange til at afskrive bestemte religioner som voldelige. Spørgsmålet er, om det er religionerne, der er voldelige, eller om det er fortolkninger, som er styret af andre interesser.

I disse år er det ofte islamiske grupper, der begrundes deres radikale holdninger med religionen. Tilsvarende hører vi om jødiske bosætteres religiøse fanatisme. Også kristendommen har haft en omfattende historie med vold og tvang i troens navn, og stadig kan konservative holdninger til fx køn og sex begrundes religiøst. De yderliggående holdninger hænger sammen med religiøse forudsætninger og en fundamentalistisk tilgang til traditionen.

Kurset belyser gennem klassiske og moderne tekster fra de tre religioner forudsætningerne for såvel en militant fremfærd som for den modsatte position: en medmenneskelighed, som dog ikke altid er identisk med moderne tolerance.

**Sted:** City Campus

**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)



## Islamiske stater – dengang og nu

**Hold 5147:** 10 mandage kl. 11.15-13 (2/2-20/4)

Ved *cand.mag. Sherin Khankan*

I kølvandet på revolutionerne i Mellemøsten er der opstået nye islamiske vækkelser i og uden for den muslimske verden, som arbejder for at genislamiserer de muslimske samfund i Mellemøsten og Europa via nye forestillinger om islamiske stater eller parallelsamfund baseret på sharialovgivning. Men den islamiske vækkelse rummer også muslimer, som arbejder for at forene islam og sekularisme. Fælles for begge positioner er, at islam redefineres på nye, individualistiske, moderne præmisser og med globaliseringen og sekulariseringen som omdrejningspunkt. Kurset giver en introduktion til politisk islam såvel som reformislam gennem tiden, herunder kalifaternes historie fra de første kalifater i 600-tallet til afskaffelsen af kalifatet i 1924 samt islamiske stater i nutiden. Endelig giver kurset en orientering i nutidige muslimske reformtendenser og modsvar til islamismen, herunder muslimske debatter om adskillelsen af religion og politik, kvinders rettigheder og islam og demokrati.

Kursisterne bedes låne/købe: *Muslimernes Islam – religion, kultur, samfund* (Red: Sherin Khankan).

**Sted:** Søndre Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## Den teosofiske bevægelse: Forestillingen om tidløs visdom i moderne tid

**Hold 5148:** 10 onsdage kl. 17.15-19 (11/2-22/4)

Ved *ekstern lektor cand.mag., Ph.D., Tim Rudbøg, Københavns Universitet*

Den teosofiske bevægelse har i væsentlig grad været årsag til udbredelsen af den del af den moderne spiritualitet, der bygger

på forestillinger om reinkarnation og karma. Bevægelsen blev igangsat i New York i 1875 af bl.a. den russiske adelsfødte H.P. Blavatsky (f. 1831) og den amerikanske oberst H.S. Olcott (f. 1832). Teosofi var ifølge Blavatsky den oprindelige visdom, hvorfra alle religioner udsprang, og for at bevise dette hentede hun ideer fra både østens og vestens esoteriske traditioner. Selskabets anliggender var 1) at danne et universelt broderskab; 2) at studere verdens religioner og 3) at udforske naturens og menneskets skjulte kræfter. Blavatskys hovedværk *Den Hemmelige Lære* (1888) lagde grundstenen til det teosofiske verdensbillede. Den centrale tanke er, at mennesket og hele kosmos gennemgår en omfattende evolution. Kurset giver en grundig indføring i dette verdensbillede samt bevægelsens farverige personligheder, historie og indflydelse på væsentlige aspekter af moderne kultur, såsom kunst, litteratur og viden-skab.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## FORELÆSNINGER

### Liv efter døden? Efterlivsforestillinger i forskellige religioner

**Hold 1070:** 5 torsdage kl. 17.15-19 (12/2-12/3)

Ved *ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen, Københavns Universitet, lektor, mag.art. Jørgen Podemann Sørensen, Københavns Universitet, cand.mag. Liza Parnov Ryder og cand.theol. et exam.art. Karin Weinholt*

Det er en banal sandhed, at døden er en vigtig del af livet. At ingen kan undslippe den, er et livsvilkår. Derfor har religioner også altid forholdt sig til dødens problem – hvorfor skal mennesket dø? Hvad sker der egentlig ved døden? Og er der et liv efter døden? Der er kommet mange bud på et svar, fra total forsvinden til ny fødsel i et

nyt legeme, evig lyksalighed i himlen eller trist skyggetilværelse i et dødsrige. De fem forelæsninger vil give en indføring i dødsforestillinger fra seks religioner.

I det gamle Ægypten havde man tilsyneladende så klare forestillinger om livet efter døden, at man afbildede det i gravene. Både hinduismen og buddhismen er afgørende præget af tanken om karma og genfødsel i et evigt kredsløb. I jødedommen udvikles forestillingen om døden i takt med gudstankens udfoldelse. Jesu død bliver af hans jødiske disciple tolket som en opstandelse. Denne forståelse fastholdes i kirken. Islamisk troslære tolker døden som indgang til en venteperiode indtil dommedag.

1. Ægyptisk religion (JPS)
2. Hinduisme (SCL)
3. Buddhisme (LPR)
4. Jødedom og kristendom (KW)
5. Islam (SCL)

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)



## TEOLOGI

*Studieleder: Lektor, lic.theol. Joakim Garff, Københavns Universitet*

## GRUNDKURSER

### Kirkehistorie og systematisk teologi

**Hold 4045:** 10 mandage kl. 17.15-19 (9/2-27/4)

Ved *ph.d. Britt Istof og ph.d. Lars Vangslev*

På kursets første del vil vi beskæftige os med centrale problemstil-

linger i kirkehistorien. Vi begynder med oldkirken, hvor kristendommen udvikler sig fra små religiøse grupperinger, ofte med meget forskellige fortolkninger af kristendommen, til en organisation med fast lære. Vi vil derefter komme ind på middelalderens kristendomsformer og gå videre til reformationen, hvor vi især vil beskæftige os med Luther, men også komme ind på andre protestantiske retninger, bl.a. calvinismen og den anglikanske kirke. Herefter vil opmærksomheden samle sig om dansk kirkehistorie fra 1700-tallets pietisme over 1900-tallets vækkelser, Grundtvigianismen og Indre Mission til Folkekirkens dannelse.

Den systematiske teologi beskæftiger sig med kristendommen som en fortolkningsramme for eksistentielle spørgsmål, idet den sammentænker fagene bibelsk eksegesi og kirkehistorie i en levende dialog med især filosofien og litteraturen. I den sidste del af kurset vil vi læse en række klassiske tekster og derigennem stifte bekendtskab med det fascinerende ved den systematiske teologi som en farverig vifte af svar på det moderne menneskes spørgsmål om Guds eksistens,

lidelsens problematik, Jesu person og betydning, religion og samfund samt kristendommen som etisk norm.

**Sted:** Frederiksberg Campus  
**Pris:** 880 kr. (rabatpris 780 kr.)

## EMNEKURSER

### Introduktion til K.E. Løgstrups tænkning

**Hold 5149:** 6 onsdage kl. 17.15-19 (18/3-29/4)

*Ved daglig leder, cand.mag., ph.d. Bjørn Rabjerg, Løgstrup-arkivet*

Den danske teolog og filosof K.E. Løgstrup ses af mange som én af de mest originale og betydningsfulde danske tænkere siden Kierkegaard, mens andre er stærkt kritiske. Søren Krarup har fx udtalt, at Løgstrup bærer en stor del af skylden for den forvanskning af kristendommen, som han mener finder sted i Danmark. Løgstrup beskæftigede sig imidlertid langt fra kun med kristendommen. Som filosof tilhørte han den fænomenologiske tradition, der tager udgangspunkt i de erfaringer, som vi alle gør os. Løgstrups tænkning er således let at gå til (men svær

at blive færdig med), idet han beskæftiger sig med menneskers egen, levede tilværelse og giver sig i kast med forsøget på at forstå og tyde denne. Det er det fællesmenneskelige, som optager Løgstrup, og derfor konfronteres man med sit eget liv, når man læser ham.

På kurset vil vi belyse og diskutere Løgstrups tænkning inden for alle de traditionelle filosofiske hovedområder: etik, politik, æstetik, metafysik og erkendelse.

**Sted:** City Campus  
**Pris:** 528 kr.

## FORELÆSNINGER

### Livet efter døden

**Hold 1071:** 5 onsdage kl. 15.15-17 (18/2-18/3)

*Ved cand.theol. Karen Donskov Felter, Pastorseminariat*

De fleste kender nok de rædselsvækkende middelalderlige forestillinger om skærsilden. Og mange har set malerier, der portrætterer synderne, som pines i helvedes flammer. Men hvilken relevans har eskatologi – læren om de sidste tider, og det der er derefter for det moderne menneske? Hvordan kan man tale om livet efter døden i 2014?

Dette kursus stiller skarpt på forestillingerne om himmel, helvede og alt derimellem, som det bliver tænkt i både antik og moderne teologi. Vi kommer omkring alt fra Augustins lære om, at alle mennesker er forudbestemt til enten himmel eller helvede, til Gregor af Nyssas lære om alles frelse. Derfra bevæger vi os fremad til nogle nutidige frelsesforestillinger, fra populærkulturelle forestillinger om en 'kristen reinkarnation' til tanker om livet efter døden hos nogle af de mest indflydelsesrige nutidige teologer.

**Sted:** City campus  
**Pris:** 500 kr. (rabatpris 450 kr.)



## Hvis usynlige hånd? Markedet og den kristne etik

**Hold 1072:** 4 tirsdage kl. 19.15-21 (3/3-24/3)

Ved professor Jørn Henrik Petersen, Syddansk Universitet, sognepræst Martin Ishøj, Sankt Jørgensbjerg Kirke, generalsekretær Jens Ole Christensen, Luthersk Mission, cand.polit. Lau Svendsen og international chef, cand.theol. Birgitte Qvist-Sørensen, Folkekirkens Nødhjælp

Markedet lever ikke bare af menneskers behov, men også af vores begær og selvinteresse. Alligevel tjener markedet på mange måder det fælles gode. For liberalismes fader Adam Smith var udtrykket "den usynlige hånd" udtryk for en optimistisk tro på, at markedet fungerer på en sådan måde at selvinteressen bliver motor for det fælles bedste. Hvordan hænger markedets mirakler sammen med den kristne vision for menneskelivet? Denne forelæsningsrække vil forsøge at beskrive markedets magi, men samtidig ud fra den kristne etik kritisk spørge til grænserne for det gode, der kan udrettes med selvinteressen som motor.

1. Kirken, velfærden og markedet i Danmark (JHP)
2. Markedet og miljøet (MI)
3. Markedet og globaliseringen (BQS)
4. Den kristne etik og markedets mekanismer (JOC + LS)

**Sted:** Apostelkirken, Saxogade 13, Kbh. V.

**Pris:** 400 kr.



## Lykke og lidelse

**Hold 1073:** 4 tirsdage kl. 19.15-21 (20/1, 3/2, 17,2, 3/3)

Ved professor m.s.o. Gitte Buch-Hansen, Københavns Universitet, lic.theol., lektor Joakim Garff, Søren Kierkegaard Forskningscenteret, postdoc René Rosfort, Københavns Universitet og sognepræst, cand.theol. Gunvor Blichfeldt, Filips Kirke

Mennesket har af Gud fået ret til liv, frihed og stræben efter lykke, hedder det i Den amerikanske Uafhængighedserklæring. Men er det i jagten på lykke, at vores liv lykkes? Og er lykken en gudgiven ret? Hvad siger kristendommen om meningen med det hele? I denne forelæsningsrække ser vi på lykken og lidelsen i et kristent perspektiv – og på, om de liv, der lykkes, udelukkende er lykkelige. Og hvilken mening giver det at hævde, at Jesu eget liv lykkedes?

1. Tiden læger ikke alle sår:  
Johannesevangeliet som traumeterapi (GBH)
2. Lidelsens udfordringer: følelse, forståelse og handling (RR)
3. Kierkegaard: lidelse og fortælling (JG)
4. Forsønningens vej ud af mørket (GB)

**Sted:** Filips Kirke, Kastrupvej 57, Kbh. S.

**Pris:** 400 kr.





## SOMMERKURSER

### GEOLOGI

**Geologi og landskaber på Djursland og Mols (ekskursion)**

**Hold 1058:** ekskursion man-fre kl. 10.15-17 (22/6-26/6)

Læs mere på side 85

### HISTORIE

**Kirke og kongemagt: Dansk historie fra Karl den Store til drabet på Knud Lavard 1131**

**Hold 5027:** man-fre kl. 10.15-14.45 (15/6-19/6)

Læs mere på side 32

**Gader og mennesker i København - historiske byvandring**

**Hold 1005:** man-fre kl. 10.15-12 (1/6-5/6)

**Hold 1006:** man-fre kl. 10.15-12 (8/6-12/6)

Læs mere på side 33

### IDEHISTORIE

**Den naive læser: Inger Christensens forfatterskab**

**Hold 5047:** man-fre kl. 10.15-14.45 (29/6-3/7)

Læs mere på side 50

**Det handler om frihed! Frihedsbegrebets idehistorie**

**Hold 5048:** man-fre kl. 10.15-14.45 (6/7-10/7)

Læs mere på side 51

**Fra Machiavelli til Montesquieu: de politiske ideers historie fra renæssancen til oplysningstiden**

**Hold 5049:** man-fre kl. 10.15-14.45 (20/7-24/7)

Læs mere på side 51

**Platons dialog *Faidros***

**Hold 5050:** man-fre kl. 10.15-14.45 (3/8-7/8)

Læs mere på side 51

### KUNSTHISTORIE

**Grundmodul 2: Fra den italienske renæssance til nyklassicismen**

**Hold 4023:** man-fre kl. 10.15-14.45 (8/6-12/6)

Læs mere på side 54

**Mæcenernes museer**

**Hold 5091:** man-fre kl. 10.15-14.45 (8/6-12/6)

Læs mere på side 67

**Fransk impressionisme i København**

**Hold 5092:** man-fre kl. 10.15-14.45 (29/6-3/7)

Læs mere på side 67

**Mesterværker på Københavns museer: Fem museumsbesøg**

**Hold 5093:** man-fre kl. 11-12.30 (1/6-5/6)

Læs mere på side 67

**Perspektiv, farvelære og det gyldne snit**

**Hold 5094:** man-fre kl. 10.15-14.45 (13/7-17/7)

Læs mere på side 68

### MUSIKVIDENSKAB

**Udviklingen i Verdis operaer**

**Hold 5125:** man-fre kl. 10.15-14.45 (20/7-24/7)

Læs mere på side 81



# SOMMERUNIVERSITET I VESTJYLLAND

## 1. Thøger Larsen og Lemvig

**Tid:** Mandag 22. juni kl. 13 til torsdag 25. juni kl. 13.

Året 2014 var hundredåret for danskernes sommersang Danmark nu blunder den lyse nat og skabte forøget interesse for digteren Thøger Larsen og de mange komponister, der har skrevet musik til hans digtning.

Sommeruniversitet 1 vil fokusere på Thøger Larsens spændende personlighed som digter og astronom og på landskabet omkring Lemvig og dets geologiske tilblivelseshistorie.

Der tilbydes introducerende litterære foredrag og astronomiske stjerneaftener såvel som ekskursioner i "De bakkers og bølgers land" med herregårds- og museumsbesøg.

Overnatning og fuld forplejning på Folkeuniversitetscenteret. Program og yderligere oplysninger kan fra den 1. januar 2015 rekvireres fra centeret eller ses på [www.skaeum.dk](http://www.skaeum.dk).

**Sted:** Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle, Skærum Møllevvej 2-4, 7570 Vemb

**Tilmelding:** Bindende skriftlig tilmelding til Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle, senest den 1. maj 2015 (mail [kontor@folkeuniversitetscenter.dk](mailto:kontor@folkeuniversitetscenter.dk)).

## 2. Carl Nielsen på Nørre Vosborg

**Tid:** Mandag den 29. juni kl. 13 til fredag den 3. juli (med mulighed for forlængelse til festivalens slutning den 5. juli)

I forbindelse med kammermusikfestival den 2. til 5. juli v/Ensemble Midt-Vest.

Carl Nielsen-året 2015 markeres af Ensemble Midt-Vest ved sommerens kammermusikfestival på Nørre Vosborg og Folkeuniversitetscenterets sommeruniversitet 2.

Der tilbydes introducerende foredrag om Carl Nielsen og hans tid såvel som præsentation af hovedgården Nørre Vosborgs historie på baggrund af et stort tværfagligt forskningsprojekt, der netop er afsluttet.

Udvalgte koncerter indgår i programmet og der arrangeres udflugter i området "Mellem hav og hede".

Overnatning og fuld forplejning på Folkeuniversitetscenteret. Program og yderligere oplysninger kan fra den 1. januar 2015 rekvireres fra centeret eller ses på [www.skaeum.dk](http://www.skaeum.dk).

**Sted:** Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle, Skærum Møllevvej 2-4, 7570 Vemb

**Tilmelding:** Bindende skriftlig tilmelding til Folkeuniversitetscenteret Skærum Mølle, senest den 1. maj 2015 (mail [kontor@folkeuniversitetscenter.dk](mailto:kontor@folkeuniversitetscenter.dk)).





## KURSER PÅ FREMMEDSPROG / COURSES IN FOREIGN LANGUAGES

### ART

#### **La pomme à travers l'Art**

#5057: 27/2-27/3

See page 58

#### **Jews and Muslims in the Christian Imagination from the Middle Ages to the Renaissance**

#5069: 7/4-5/5

See page 61

### CULTURE

#### **History of Yoga in Denmark: 1900 to the present**

#5028: 7/3-8/3

See page 38

### LITERATURE

#### **Three Novels by Women Writers**

#5106: 11/2-22/4

See page 73

#### **L'angoisse du roi Salomon. Romain Gary (Emile Ajar). Folio 1979**

#5107: 11/2-22/4

See page 73

#### **Hans Fallada: *Jeder stirbt für sich allein***

#5108: 12/2-23/4

See page 73

### PHYSICS

#### **News From the Technical University of Denmark**

#1057: 17/3-21/4

See page 84





# FOLKEUNIVERSITETS- KOMITÉER PÅ SJÆLLAND



## **Folkeuniversitetet i Egedal**

Undervisningen foregår i Stenløse  
og Ølstykke  
Formand: Elsa Wandahl  
Skovkrogen 12  
3660 Stenløse  
Tlf.: 47 17 05 17  
Mail: perelsa@mail.tele.dk

## **Folkeuniversitetet i Frederikssund**

Formand: Knud Andersen  
Kongensgade 21 A  
3550 Slangerup  
Tlf.: 47 31 04 33 / 29 87 04 33  
Mail: fufsund2@gmail.com  
www.fufsund.dk

## **Folkeuniversitetet i Hillerød**

Undervisningen foregår i Hillerød  
og Allerød  
Formand: Ulla Rald  
Nelliikevej 12  
3450 Allerød  
Tlf.: 48 14 10 60  
E-mail: ulla.rald@fuhill.dk  
www.fuhill.dk

## **Folkeuniversitetet i Sorø**

Undervisningen foregår i Sorø  
Formand: Helge Torm  
Munkevænget 2, 2.th.  
4180 Sorø  
Tlf.: 29 93 18 91  
Mail: helge.torm@mail.tele.dk

## **Vestegnens Folkeuniversitetet**

Undervisningen foregår i Vestegnens  
kommuner  
Formand: Jørgen Dam  
Gunnækær 70  
2610 Rødovre  
Tlf.: 3648 1599  
Mail: jdam@aof-danmark.dk





## EGEDAL

### 19/2

#### Barcelona i Fokus. Arkitektur og design

Hold 8820: 1 torsdag 19/2  
kl. 19.30-21.15

Ved *cand.mag., mag.art. og  
ph.d. Niels Marup*

Sted: Egedal Gymnasiu og HF,  
Gymnasievej 1, 3660 Stenløse  
Pris: 65 kr.

### 16/3

#### Kontinentalplader/pladetektonik

Hold 8821: 1 mandag 16/3  
kl. 19.30-21.15

Ved *cand. scient, lektor  
Jan Thygesen*

Sted: Egedal Gymnasiu og HF,  
Gymnasievej 1, 3660 Stenløse  
Pris: 65 kr.

### 23/3

#### Loge, Magi og Myte: Mozarts *Tryllefløjten*

Hold 8822: 1 mandag 23/3  
kl. 19.30-21.15

Ved *cand.phil. Lise Warburg*

Sted: Egedal Gymnasiu og HF,  
Gymnasievej 1, 3660 Stenløse  
Pris: 65 kr.

## FREDERIKSSUND

### 3/2

#### Hvorfor er Danmark efter 40 år stadigvæk en utilpasset europæer?

Hold 8800: 1 tirsdag 3/2  
kl. 19.30-21.15

Ved *professor, cand.scient.pol.,  
ph.d. Marlene Wind*

Sted: Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
Pris: 80 kr.

### 19/2

#### Den første dansker i rummet: Andreas Mogensens rejse til Den Internationale Rumstation

Hold 8801: 1 torsdage 19/2  
kl. 19.30-21.15

Ved *ph.d. Torsten Neubert*

Sted: Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
Pris: 80 kr.

### 24/2

#### Einstein og relativitetsteorien

Hold 8802: 1 tirsdag 24/2  
kl. 19.30-21.15

Ved *professor Poul Henrik  
Damgaard*

Sted: Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
Pris: 80 kr.

### 5/3

#### Nyborg Slot – Middelalderens Christiansborg

Hold 8803: 1 torsdag 5/3  
kl. 19.30-21.15

Ved *afdelingsleder, ph.d.  
Janus Møller Jensen*

Sted: Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
Pris: 80 kr.

### 10/3

#### Niels Bohr og kvanteteorien

Hold 8804: 1 tirsdag 10/3  
kl. 19.30-21.15

Ved *lektor Jan Westenkær  
Thomsen*

Sted: Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
Pris: 80 kr.

### 17/3

#### Den Kolde Krig I

Hold 8805: 1 tirsdag 17/3  
kl. 19.30-21.15

Ved *overinspektør, cand.phil  
Thomas Tram Pedersen*

Sted: Kingoskolen, Strandstræde  
28 A, 3550 Slangerup  
Pris: 80 kr.

### 24/3

#### Den Kolde Krig II

Hold 8806: 1 tirsdag 24/3  
kl. 19.30-21.15

Ved *overinspektør, cand.phil.  
Thomas Tram Pedersen*

Sted: Kingoskolen, Strandstræde  
28 A, 3550 Slangerup  
Pris: 80 kr.

### 14/4

#### Carl Niensens danske sange

Hold 8807: 1 tirsdag 14/4  
kl. 19.30-21.15

Ved *cand. mag. Bo Davidsen*

Sted: Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
Pris: 80 kr.

### 21/4

#### Carl Nielsen, kærligheden, livet og *Det uudslukkelige*

Hold 8808: 1 tirsdag 21/4  
kl. 19.30-21.15

Ved *cand. mag. Bo Davidsen*

Sted: Frederikssund Gymnasium,  
Odinsvej 6, 3600 Frederikssund  
Pris: 80 kr.



28/4

**Modernismens gennembrud:  
Arkitektur, malerkunst og skulptur  
ca. 1910 - 1930. I**

**Hold 8809:** 1 tirsdag 28/4  
kl. 19.30-21.15

*Ved kunsthistoriker, mag.art.  
Mette Smed*

**Sted:** Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
**Pris:** 80 kr.

5/5

**Modernismens gennembrud:  
Arkitektur, malerkunst og skulptur  
ca. 1910 - 1930. II**

**Hold 8810:** 1 tirsdag 5/5  
kl. 19.30-21.15

*Ved kunsthistoriker, mag.art.  
Mette Smed*

**Sted:** Kulturhuset Elværket,  
Ved Kirken 6, 3600 Frederikssund  
**Pris:** 80 kr.

## HILLERØD

1/2

**Mellem brevbøgernes linjer**

**Hold 8830:** 1 søndag 1/2  
kl. 14.00-15.45

*Ved cand. mag. Jens Anker  
Jørgensen*

**Sted:** Esrum Kloster,  
Klostergade 11, 3230 Græsted  
**Pris:** 80 kr.

2/2 - 23/3

**Rossini! - operavirtuos til  
Beethovens og Wagners misundelse**

**Hold 8831:** 5 mandage 2/2, 16/2,  
2/3, 16/3, 23/3 kl. 12.30-14.15

*Ved foredragsholder, cand.mag.  
Bjørn Stedding-Jessen*

**Sted:** Café Slotsbio, Frederiksværk-  
gade 11, 3400 Hillerød  
**Pris:** 400 kr.

22/2

**Gud, sex og mad**

**Hold 8832:** 1 søndag 22/2  
kl. 14.00-15.45

*Ved sognepræst, cand. teol.  
Poul Joachim Stender*

**Sted:** Esrum Kloster,  
Klostergade 11, 3230 Græsted  
**Pris:** 80 kr.

10/3

**Liv og levned, kult og kraft  
- mosens mange fund**

**Hold 8833:** 1 tirsdag 10/3  
kl. 12.15-14.00

*Ved mag.art., museumsinspektør  
Pernille Pantmann*

**Sted:** Café Slotsbio, Frederiksværk-  
gade 11, 3400 Hillerød  
**Pris:** 90 kr.

25/3

**Nordsjællands skove, hvor  
er vi på vej hen?**

**Hold 8835:** 1 onsdag 25/3  
kl. 19.00-20.45

*Ved skovrider, kgl. jægermester,  
cand. silv., ph.d. Jens Bjerregaard  
Christensen*

**Sted:** Frederiksborg Gymnasium,  
Carlsbergvej 15, 3400 Hillerød  
**Pris:** 90 kr.

23/4

**Skæbner bag Hillerøds gravstene**

**Hold 8834:** 1 torsdag 23/4  
kl. 14.15-16.00

*Ved journalist og forfatter  
Tim Panduro*

**Sted:** Hillerød Kirke, Østergade 12,  
3400 Hillerød  
**Pris:** 90 kr.

## SORØ

27/1-10/3

**Middelalderens kristne verden.  
Del II: Fra ca. år 1200 til ca. år 1400**

**Hold 8840:** 5 tirsdage 27/1, 3/2,  
17/2, 3/3, 10/3 kl. 19.30-21.15

*Ved fhv. lektor, cand. theol.  
Henning Nørhøj*

**Sted:** Sorø Sognegård,  
Munkevænget 22, 4180 Sorø  
**Pris:** 400 kr. for hele serien,  
pr. foredrag 90 kr.

Ved deltagelse af enkelte foredrag,  
skal tilmelding ske direkte til Sorø  
Komitéen.

18/2 - 19/2

**Finanskrise og magi om  
Daniel Kehlmanns roman F**

**Hold 8841:** 1 onsdage 18/2,  
1 torsdag 19/2 kl. 16.15-18.00

*Ved mag.art.  
Frantz Leander Hansen*

**Sted:** Værkerne, Frederiksvej 27,  
4180 Sorø  
**Pris:** 160 kr.

31/3 - 21/4

**Sværdets tidsalder**

**Hold 8842:** 3 tirsdage 31/3, 7/4, 21/4  
kl. 19.30-21.15

*Ved cand. mag. Michael Kræmmer*

**Sted:** Sorø Sognegård,  
Munkevænget 22, 4180 Sorø  
**Pris:** 240 kr. for hele serien, pr.  
foredrag 90 kr.

Ved deltagelse af enkelte foredrag,  
skal tilmelding ske direkte til Sorø  
Komitéen.

**4/3 - 17/3**

**Tyske statsmænd efter 1945, del II**

**Hold 8843:** 3 onsdage 4/3, 11/3, 18/3  
kl. 16.15-18.00

Ved historiker *Karl Christian Lammers*

**Sted:** Værkerne, Frederiksvej 27,  
4180 Sorø

**Pris:** 240 kr.

**12/3**

**Konservative kulturpersonligheder  
i kulturkampen i sidste trediedel  
af 1800-tallet**

**Hold 8844:** 1 torsdage 12/3  
kl. 19.30-21.15

Ved historiker, dr. phil *Jon A.P. Gissel*

**Sted:** Værkerne, Frederiksvej 27,  
4180 Sorø

**Pris:** 90 kr.

## VESTEGNEN

**18/3 - 22/4**

**Wagner: *Nibelungens Ring*  
- koncept, idéindhold, tilblivelse  
og ledemotiver**

**Hold 8850:** 4 onsdage 18/3, 25/3,  
8/4, 22/4 kl. 14.00-15.45

Ved foredragsholder, cand.mag.  
*Bjørn Steding Jessen*

**Sted:** Rødovregård, Kirkesvinget 1,  
2610 Rødovre

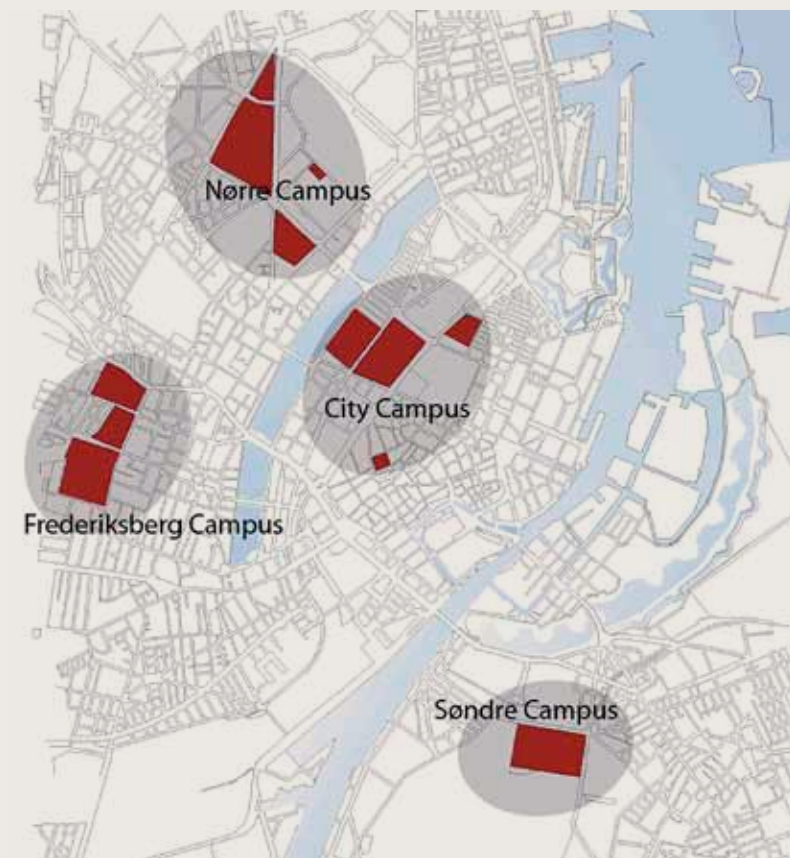
**Pris:** 360 kr.





# FIND VEJ

## Campusområder ved Københavns Universitet



### **City Campus**

Det Juridiske Fakultet  
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet  
Det Teologiske Fakultet

### **Frederiksberg Campus**

Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet  
Copenhagen Business School

### **Nørre Campus**

Det Farmaceutiske Fakultet  
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet  
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

### **Søndre Campus**

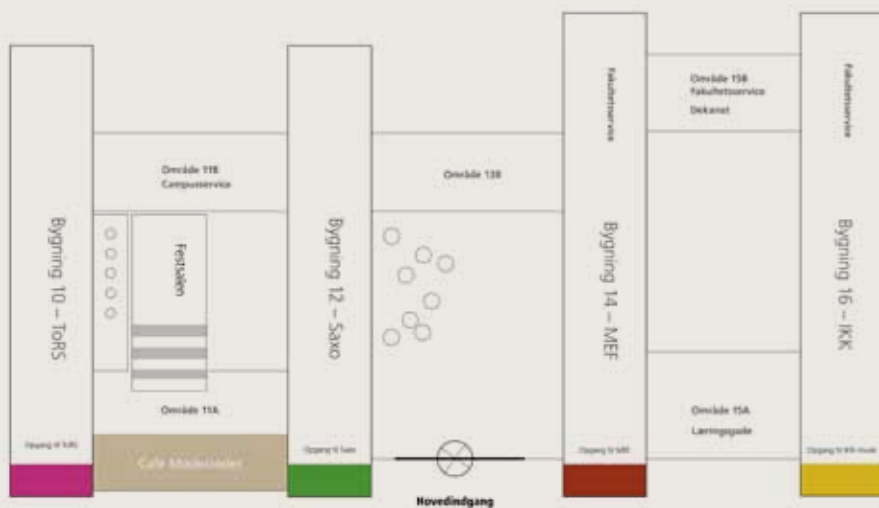
Det Humanistiske Fakultet  
Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA)

# KØBENHAVNS UNIVERSITET, AMAGER (KUA)

## Søndre Campus

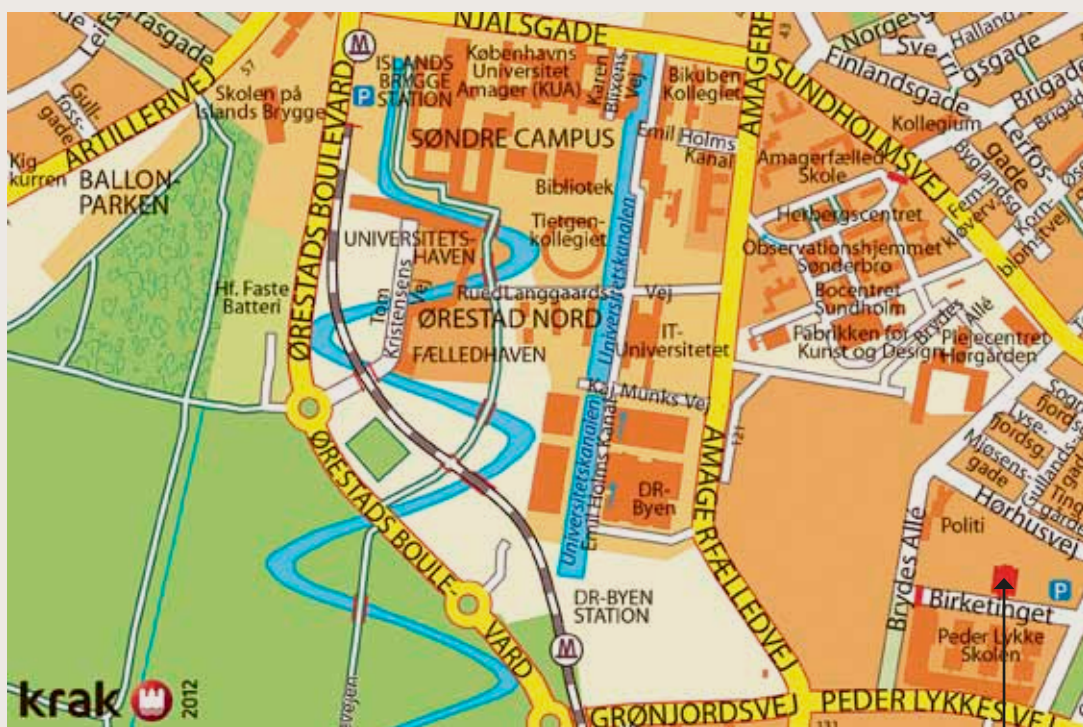


## Kort over ny KUA



# DET INFORMATIONSVIDENSKABELIGE AKADEMI

## Søndre Campus



Det Informationsvidenskabelige Akademi (IVA)  
Birketinget 6  
2300 København S

Kantinen på IVA er åbent kl. 11.30-13.00.

# PRAKTISKE OPLYSNINGER

## FORTRYDELSE AF TILMELDING

1. Ifølge Forbrugeraftaleloven er der fortrydelsesret, og du kan derfor afmelde dig og få din betaling refunderet inden for en frist på 14 dage efter tilmeldingen.
2. Afmelding eller overflytning til et andet hold kan ske helt frem til 14 dage før kursusstart. Når der er kortere tid end 14 dage til kursusstart, kan holdflytning eller afmelding ikke ske uanset årsag (det gælder også ved sygdom).
3. Efter kursusstart tilbagebetales kursusgebyret ikke.

## FORBEHOLD FOR ÆNDRINGER

Vi forbeholder os retten til ændringer af underviser, undervisningssted samt lokale. Eventuelle ændringer udløser derfor ikke refundering af betaling. Hvis en underviser aflyser, forsøger vi at finde en vikar eller giver en erstatningstime i forlængelse af forløbet. Vi refunderer ikke betalingen, hverken helt eller delvist.

Er det ikke muligt at tilbyde erstatningsundervisning for udgåede lektioner, kan lektioner helt bortfalde. I så fald vil deltagerne modtage godtgørelse for bortfaldne lektioner ud over en dobbelttime.

## PRISER

Prisen på de enkelte kurser og forelæsningsrækker tager udgangspunkt i en enhedspris per kursusdobbelttime på 88 kr. og per forelæsningsdobbelttime på 100 kr. Enhedspriserne er beregnet ud fra de centralt fastsatte lærerlønninger, statstilskuddet og et gennemsnitligt deltagerantal.

Nogle kurser er dyrere, fordi der ud over lærerlønningerne også skal betales for eksempelvis vagter, når kurserne afholdes på museer.

## SE FLERE PRAKTISKE OPLYSNINGER PÅ SIDE 5

### TILMELD DIG I GOD TID

Hvis der ikke er tilmeldinger nok til et hold, bliver det aflyst en uge før kursusstart. Det er derfor en god ide at tilmelde sig i god tid.

## RABAT

På visse kurser giver vi aldersrabat i forbindelse med tilmeldingen. Rabatten gives til deltagere, der er født i 1943 eller tidligere. Hvis der er mulighed for rabat, står det anført i parentes efter den ordinære pris. Hvis der ikke står et beløb i parentes efter kursussen, kan der ikke opnås rabat på kurset.

Aldersrabatten skal anføres ved tilmelding og kan ikke opnås efterfølgende. Første gang du deltager, skal du dokumentere din alder ved tilmeldingen, fx ved kopi af dit sygesikringsbevis. Ved elektronisk tilmelding eller telefontilmelding skal dokumentationen indsendes særskilt og være os i hænde senest to hverdage efter, betalingen har fundet sted. Har du været tilmeldt Folkeuniversitetet tidligere og modtaget rabat, er du allerede registreret i systemet.

## PROGRAM FOR EFTERÅRET 2015

Vi starter tilmeldingen mandag d. 22. juni 2015 kl. 10. Programmet offentliggøres på hjemmesiden [www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk) et par dage før.

I juni udsendes det trykte katalog til tidligere deltagere. Kataloget kan også hentes på alle biblioteker på Sjælland, Lolland og Falster.

## KONTAKTOPLYSNINGER

Folkeuniversitetet i København  
Københavns Universitet  
Njalsgade 136, bygning 27, 3. sal  
DK-2300 København S

Telefon 35 32 87 10  
E-mail: [fukbh@hum.ku.dk](mailto:fukbh@hum.ku.dk)  
Hjemmeside: [www.fukbh.dk](http://www.fukbh.dk)

## ÅBNINGSTIDER

Kontoret har åbent mandag-fredag kl. 10-16.



© Folkeuniversitetet i København, 2014

**Grafisk design, tilrettelæggelse og produktion:**

Synergi, Marinebuen 11, 4700 Næstved  
www.synergi1.dk

Trykt på Silk 170 g/m<sup>2</sup> og Amber Graphic 90 g/m<sup>2</sup>

**Foto på forsiden:**

Den Blå Planet, fotograf: Adam Mørk

**Fotos i kataloget:**

Alle fotos er fra [www.canstockphotos.com](http://www.canstockphotos.com) bortset fra:

S. 3: Fotograf: Lise Hagelund.

S. 16-17: Det Kongelige Bibliotek.

S. 18: Kvindeoptog 1915, Kvindehistorisk Samling.

S. 21: Gentofte Hovedbibliotek, fotograf Jens Frederiksen; Dragør Bibliotek og Tårnby Bibliotek.

S. 35: Kvindeoptog 1915, Kvindehistorisk Samling.

S. 36: Brøndby Strand, fotograf: Kasper Vang Nielsen, Arbejdermuseet.

S. 36: Bertel Thorvaldsen: Prinsesse, senere dronning, Caroline Amalie, 1827. Foto: Thorvaldsens Museum.

S. 37: Christian 10. med barnebarnet, Prinsesse Margrethe, på Amalienborg i sommeren 1940. Fotograf: Inga Aistrup, De Danske Kongers Kronologiske Samling Amalienborgmuseet.

S. 42: Fotograf: Ellen Bangsbo.

S. 43: Udsigt over thebanske grave, set fra ballon og Chefrens pyramide og sfinks, fotograf: Lise Manniche.

S. 56: Hens Henrik Lerfeldt: Brazilian Delights, 1978. Foto: Brøndum & co. Gl. Holtegaard.

S. 65: *Hairball* af Lilibeth Cuenca Rasmussen ©.

S. 68: *Study model of Hudson River Voids*. Fotograf: Michael Arad, 2002. KØS.

S. 71: Forside af bogen *Frit Flet*, Gyldendal 2014.

S. 75: Forside af bogen *Blixen og Bjørnvig. Pagten der blev brudt – hele historien*, Haase & Søns Forlag A/S, 2015.

S. 80: Forside af bogen *Den ekstatiske outsider*, Engstrøm & Sødning, 2012.

S. 80: DR SymfoniOrkestret i DR Byens Koncertsal.

S. 86: Koralrev, fotograf: Jonathan Filskov; dyrepasser ved akvarium, fotograf: Jens Bangsbo, Den Blå Planet.

S. 86: Nat i Zoo, fotograf: Kim Wickman, Zoologisk Have.

S. 89: Forside af bogen *Bourdieu for begyndere*, Roskilde Universitetsforlag, 2011.

S. 99: Billede fra Apostelkirken.

S. 99: Filips Kirke.

# FOLKEUNIVERSITETETS STYRELSE

Lektor, ph.d. Anja C. Andersen  
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet

Lektor, ph.d. Benedikte Brincker  
Copenhagen Business School

Prodekan Birgitte Sloth  
Det Samfundsvidenskabelige Fakultet

Lektor, ph.d. Gerd Christensen  
Det Humanistiske Fakultet

Undervisningsadjunkt,  
cand.mag. Peter Busch-Larsen  
Det Teologiske Fakultet

Docent, ph.d. Jørn Bindslev Hansen  
Danmarks Tekniske Universitet

Professor, dr.theol. Steffen Kjeldgaard-Pedersen  
Det Teologiske Fakultet

Professor, dr.jur. Henning Koch  
Det Juridiske Fakultet

School Director, Ulf Madsen  
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet

Museumsdirektør Michael Bjørn Nellemann  
Nivaagaards Malerisamling

# FOLKEUNIVERSITETETS PROGRAMRÅD – STUDIELEDERE

## Antikken

Ekstern lektor, cand.mag. Henrik Fich  
Saxo-instituttet  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Antropologi

Lektor, Vibeke Steffen  
Det samfundsvidenskabelige Fakultet, Institut  
for Antropologi  
Københavns Universitet

## Arkitektur og design

Lektor, mag.art., ph.d. Nan Dahlkild  
Det Informationsvidenskabelige Akademi  
Københavns Universitet

## Astronomi

Professor MSO, lektor Johan U. Fynbo  
Niels Bohr Institutet  
Det Natur- og Biovidenskabelige Fakultet  
Københavns Universitet

## Filmvidenskab

Cand.mag. Susanne Fabricius

## Filosofi

Lektor, mag.art. Poul Lübcke  
Institut for Medier, Erkendelse og formidling  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Fysik

Lektor, ph.d. Anders Peter Andersen  
Institut for Fysik  
Danmarks Tekniske Universitet

## Geologi

Cand.scient. Klaus Fynbo Hansen

## Historie

Lektor, ph.d. Peter Fibiger Bang  
Saxo-instituttet  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

Adjunkt Rasmus Mariager  
Saxo-instituttet  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Idéhistorie

Undervisningsadjunkt, mag.art.,  
cand.mag. Peter Busch-Larsen  
Afdeling for Systematisk Teologi  
Det Teologiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Jura

Lektor, cand.jur., ph.d. Annette Kronborg  
Juridisk Forskningsområde  
Det Juridiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Kulturhistorie

Lektor, ph.d. Anna Lena Sandberg  
Institut for Engelsk, Germansk og Romansk  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Kunsthistorie

Seniorforsker, mag.art. Mette Wivel  
Københavns Universitet

## Litteraturvidenskab

Dramaturg, cand.phil. Birgitte Hesselaa

## Nærorienten

Lektor, mag.art. Jørgen Podemann Sørensen  
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Psykologi

Ekstern lektor, cand.psych. Neel Gjørtler,  
Københavns Universitet

## Religionshistorie

Ekstern lektor, ph.d. Søren Christian Lassen  
Institut for Tværkulturelle og Regionale Studier  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Retorik

Ph.d.-stipendiat, cand.mag. Mette Bengtsson  
Institut for Medier, Erkendelse og Formidling,  
Afdeling for Retorik  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Sociologi

Ph.d.-stipendiat Pelle Korsbæk Sørensen  
Institut for Samfund og Globalisering  
Roskilde Universitet

## Sprogvidenskab

Lektor, ph.d. Kasper Boye  
Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab  
Det Humanistiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Sundhedsvidenskab

Lektor, ph.d. Lars Kayser  
Institut for Cellulær og Molekylær Medicin  
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet  
Københavns Universitet

## Teologi

Lektor, lic.theol. Joakim Garff  
Søren Kierkegaard Forskningscentret  
Det Teologiske Fakultet  
Københavns Universitet

## Økonomi

Lektor, cand.polit. Lise Lyck  
Center for Tourism and Culture Management  
Copenhagen Business School



# KINA



**Hold 1115:** Lørdag den 21. marts kl. 10.15-14.45

*Ved professor Bertel Heurlin, Københavns Universitet, seniorforsker, ph.d. Cecilia Milwertz, Københavns Universitet, lektor, ph.d. Qi Wang, Syddansk universitet og professor, ph.d. Kjeld Erik Brødsgaard, CBS*

På denne temadag stiller Folkeuniversitetet i København og Akademiet for den 3. Alder skarpt på Kina.

Kina er et land langt væk i fjernøsten, men optræder alligevel i stigende grad i vores hverdag, da de producerer mange af vores forbrugsgoder. Kina er også et land, der bliver stærkere og stærkere, økonomisk, militært, politisk. Skal vi frygte Kina? Vil Kina overtage verden? Få indblik i Kinas politiske og økonomiske udvikling og bliv også klogere på et-barnspolitikken og kvindernes rettigheder i et samfund med en stigende grad af ulighed.

**Sted:** KUA1, Njalsgade 120-148, auditorium: 23.0.50 (bygning 23)

**Pris:** 260 kr.

(prisen er inkl. en sandwich, vand og kaffe/the)

- Kl. 10.15 Velkomst
- Kl. 10.30 Kinas sikkerhedspolitik  
*Ved Bertel Heurlin*
- Kl. 11.15 Pause
- Kl. 11.30 Kina i din lomme og på din krop – relationer mellem kinesiske arbejdere og danske forbrugere  
*Ved Cecilia Milwertz*
- Kl. 12.15 Frokostpause
- Kl. 13 Køn og kønsrelationer i Kina: social forandring og samfundsudvikling  
*Ved Qi Wang*
- Kl. 13.45 Pause
- Kl. 14 I verdensøkonomiens overhalingsbane  
*Ved Kjeld Erik Brødsgaard*

# Folkeuniversitetet er...

## ... en verden af viden

Folkeuniversitetet er et tilbud til alle nysgerrige mennesker, som er interesseret i videnskab - i kunst, psykologi, historie eller noget helt fjerde.

Folkeuniversitetet har undervisning året rundt. Vi udbyder mere end 500 kurser og forelæsningsrækker hvert år, og det er muligt at gå på Folkeuniversitetet om dagen, om aftenen, i weekenden og i sommerferien.

## ... overalt i København

Folkeuniversitetet er en selvstændig virksomhed, der samarbejder med hovedstadens universiteter og kulturinstitutioner. Undervisningen foregår overalt i hovedstaden: på Københavns Universitets mange forskellige adresser, på Copenhagen Business School, på Danmarks Tekniske Universitet og i spændende kulturinstitutioner som f.eks. Arbejdermuseet og Det Kongelige Bibliotek.

## ... for alle

Folkeuniversitetet har ingen adgangskrav og ingen eksaminer, og derfor er den vigtigste forudsætning for at deltage i vores kurser, at man har lyst til at lære noget nyt.

Folkeuniversitetet er kendt som et sted, hvor forskning og videnskab bliver formidlet i øjenhøjde, så alle kan være med. Vores lærere er alle universitetsuddannede, og de er kendt for at være engagerede og levende formidlere af deres stof.

Folkeuniversitetet har siden vores start i 1898 arbejdet for, at alle mennesker uanset køn, alder og uddannelse skal have adgang til ny viden.

- Det gør vi stadig den dag i dag.

Velkommen.